

Upotreba informaciono-komunikacionih tehnologija u Republici Srbiji, 2007.

- Domaćinstva/pojedinci
- Preduzeća

Izdavač: Republički zavod za statistiku Srbije
Milana Rakića 5, Beograd
Tel: 2412-922; faks: 2411-260

Za izdavača: dr Dragan Vukmirović, direktor

Autori: dr Dragan Vukmirović, Kristina Pavlović, Vladimir Šutić

Redakcioni odbor: Predrag Čanović, Miroslav Cucurević, Mirjana Ogrizović Brašanac,
Božidar Popović, Jovanka Šalinović, Zoran Gligorić

Tehnički urednik: mr Zvonko Štajner

Priprema za štampu: Neđeljko Čalasan, Ivana Adžić, Dušan Vuković

Lektor: Emilija Vidanović

Štampa i dizajn korica: "Publikum"
Slavka Rodića 6, Beograd

Tiraž: 500 primeraka

**Prilikom korišćenja podataka iz ove publikacije
obavezno je navesti izvor.**

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

314.117.31:[007:004(497.11)"2007"
007:004]:658.1(497.11)"2007"(083.41)

ВУКМИРОВИЋ, Драган

Upotreba informaciono-komunikacionih
tehnologija u Republici Srbiji, 2007. :
domaćinstva/pojedinci, preuzeća / [autori
Dragan Vukmirović, Kristina Pavlović,
Vladimir Šutić]. - Beograd : Republički
zavod za statistiku Srbije, 2007 (Beograd
: Publikum). - 128 str. : graf. prikazi ;
21 cm

Podatak o autorima preuzet iz kolofona. -
Tiraž 500. - Rečnik: str. 125-128.

ISBN 978-86-84433-73-4
1. Павловић, Кристина 2. Шутић, Владимир

а) Информационе технологије – Домаћинства –
Србија – 2007 – Статистика б) Предузета –
Информационе технологије – Србија – 2007 –
Статистика
COBISS.SR-ID 143039756

UVOD

Republički zavod za statistiku Srbije sproveo je 2004. godine pilot istraživanje o korišćenju informaciono-komunikacionih tehnologija u organizacijama koje se bave bankarstvom i osiguranjem. Primarni cilj tog poduhvata bilo je testiranje metodologije i instrumenata i pripremanje za uvođenje sličnih, redovnih istraživanja domaćinstava i privrede.

Godine 2006. Republički zavod za statistiku Srbije sproveo je dva istraživanja o korišćenju informaciono-komunikacionih tehnologija. Prvo se odnosilo na domaćinstva i pojedince, a drugim su bila obuhvaćena preduzeća.

Ova dva istraživanja sprovedena su i u 2007. godini. Ove godine istraživanjem je obuhvaćen i finansijski sektor (banke i osiguravajuća društva). Istraživanja su sprovedena po metodologiji Eurostata, na teritoriji Republike Srbije. Podaci za AP Kosovo i Metohiju nisu raspoloživi (jer je UNMIK, kao predstavnik UN, uspostavio civilnu upravu u ovoj pokrajini).

Referentni period za pojedina pitanja bila su tri meseca (prvi kvartal 2007. godine) koja su prethodila telefonskom intervjuisanju, a za deo pitanja referentan period je 2006. godina.

Anketa za domaćinstva sprovedena je na dvofaznom uzorku, stratifikovanom po kriterijumu urbanosti. Uzorak je alociran na područja centralne Srbije (bez Beograda), Vojvodine i Beograda, proporcionalno broju domaćinstava. Obim uzorka iznosi 2000 domaćinstava i 2000 pojedinaca. Ispitivanje je sprovedeno pomoću telefonske ankete, u kojoj je bilo dozvoljeno i posredno anketiranje (davanje odgovora umesto odsutnog lica).

Anketa za preduzeća sprovedena je na uzorku stratifikovanom po veličini i delatnosti, telefonskom metodom. Obim uzorka iznosio je 1000 preduzeća.

Nadamo se da će ova publikacija pružiti korisnicima dovoljno podataka o trenutnom stanju u oblasti informaciono-komunikacionih tehnologija i da će poslužiti kao dobra osnova za planiranje njenog daljeg razvoja.

SADRŽAJ

Uvod

Uvod	3
Grafikoni	6

Deo 1

Upotreba informaciono-komunikacionih tehnologija u domaćinstvima/pojedinačno u Republici Srbiji, 2007.

1.1. Metodologija	10
1.2. Uzorak	11
1.3. Glavni nalazi	12
1.3.1. Uređaji u domaćinstvima	12
1.3.2. Računari u domaćinstvima	12
1.3.3. Internet u domaćinstvima	13
1.3.4. Pojedinci: upotreba računara	16
1.3.5. Pojedinci: upotreba mobilnog telefona	19
1.3.6. Pojedinci: upotreba Interneta	20
1.3.7. Javna uprava (e-government)	26
1.3.8. Elektronsko poslovanje	27
1.3.9. Elektronsko obrazovanje	29
1.4. Rezultati istraživanja	32
1.5. Upitnik	54

Deo 2

Upotreba informaciono-komunikacionih tehnologija u preduzećima u Republici Srbiji, 2007.

2.1. Metodologija	68
2.2. Uzorak	69
2.3. Glavni nalazi	70
2.3.1. Računari u preduzećima	70
2.3.2. Računarski sistemi u preduzećima	71
2.3.3. Internet u preduzećima	74
2.3.4. Javna uprava (e-government)	76
2.3.5. Web Site	76
2.3.6. Elektronsko poslovanje	78
2.3.7. Elektronske veštine (e-skills)	79
2.4. Rezultati istraživanja	82
2.5. Upitnik	119

Rečnik

ICT rečnik	125
-------------------------	-----

GRAFIKONI

Deo 1

Upotreba informaciono-komunikacionih tehnologija u domaćinstvima/pojedinačno u Republici Srbiji, 2007.

1. Uređaji zastupljeni u domaćinstvima
2. Procenat domaćinstava koja poseduju računar, prema tipu naselja
3. Procenat domaćinstava koja poseduju računar, prema visini prihoda
4. Da li domaćinstvo ima pristup Internetu kod kuće?
5. Procenat domaćinstava koja poseduju Internet priključak, prema tipu naselja
6. Procenat domaćinstava koja poseduju Internet priključak, prema visini prihoda
7. Uređaji pomoću kojih se pristupa Internetu
8. Tip Internet konekcije
9. Razlog zbog kog domaćinstva nemaju broadband konekciju
10. Kada ste poslednji put koristili računar?
11. Udeo korisnika računara (u poslednja tri meseca), prema nivou obrazovanja
12. Struktura obrazovanja korisnika računara
13. Udeo korisnika računara (u poslednja tri meseca), prema radnom statusu
14. Korišćenje računara (u poslednja 3 meseca), prema polu i starosti
15. Koliko ste često, u proseku, koristili računar u poslednja tri meseca?
16. Da li koristite mobilni telefon?
17. Udeo korisnika mobilnog telefona, prema nivou obrazovanja
18. Udeo korisnika mobilnog telefona, prema radnom statusu
19. Kada ste poslednji put koristili Internet?
20. Udeo korisnika Interneta (u poslednja tri meseca), prema nivou obrazovanja
21. Struktura obrazovanja korisnika Interneta
22. Udeo korisnika Interneta (u poslednja tri meseca), prema radnom statusu
23. Koliko ste često, u proseku, koristili Internet u poslednja 3 meseca?
24. Korišćenje Interneta (u poslednja 3 meseca), prema polu i starosti
25. Za koje ste aktivnosti (u privatne svrhe) koristili Internet u poslednja 3 meseca?
26. Da li biste voleli da češće koristite Internet?
27. Šta vas sprečava da intenzivnije koristite Internet?
28. Da li biste bili zainteresovani da koristite Internet servise javne administracije umesto da ostvarujete lične kontakte?
29. Iz kog razloga ne koristite Internet servise javne administracije?
30. Šta ste od sledećeg već obavili putem Interneta?
31. Kada ste poslednji put (u privatne svrhe) kupili/naručili robu ili usluge putem Interneta?
32. Koju ste vrstu robe ili usluge naručili (u privatne svrhe) putem Interneta u poslednjih 12 meseci?

33. Kada ste poslednji put pohađali neki kurs (najmanje 3 sata) u vezi s korišćenjem računara?
34. Zašto u poslednje vreme niste pohađali kurs za računare?
35. Koje ste od sledećih računarskih aktivnosti već obavljali?
36. Koje ste od sledećih Internet aktivnosti već obavljali?
37. Gde ste i kako stekli veštine za obavljanje ovih aktivnosti?

Deo 2

Upotreba informaciono-komunikacionih tehnologija u preduzećima u Republici Srbiji, 2007.

1. Da li vaše preduzeće koristi računar u svom poslovanju?
2. Učešće zaposlenih lica koja koriste računar najmanje jedanput nedeljno
3. Da li vaše preduzeće koristi sledeće informacione i komunikacione tehnologije?
4. Procenat preduzeća koja koriste IT sisteme pomoću kojih se vrši rukovođenje poslovima koji se odnose na plasiranje ili prijem porudžbina
5. Da li je vaše preduzeća u januaru 2007. koristilo ERP sistem?
6. Da li je vaše preduzeće u januaru 2007. koristilo neku softversku aplikaciju za upravljanje informacijama o klijentima (tzv. CRM), koja omogućava:
7. Da li vaše preduzeće ima pristup Internetu?
8. Učešće zaposlenih lica koja koriste Internet najmanje jednom nedeljno
9. Da li vaše preduzeće ima neku od sledećih vrsta eksterne konekcije sa Internetom?
10. Da li vaše preduzeće koristi Internet u sledeće svrhe?
11. Da li vaše preduzeće koristi Internet servise javne uprave?
12. Da li vaše preduzeće koristi servise javne uprave putem Interneta na sledeće načine?
13. Da li vaše preduzeće ima Web Site?
14. Da li vaše preduzeće posredstvom Web Site-a pruža sledeće usluge?
15. Da li je vaše preduzeće naručivalo proizvode/usluge godine putem Interneta?
16. Procenat Internet nabavki u odnosu na ukupne nabavke u 2006. godini
17. Da li je vaše preduzeće primalo porudžbine putem Interneta?
18. Da li vaše preduzeće koristi neki bezbednosni protokol, kao što je SSL ili TLS, prilikom prijema porudžbina putem Interneta?
19. Da li je vaše preduzeće tokom januara 2007. godine zapošljavalo IT stručnjake?
20. Koji su, po vašem mišljenju, bili glavni problemi prilikom pronalaženja IT stručnjaka?
21. Da li je vaše preduzeće zaposilo ili pokušalo da zaposli radnike za poslove koji zahtevaju veštine u korišćenju IT-a?
22. Da li je vaše preduzeće obezbedilo obuku (u cilju razvoja i unapređenja znanja) za:

Upotreba informaciono-komunikacionih tehnologija u Republici Srbiji, 2007.

Deo 1 – Domaćinstva/pojedinci

Deo 2 – Preduzeća

1.1. METODOLOGIJA

Realizacija:	<ul style="list-style-type: none">Istraživanje je sproveđeno od 24. aprila do 10. maja 2007.
Tip istraživanja:	<ul style="list-style-type: none">Telefonski intervju
Veličina uzorka:	<ul style="list-style-type: none">2000 domaćinstava2000 pojedinaca
Ciljna populacija:	<ul style="list-style-type: none">Za domaćinstva: ciljna populacija sastoji se od svih domaćinstava s najmanje jednim članom koji ima između 16 i 74 godine života;Za pojedince: ciljna populacija sastoji se od svih pojedinaca koji imaju između 16 i 74 godine života
Tip uzorka:	<ul style="list-style-type: none">Dvofazni, stratifikovan uzorak
Domen istraživanja:	<ul style="list-style-type: none">Teritorija Republike Srbije (bez Kosova i Metohije)

1.2. UZORAK

Istraživanje o upotrebi informaciono-komunikacionih tehnologija u domaćinstvima sprovedeno je na reprezentativnom uzorku od 2000 domaćinstava na teritoriji Republike Srbije. Stopa odgovora je 97% (1939 domaćinstava).

Domaćinstva

Uzorak (domaćinstva)	Prihod			Region			Tip domaćinstva		Ukupno
	do 300 evra	300 - 600 evra	preko 600 evra	Centralna Srbija	Vojvodina	Beograd	urbano	ruralno	
Broj	1243	560	136	996	506	437	1143	796	1939
%	64,1	28,9	7,0	51,4	26,1	22,5	58,9	41,1	100

Isti uzorak koji je upotrebljen kod domaćinstava iskorišćen je i za anketiranje lica starosti od 16 do 74 godine koja žive na teritoriji Republike Srbije. Stopa odgovora je 97% (1939 domaćinstava).

Lica

Uzorak (lica)	Godine						Pol		Obrazovanje		Radni status				Ukupno	
	16 - 24	25 - 34	35 - 44	45 - 54	55 - 64	65 - 74	muški	ženski	nije od srednjeg	srednje	više i visoko	zaposlen	nezaposlen	student	ostali	
Broj	244	260	290	382	331	432	928	1011	540	992	407	588	513	107	731	1939
%	12,6	13,4	15,0	19,7	17,1	22,3	47,9	52,1	27,8	51,2	21,0	30,3	26,5	5,5	37,7	100

1.3. GLAVNI NALAZI

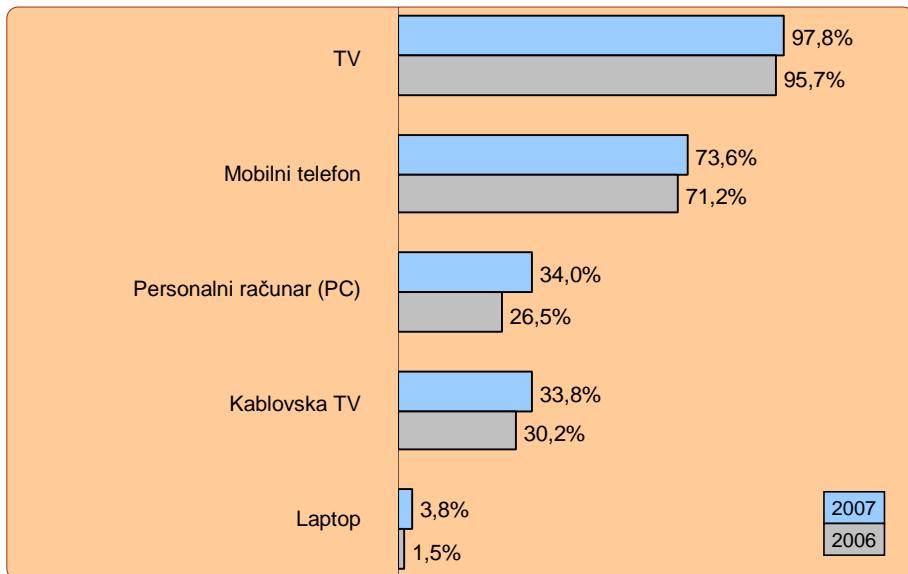
1.3.1. Uredaji u domaćinstvima

Na pitanje koje se odnosi na uređaje zastupljene u domaćinstvima ispitanici su mogli davati više odgovora. Istraživanje pokazuje da 97,8% domaćinstava poseduje TV, a 33,8% kablovsku TV.

73,6% domaćinstava poseduje mobilni telefon

Mobilni telefon poseduje 73,6% domaćinstava. Svega 3,8% domaćinstava poseduje laptop, što predstavlja povećanje od 2,3% u odnosu na 2006. godinu.

Graf. 1.1. Uredaji zastupljeni u domaćinstvima

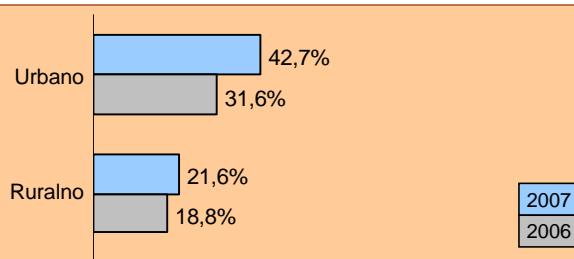

1.3.2. Računari u domaćinstvima

Osnovni nalazi do kojih se u ovom istraživanju došlo ukazuju na to da 34% domaćinstava u Republici Srbiji poseduje računar, što čini povećanje od 7,5% u odnosu na 2006. godinu. Zastupljenost računara u domaćinstvima varira u zavisnosti od teritorijalne celine: u Beogradu iznosi 45,4%, u Vojvodini 34,4%, a u centralnoj Srbiji 26,3%.

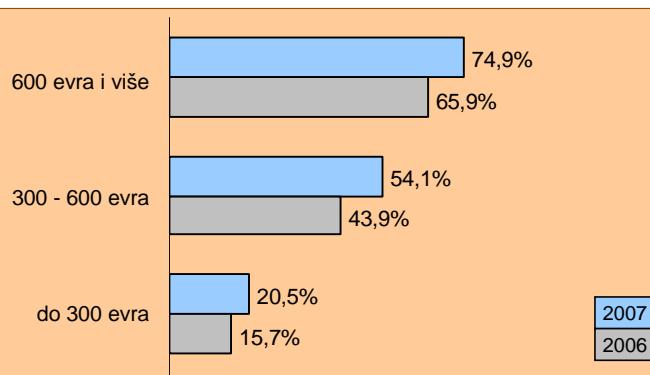
34% domaćinstava poseduje računar

Razlike se mogu uočiti i kada se uporedi zastupljenost računara u urbanom i ruralnom delu Srbije: 42,7% naspram 21,6%. U poređenju sa 2006. godinom, rezultati pokazuju da postoji i značajne razlike u stopama rasta zastupljenosti računara u urbanom i ruralnom delu Srbije. U urbanom delu Srbije stopa rasta je 11,1%, dok je taj rast u ruralnom delu Srbije u odnosu na 2006. godinu svega 2,8%.

Graf. 1.2. Procenat domaćinstava koja poseduju računar, prema tipu naselja

Međutim, najveći jaz u pogledu zastupljenosti računara u domaćinstvima vidljiv je kod strukture domaćinstava prema mesečnom prihodu. Računar većinom poseduju domaćinstva koja imaju mesečni prihod koji premašuje 600 evra (74,9%), dok učešće domaćinstava s prihodom do 300 evra iznosi svega 20,5%.

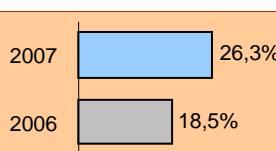
20,5% domaćinstava s prihodom do 300 evra poseduje računar

Graf. 1.3. Procenat domaćinstava koja poseduju računar, prema visini prihoda

1.3.3. Internet u domaćinstvima

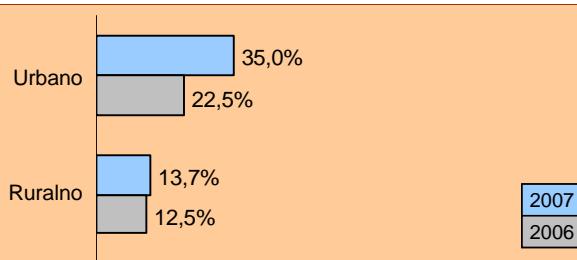
U Republici Srbiji 26,3% domaćinstava poseduje Internet priključak, što čini povećanje od 7,8% u odnosu na 2006. godinu.

26,3% domaćinstava poseduje Internet priključak

Graf. 1.4. Da li domaćinstvo ima pristup Internetu kod kuće?

Zastupljenost Internet priključka najveća je u Beogradu i iznosi 39,1%. U Vojvodini ona iznosi 29,2%, a u centralnoj Srbiji 16,5%.

Graf. 1.5. Procenat domaćinstava koja poseduju Internet priključak, prema tipu naselja

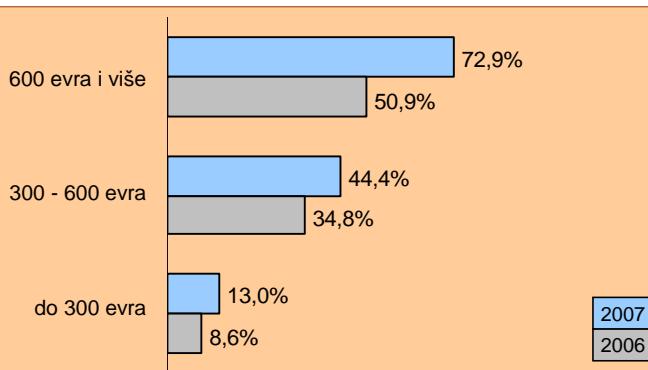

Značajne razlike postoje i kada uporedimo zastupljenost Internet priključaka u urbanom i ruralnom delu Srbije: 35% naspram 13,7%. U poređenju sa 2006. godinom rezultati pokazuju da postoje i značajne razlike u stopama rasta zastupljenosti Internet priključaka u urbanom i ruralnom delu Srbije. U urbanom delu Srbije stopa rasta je 12,5%, dok je taj rast u ruralnom delu Srbije svega 1,2%.

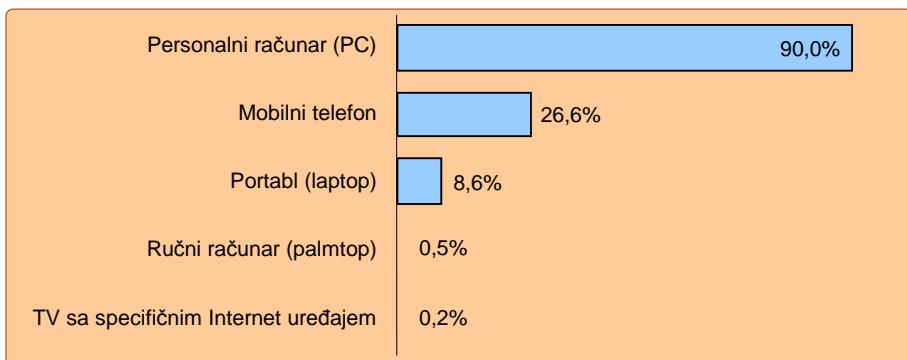
Isto kao i kod zastupljenosti računara u domaćinstvima, veliki jaz postoji u pogledu posedovanja Internet priključaka kada se pogleda struktura domaćinstava prema visini mesečnog prihoda. Internet priključak većinom poseduju domaćinstva koja imaju mesečni prihod koji premašuje 600 evra (72,9%), dok učešće domaćinstava s prihodom do 300 evra iznosi svega 13%.

13% domaćinstava s prihodom do 300 evra poseduje Internet priključak

Graf. 1.6. Procenat domaćinstava koja poseduju Internet priključak, prema visini prihoda

Na pitanje pomoću kojih se uređaja u domaćinstvima pristupa Internetu čak je 90% domaćinstava odgovorilo da je to personalni računar, 26,6% domaćinstava u tu svrhu koristi mobilni telefon, dok 8,6% domaćinstava pristupa Internetu koristeći laptop.

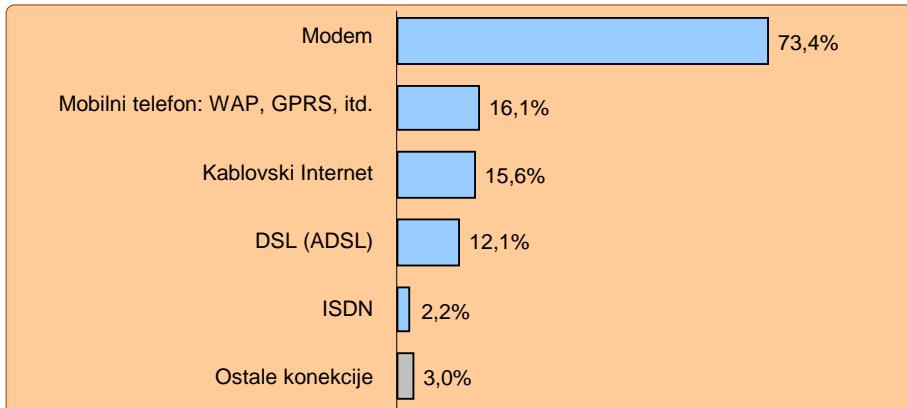
Graf. 1.7. Uređaji pomoću kojih se pristupa Internetu

Kada je reč o načinu pristupanja Internetu (tipovi konekcije), domaćinstvima je bilo omogućeno da odaberu nekoliko ponuđenih odgovora. Na osnovu dobijenih rezultata, od ukupnog broja domaćinstava koja poseduju Internet priključak, modemsku konekciju ima 73,4% domaćinstava, WAP i GPRS 16,1% domaćinstava, kablovski Internet (15,6%), DSL (ADSL) 12,1% domaćinstava.

73,4% domaćinstava koja imaju Internet priključak koriste modemsku konekciju

Rezultati istraživanja pokazuju smanjenje modemske i ISDN konekcije za 9,8% u odnosu na 2006. godinu. To je, pre svega, posledica rasta upotrebe širokopojasne (broadband) konekcije za nešto više od 10% u odnosu na 2006. godinu.

Širokopojasna (broadband) Internet konekcija ne omogućava samo brži pristup Internetu, već menja celokupni način upotrebe Interneta budući da omogućava preuzimanje (download) informacija sa Interneta na značajno brži način od tradicionalne (dial-up) modemske konekcije. U skladu s tim, jedan od osnovnih pokazatelja razvijenosti upotrebe ICT-a u Evropskoj uniji od 2005 god. jeste i procenat domaćinstava koja poseduju ovaj vid Internet konekcije. U Srbiji, 7,3% domaćinstava ima širokopojasnu (broadband) Internet konekciju. Zastupljenost ove vrste Internet konekcije najveća je u Beogradu i iznosi 15,3%, u Vojvodini 8,1%, a najmanja je u centralnoj Srbiji i iznosi svega 3,2%.

Graf. 1.8. Tip Internet konekcije

Među odgovorima na pitanje o razlogu neposedovanja širokopojasne (broadband) koneksijske usluge najčešći su sledeći:

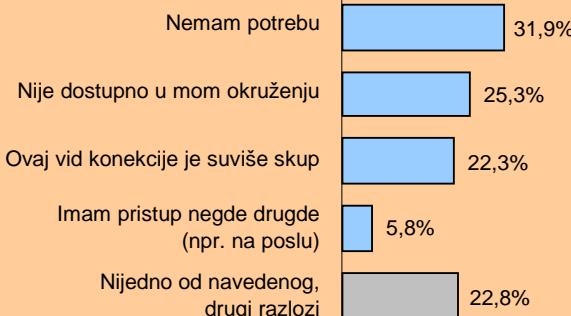
"Nemam potrebu." (31,9%)

"Nije dostupno u mom okruženju." (25,3%)

"Ovaj vid koneksijske usluge je suviše skup." (22,3%)

7,3% domaćinstava u Srbiji ima širokopojasnu (broadband) Internet koneksijsku uslugu

Graf. 1.9. Razlog zbog kog domaćinstva nemaju broadband koneksijsku uslugu

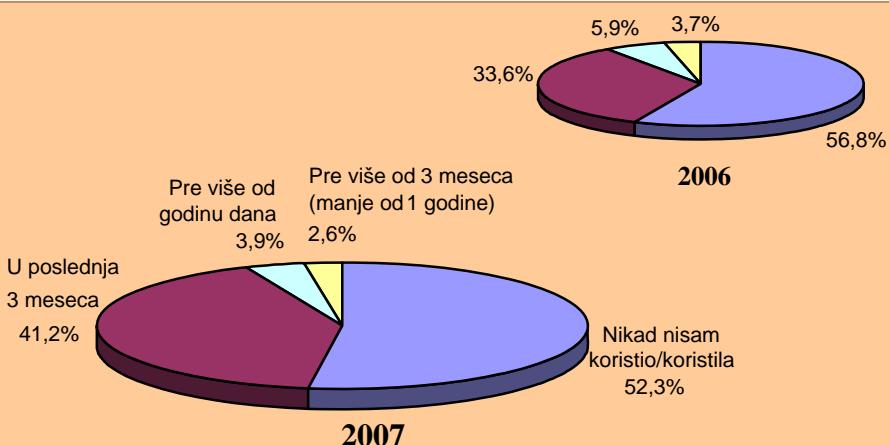

1.3.4. Pojedinci: upotreba računara

U Republici Srbiji je 41,2% lica u poslednja tri meseca koristilo računar, 2,6% lica je koristilo računar pre više od tri meseca, a 3,9% pre više od godinu dana. Čak 52,3% lica nikada nije koristilo računar.

Za 4,5% povećao se broj korisnika računara u odnosu na 2006. godinu.

Graf. 1.10. Kada ste poslednji put koristili računar?

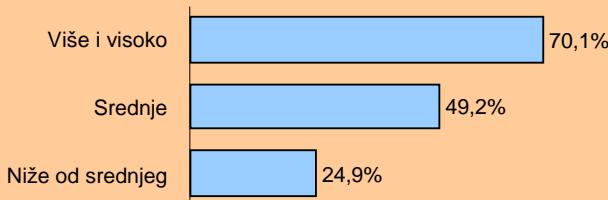

Preko 2 300 000 lica koristilo je računar u poslednja tri meseca

Udeo korisnika računara (u poslednja tri meseca), prema nivou obrazovanja:

- 70,1% od lica s višim i visokim obrazovanjem;
- 49,2% od lica sa srednjim obrazovanjem;
- 24,9% od lica sa obrazovanjem nižim od srednjeg obrazovanja.

Graf. 1.11. Udeo korisnika računara (u poslednja tri meseca), prema nivou obrazovanja

Među korisnicima računara, 54% ima srednje obrazovanje, 26% korisnika ima obrazovanje niže od srednjeg obrazovanja a 20% visoko i više.

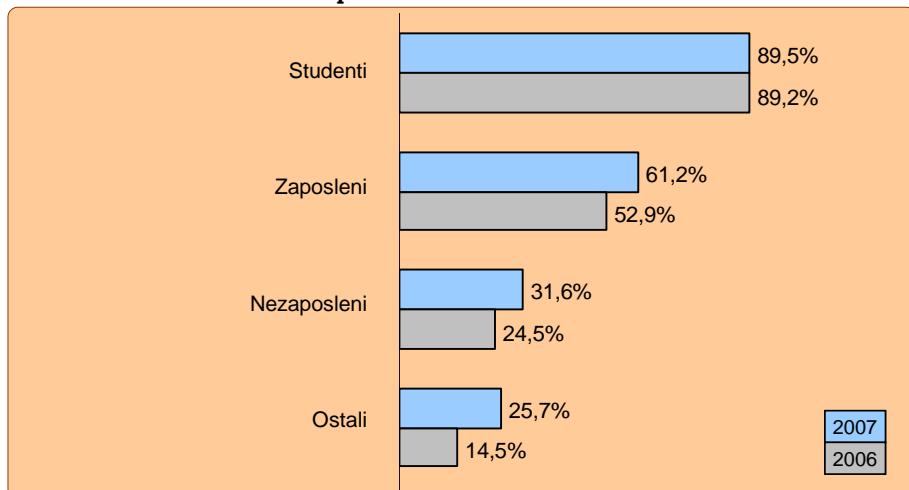
Graf. 1.12. Struktura obrazovanja korisnika računara

Udeo korisnika računara (u poslednja tri meseca), prema radnom statusu:

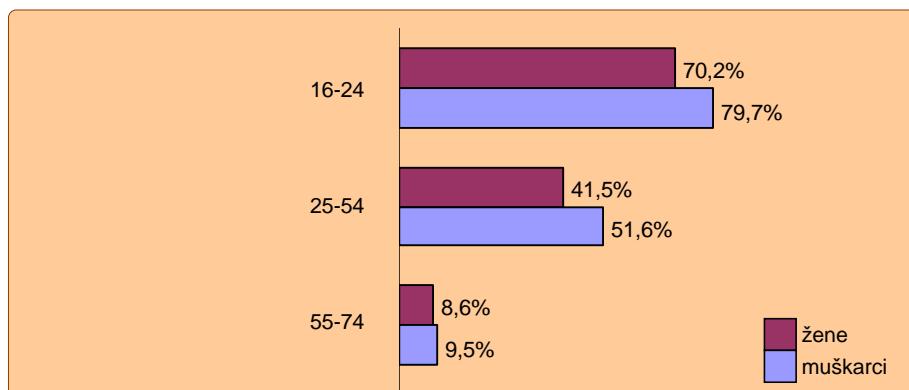
- 89,5% od studenata;
- 61,2% od zaposlenih lica;
- 31,6% od nezaposlenih lica;
- 25,7% od ostalih (penzioneri, lica na služenju vojnog roka...).

Graf. 1.13. Udeo korisnika računara (u poslednja tri meseca), prema radnom statusu

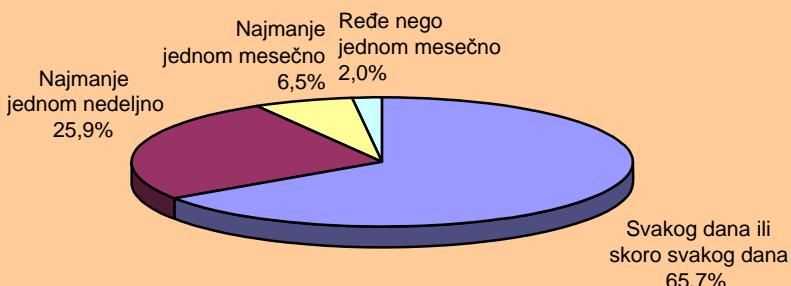
Analiza ispitanika prema polu pokazuje da je u poslednja tri meseca 45,9% osoba muškog pola a 36,7% osoba ženskog pola koristilo računar.

Graf. 1.14. Korišćenje računara (u poslednja 3 meseca), prema polu i starosti

Na pitanje koliko su često, u proseku, koristili računar u poslednja 3 meseca, 65,7% ispitanika odgovorilo je da računar koristi svakog dana ili skoro svakog dana, 25,9% najmanje jednom nedeljno, 6,5% najmanje jednom mesečno, a 2% ređe nego jednom mesečno.

Preko 1 500 000 lica koristi računar svakog ili skoro svakog dana

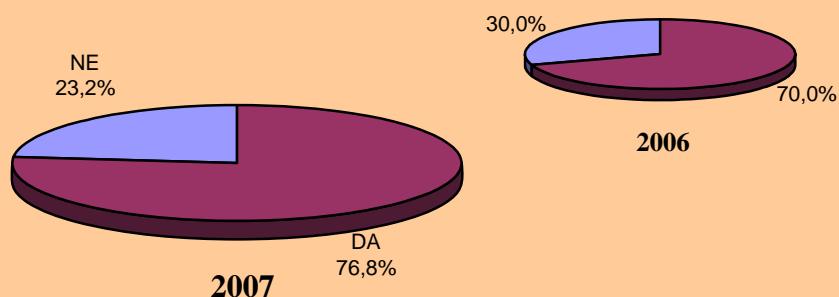
Graf. 1.15. Koliko ste često, u proseku, koristili računar u poslednja tri meseca?

Tokom poslednja tri meseca računar je najčešće bio upotrebljavan u kući (81,2%), zatim na poslu (28,9%), u obrazovnoj ustanovi (14,9%) i u kući druge osobe (13,5%).

1.3.5. Pojedinci: upotreba mobilnog telefona

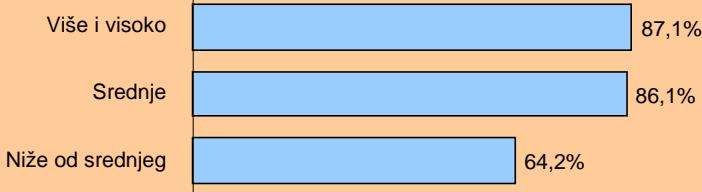
Istraživanje je pokazalo da 76,8% stanovništva koristi mobilni telefon, dok je taj podatak za 2006. godinu iznosio 70%.

Preko 4 400 000 lica koristi mobilni telefon

Graf. 1.16. Da li koristite mobilni telefon?

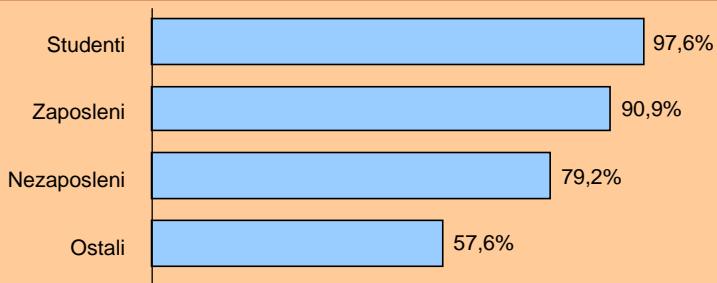
Udeo korisnika mobilnog telefona, prema nivou obrazovanja:

- 87,1% od lica s višim i visokim obrazovanjem;
- 86,1% od lica sa srednjim obrazovanjem;
- 64,2% od lica sa obrazovanjem nižim od srednjeg obrazovanja.

Graf. 1.17. Udeo korisnika mobilnog telefona, prema nivou obrazovanja

Udeo korisnika mobilnog telefona, prema radnom statusu:

- 97,6% od studenata;
- 90,9% od zaposlenih lica;
- 79,2% od nezaposlenih lica;
- 57,6% od ostalih (penzioneri, lica na služenju vojnog roka...).

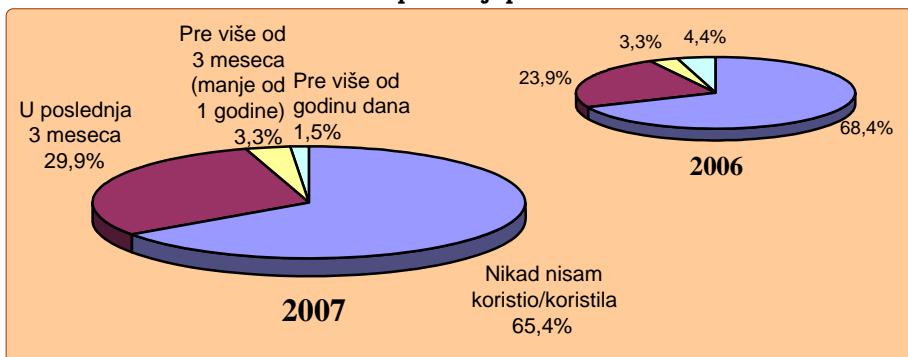
Graf. 1.18. Udeo korisnika mobilnog telefona, prema radnom statusu

Analiza ispitanika prema polu pokazuje da 78,8% osoba muškog pola a 74,8% osoba ženskog pola koristi mobilni telefon.

1.3.6. Pojedinci: upotreba Interneta

U Srbiji je 29,9% lica koristilo Internet u poslednja tri meseca, 3,3% ispitanika je Internet koristilo pre više od 3 meseca, 1,5% pre više od godinu dana. Čak 65,4% ispitanika nikad nije koristilo Internet.

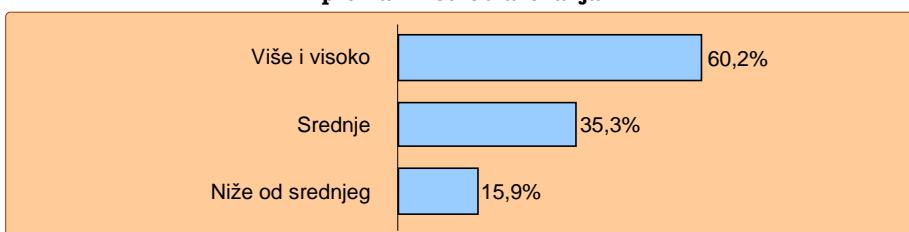
Za 3% povećao se broj korisnika Interneta u odnosu na 2006. godinu.

Graf. 1.19. Kada ste poslednji put koristili Internet?

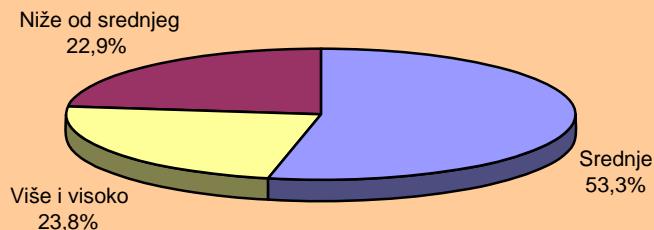
Preko 1 700 000 lica koristilo je Internet u poslednja tri meseca

Udeo korisnika Interneta (u poslednja tri meseca), prema nivou obrazovanja:

- 60,2% od lica s višim i visokim obrazovanjem;
- 35,3% od lica sa srednjim obrazovanjem;
- 15,9% od lica sa obrazovanjem nižim od srednjeg obrazovanja.

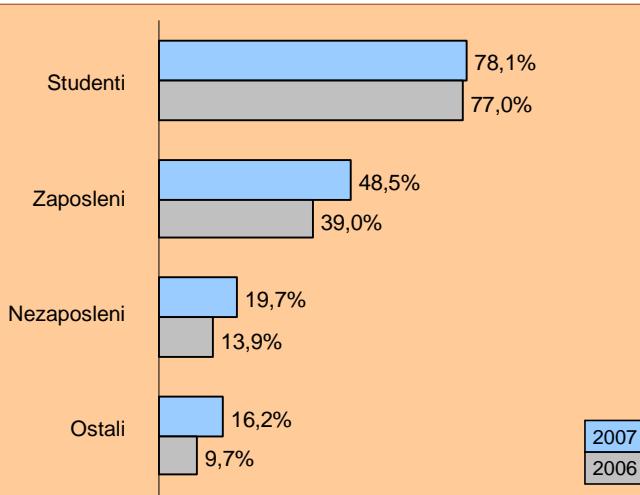
Graf. 1.20. Udeo korisnika Interneta (u poslednja tri meseca), prema nivou obrazovanja

Među korisnicima Interneta, 53% ima srednje obrazovanje, 24% visoko i više, a 23% korisnika ima obrazovanje niže od srednjeg obrazovanja.

Graf. 1.21. Struktura obrazovanja korisnika Interneta

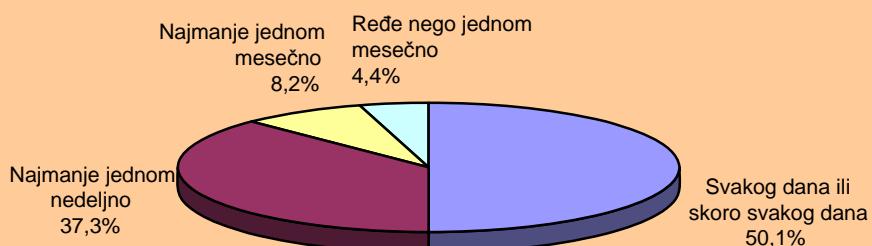
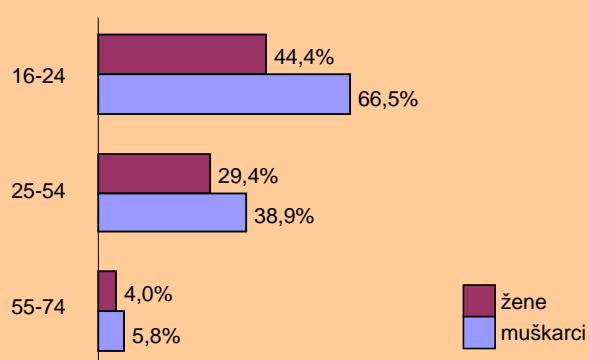
Udeo korisnika Interneta (u poslednja tri meseca), prema radnom statusu:

- 78,1% od studenata;
- 48,5% od zaposlenih lica;
- 19,7% od nezaposlenih lica;
- 16,2% od ostalih (penzioneri, lica na služenju vojnog roka...).

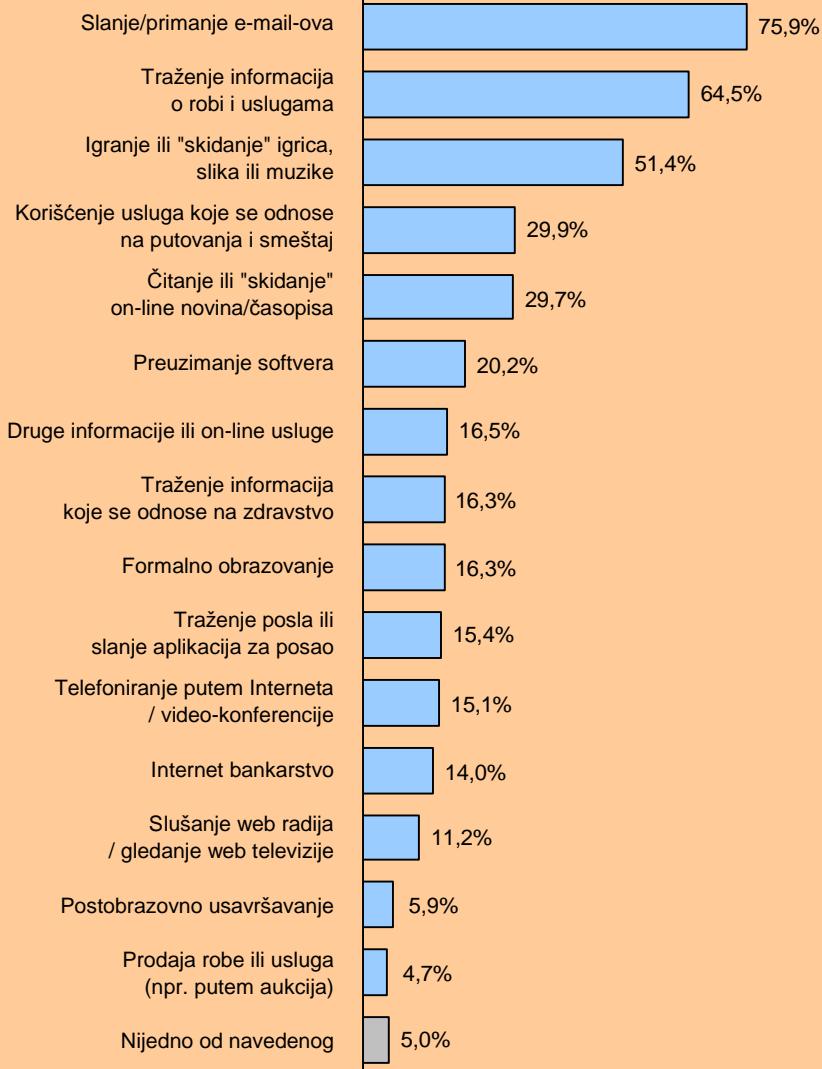
Graf. 1.22. Udeo korisnika Interneta (u poslednja tri meseca), prema radnom statusu

Na pitanje koliko su često, u proseku, koristili Internet tokom poslednja 3 meseca, 50,1% ispitanih odgovorilo je: svakog dana ili skoro svakog dana.

Preko 850 000 lica koristi Internet svakog dana

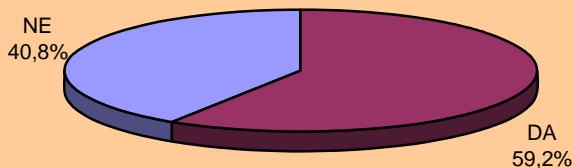
Graf. 1.23. Koliko ste često, u proseku, koristili Internet u poslednja 3 meseca?**Graf. 1.24. Korišćenje Interneta (u poslednja 3 meseca), prema polu i starosti**

Graf. 1.25. Za koje ste aktivnosti (u privatne svrhe) koristili Internet u poslednja 3 meseca?

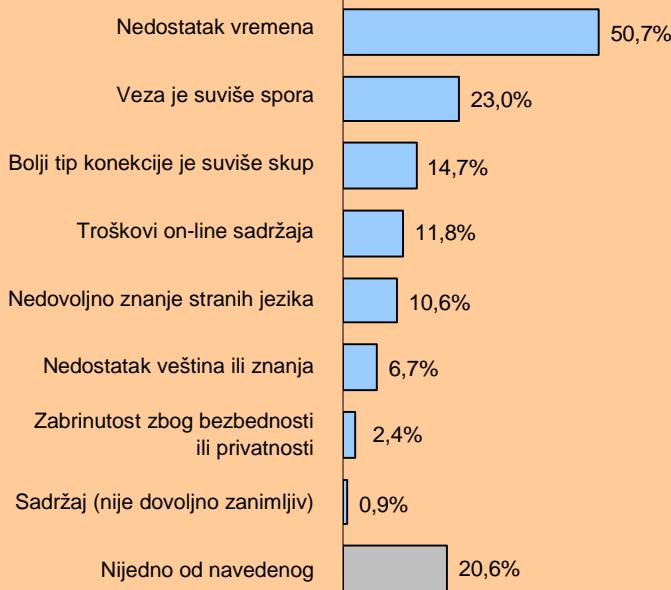

Na pitanje: "Da li biste voleli da češće koristite Internet?" čak je 59,2% Internet populacije potvrđno odgovorilo. Kao najčešći razlozi za nemogućnost intenzivnije upotrebe Interneta navode se: "nedostatak vremena" (50,7%), "suviše spora veza" (23,0%), "bolji tip Internet konekcije je suviše skup" (14,7%).

Graf. 1.26. Da li biste voleli da češće koristite Internet?

Graf. 1.27. Šta vas sprečava da intenzivnije koristite Internet?

1.3.7. Javna uprava (e-government)

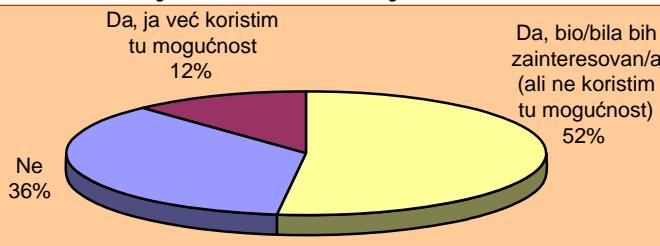
Istraživanje pokazuje da, među Internet populacijom, 12% ispitanika koristi Internet servise umesto da ostvaruje lične kontakte ili da posećuje javne ustanove ili organe administracije, dok je 52% ispitanika zainteresovano za tu mogućnost, ali je trenutno ne koristi.

Zabrinjava podatak da 36% ispitanika nije zainteresovano da koristi tu mogućnost.

U odnosu na 2006. godinu, za nešto više od 40 000 povećao se broj lica koja koriste elektronske servise javne uprave.

Preko 230 000 lica koristi elektronske servise javne uprave

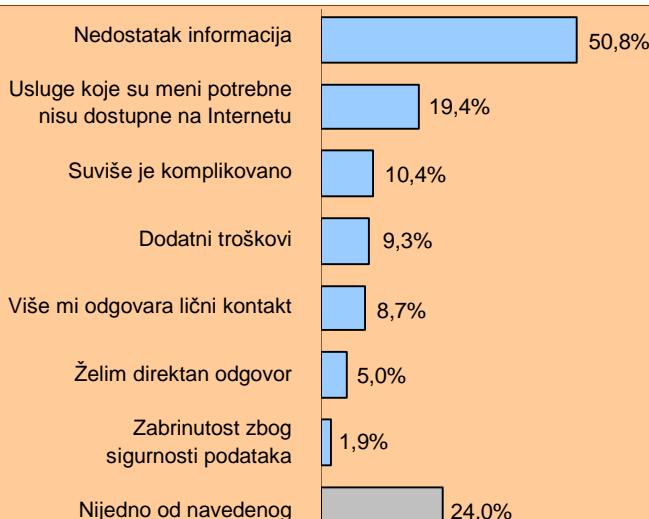
Graf. 1.28. Da li biste bili zainteresovani da koristite Internet servise javne administracije umesto da ostvarujete lične kontakte?

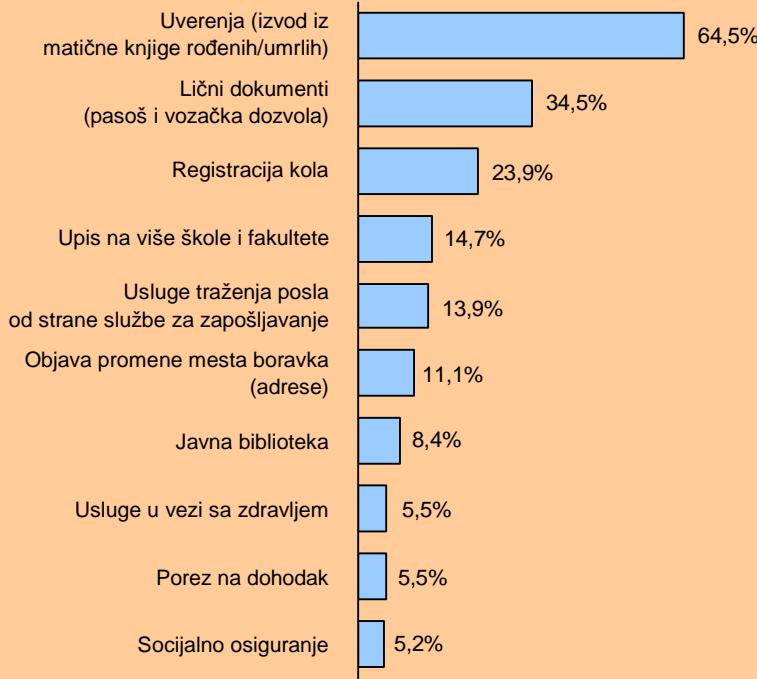

Kao razlog zbog kog ne koriste Internet za plaćanje računa ili kao zamenu za odlazak u javne servise najviše pojedinaca navodi sledeće:

- "Nedostatak informacija." (50,8%)
- "Usluge koje su meni potrebne nisu dostupne na Internetu." (19,4%)
- "Soviše je komplikovano." (10,4%)

Graf. 1.29. Iz kog razloga ne koristite Internet servise javne administracije?

Graf. 1.30. Šta ste od sledećeg već obavili putem Interneta?

Istraživanje je pokazalo i da je 79,5% ispitanika u poslednja tri meseca koristilo Internet za dobijanje informacija s web site-a javnih institucija, 57,3% za preuzimanje zvaničnih formulara i 33,3% za slanje popunjениh obrazaca.

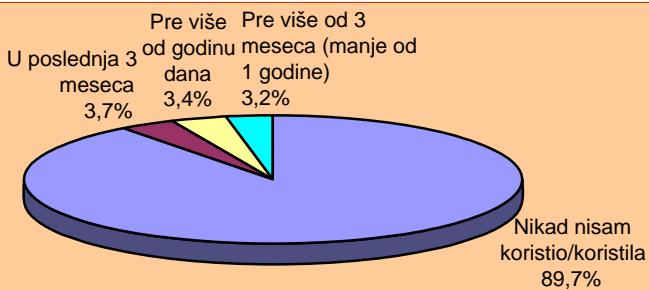
1.3.8. Elektronsko poslovanje

Kada je reč o vremenskom okviru u kom su ispitanici kupovali/poručivali robu ili usluge putem Interneta, 3,7% ispitanika obavilo je kupovinu/poručivanje u poslednja tri meseca, 3,2% pre više od tri meseca, a 3,4% pre više od godinu dana.

89,7% ispitanika nikada nije kupovalo/poručivalo robu ili usluge putem Interneta.

Preko 135 000 lica kupovalo je ili poručivalo robu/usluge putem Interneta u poslednjih godinu dana

Graf. 1.31. Kada ste poslednji put (u privatne svrhe) kupili/naručili robu ili usluge putem Interneta?

Najveći broj korisnika putem Interneta kupuje/naručuje knjige, magazine i učila (37,1%), računarske softvere (22,2%), filmove i muziku (21,7%).

Graf. 1.32. Koju ste vrstu robe ili usluge naručili (u privatne svrhe) putem Interneta u poslednjih 12 meseci?

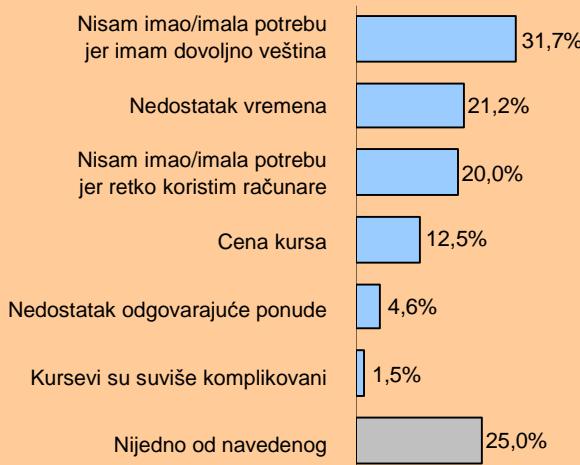
1.3.9. Elektronsko obrazovanje

Istraživanje je pokazalo da je samo 3,7% ispitanika pohađalo neki kurs u vezi s korišćenjem računara u poslednja tri meseca. Čak 73,2% pojedinaca nikada nije pohađalo nijedan kurs.

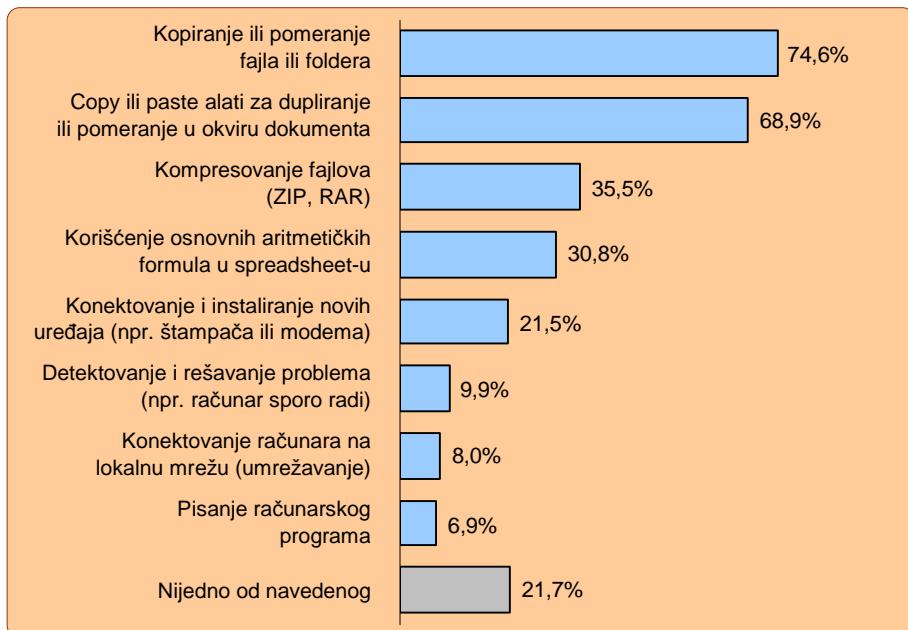
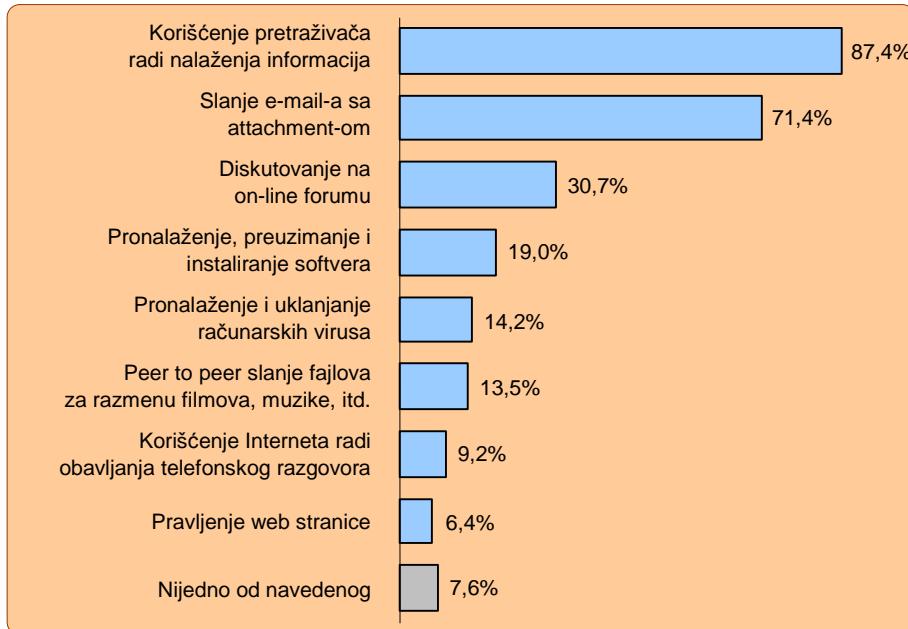
Graf. 1.33. Kada ste poslednji put pohađali neki kurs (najmanje 3 sata) u vezi s korišćenjem računara?

Graf. 1.34. Zašto u poslednje vreme niste pohađali kurs za računare?

Najveći procenat ispitanika zna da koristi funkciju kopiranja ili pomeranja fajlova (74,6%), copy/paste alate (68,9%), funkciju kompresovanja fajlova (35,5%), osnovne aritmetičke formule u spreadsheet-u (30,8%).

Graf. 1.35. Koje ste od sledećih računarskih aktivnosti već obavljali?**Graf. 1.36. Koje ste od sledećih Internet aktivnosti već obavljali?**

Kada je reč o Internet aktivnostima, najveći procenat ispitanika zna da: koristi pretraživače radi pronalaženja informacija (87,4%), šalje e-mail sa attachment-om (71,4%), diskutuje na on-line forumima (30,7%).

Graf. 1.37. Gde ste i kako stekli veštine za obavljanje ovih aktivnosti?

Da i dalje postoji izražena potreba stanovništva za dodatnom edukacijom u vezi s korišćenjem računara pokazuje podatak da je 49,5% ispitanika veštine za obavljanje ovih aktivnosti steklo tražeći pomoć od kolega, rođaka, prijatelja, a 33,0% kroz samostalno učenje.

1.4. REZULTATI ISTRAŽIVANJA

MODUL 1.A: Pristup informaciono-komunikacionim tehnologijama

Odgovor (domaćinstva)	Prihod		Region			Tip domaćinstva	u procentima		
	do 300 evra	300 - 600 evra	preko 600 evra	centralna Srbija	Vojvodina		urban	ruralno	Ukupno
A1: Uredaji zastupljeni u domaćinstvima (višestruki odgovor)									
TV	96,8	99,7	98,8	97,6	96,5	99,8	98,5	96,7	97,8
Mobilni telefon	63,5	90,6	95,8	69,3	74,8	81,4	78,2	67,0	73,6
Personalni računar (PC)	20,5	54,1	74,9	26,3	34,4	45,4	42,7	21,6	34,0
Kablovска TV	24,0	47,3	68,6	24,1	27,7	62,7	49,5	11,3	33,8
Internet putem mobilnog telefona (GPRS, WAP)	5,5	18,3	27,8	6,5	10,4	20,4	13,3	7,1	10,7
Laptop	0,8	6,3	20,9	1,6	3,1	9,7	6,0	0,6	3,8
Igračke konzole	1,5	5,0	14,5	1,3	5,0	6,2	4,9	1,3	3,4
Ručni računar (palmtop)	0,2	0,2	2,6	0,3	0,2	0,9	0,7	0,0	0,4
Nijedno od navedenog	2,2	0,0	0,0	2,2	1,3	0,0	0,6	2,6	1,4
A2: Da li Vi ili bilo ko iz Vašeg domaćinstva ima pristup Internetu kod kuće?									
Ne	84,9	55,1	27,1	81,3	69,6	60,7	64,1	83,9	72,2
Da	13,0	44,4	72,9	16,5	29,2	39,1	35,0	13,7	26,3
Ne znam	2,1	0,5	0,0	2,2	1,2	0,2	0,9	2,4	1,5
A3: Uredaji pomoću kojih se pristupa Internetu (višestruki odgovor)¹⁾									
Personalni računar (PC)	86,5	90,9	93,5	91,8	87,3	90,7	91,1	85,9	90,0
Mobilni telefon	22,0	27,9	30,7	23,9	23,6	31,2	26,2	28,0	26,6
Portabl (laptop)	2,0	8,0	20,8	6,1	5,9	12,9	10,2	3,0	8,6
Ručni računar (palmtop)	0,0	0,3	1,6	0,0	0,5	0,8	0,6	0,0	0,5
TV sa specifičnim Internet uređajem	0,0	0,4	0,0	0,6	0,0	0,0	0,3	0,0	0,2

¹⁾ Podaci se odnose na domaćinstva koja su na pitanje A2 odgovorila: "Da".

MODUL 1.A: Pristup informaciono-komunikacionim tehnologijama

Odgovor (domaćinstva)	u procentima							
	Prihod			Region			Tip domaćinstva	Ukupno
	do 300 evra	300 - 600 evra	preko 600 evra	centralna Srbija	Vojvodina	Beograd	urbano	ruralno

A4: Tip Internet konekcije (višestruki odgovor)¹⁾

Modem	74,2	76,7	64,2	82,0	72,9	66,9	71,9	79,1	73,4
Mobilni telefon: WAP, GPRS, itd.	15,3	17,3	14,7	13,7	16,6	17,8	14,9	20,6	16,1
Kablovski Internet	7,6	15,5	28,8	10,2	15,6	20,0	18,1	6,4	15,6
DSL (ADSL)	9,9	13,3	12,9	9,1	12,0	14,7	13,4	7,4	12,1
ISDN	0,9	2,0	4,6	2,2	2,0	2,4	2,4	1,5	2,2
Ostale konekcije	2,4	2,5	5,2	1,1	2,7	4,9	3,2	2,4	3,0

A5: Razlog zbog kog nemate broadband konekciju kod kuće (višestruki odgovor)²⁾

Nemam potrebu	31,3	28,5	43,7	38,8	22,3	33,6	32,6	29,7	31,9
Nije dostupno u mom okruženju	25,7	26,0	22,2	31,2	24,6	19,9	21,5	36,4	25,3
Ovaj vid konekcije je suviše skup	31,2	19,1	11,5	22,9	29,4	15,2	23,1	19,7	22,3
Imam pristup negde drugde (npr. na poslu)	4,7	8,0	1,3	2,5	4,6	10,1	7,0	2,2	5,8
Nijedno od navedenog, drugi razlozi	19,6	24,6	24,6	12,6	28,3	28,1	24,0	19,2	22,8

¹⁾ Podaci se odnose na domaćinstva koja su na pitanje A2 odgovorila: "Da".

²⁾ Podaci se odnose na domaćinstva koja nemaju broadband konekciju.

MODUL 1.B: Upotreba

Odgovor (lica)	Godine						Pol	
	16 - 24	25 - 34	35 - 44	45 - 54	55 - 64	65 - 74	muški	ženski

B1: Kada ste poslednji put

Nikad nisam koristio/koristila	17,8	32,2	44,1	58,3	79,8	96,0	49,5	55,0
U poslednja 3 meseca	75,0	57,1	50,6	34,4	14,5	2,9	45,9	36,7
Pre više od godinu dana	3,3	6,7	3,7	3,9	4,1	1,0	2,4	5,3
Pre više od 3 meseca (manje od 1 godine)	3,9	4,0	1,6	3,4	1,6	0,1	2,2	2,9

B2: Koliko ste često, u proseku, koristili

Svakog dana ili skoro svakog dana	66,9	66,7	66,2	62,3	61,8	73,1	66,1	65,2
Najmanje jednom nedeljno	25,2	23,2	28,1	28,2	25,8	22,7	25,5	26,3
Najmanje jednom mesečno	6,8	7,2	4,4	7,4	8,1	0,1	6,2	6,9
Ređe nego jednom mesečno	1,1	2,9	1,3	2,1	4,4	4,1	2,2	1,6

B3: Gde ste koristili računar u poslednja

Kod kuće	74,7	77,4	91,3	83,6	84,0	100,0	80,8	81,6
Na poslu (van kuće)	10,4	37,3	30,1	48,7	34,2	26,6	28,4	29,6
U obrazovnoj ustanovi	36,6	7,2	4,4	3,6	0,0	0,0	14,5	15,4
U kući druge osobe	24,2	14,5	7,7	2,5	7,8	0,0	16,9	9,6
Ostalo (Internet kafe, hotel...)	3,3	5,5	3,2	0,5	1,1	0,0	4,0	2,1

B4: Da li koristite

Da	96,2	93,4	85,2	81,5	61,5	27,2	78,8	74,8
Ne	3,8	6,6	14,8	18,5	38,5	72,8	21,2	25,2

¹⁾ Podaci se odnose na pojedince koji su na pitanje B1 odgovorili: "U poslednja 3 meseca".

računara i mobilnog telefona

u procentima

Obrazovanje			Radni status				Ukupno	Odgovor (lica)
niže od srednjeg	srednje	više i visoko	zaposlen	nezaposlen	student	ostali		

koristili računar?

72,9	40,4	22,7	31,7	59,8	4,1	70,7	52,3	Nikad nisam koristio/koristila
24,9	49,2	70,1	61,2	31,6	89,5	25,7	41,2	U poslednja 3 meseca
1,3	6,2	4,3	4,1	5,0	3,0	2,7	3,9	Pre više od godinu dana
0,9	4,1	2,9	3,1	3,7	3,4	0,9	2,6	Pre više od 3 meseca (manje od 1 godine)

računar u poslednja 3 meseca?¹⁾

60,7	63,0	79,3	70,0	52,6	78,0	66,4	65,7	Svakog dana ili skoro svakog dana
28,5	27,8	17,3	25,1	30,2	13,6	28,6	25,9	Najmanje jednom nedeljno
8,3	7,2	2,3	3,1	13,5	8,3	4,2	6,5	Najmanje jednom mesečno
2,4	2,0	1,1	1,9	3,7	0,1	0,9	2,0	Ređe nego jednom mesečno

3 meseca? (višestruki odgovor)¹⁾

80,0	80,0	85,9	79,3	84,0	82,0	81,2	81,2	Kod kuće
12,7	26,7	56,1	53,7	6,6	18,8	7,5	28,9	Na poslu (van kuće)
29,4	11,7	4,6	1,8	7,2	45,5	37,4	14,9	U obrazovnoj ustanovi
12,9	16,5	6,3	6,7	20,7	15,7	18,7	13,5	U kući druge osobe
3,1	3,6	2,0	3,8	1,7	6,9	1,6	3,2	Ostalo (Internet kafe, hotel...)

mobilni telefon?

64,2	86,1	87,1	90,9	79,2	97,6	57,6	76,8	Da
35,8	13,9	12,9	9,1	20,8	2,4	42,4	23,2	Ne

MODUL 1.C: Upotreba

Odgovor (lica)	Godine						Pol	
	16 - 24	25 - 34	35 - 44	45 - 54	55 - 64	65 - 74	muški	ženski

C1: Kada ste poslednji

Nikad nisam koristio/koristila	35,4	45,1	62,8	72,2	89,2	98,3	60,6	70,0
U poslednja 3 meseca	55,7	46,9	34,4	23,5	8,0	1,3	35,4	24,5
Pre više od 3 meseca (manje od 1 godine)	7,2	5,8	2,2	2,4	1,1	0,0	2,9	3,7
Pre više od godinu dana	1,6	2,2	0,7	1,9	1,7	0,4	1,2	1,8

C2: Koliko ste često, u proseku, koristili

Svakog dana ili skoro svakog dana	47,6	47,2	52,2	55,7	56,8	53,9	50,8	49,2
Najmanje jednom nedeljno	40,0	38,9	34,8	32,2	36,8	38,5	39,2	34,5
Najmanje jednom mesečno	6,2	9,6	11,2	6,7	6,4	7,6	6,6	10,4
Ređe nego jednom mesečno	6,2	4,3	1,8	5,4	0,0	0,0	3,4	5,9

C3: Gde ste koristili Internet u poslednja

Kod kuće	71,5	70,9	83,5	78,8	89,3	90,9	75,5	76,1
Na poslu (van kuće)	9,9	39,5	41,6	49,2	47,3	48,8	28,9	36,9
U kući druge osobe	29,8	18,7	6,9	12,4	2,2	0,0	21,0	14,3
U obrazovnoj ustanovi	29,7	8,6	3,7	2,9	0,0	0,0	12,7	13,8
Internet kafe	6,7	5,4	3,0	0,0	0,0	0,0	6,2	1,5

C4: Da li ste koristili neku od sledećih mobilnih

Mobilni telefon, putem WAP ili GPRS	42,8	35,3	23,3	10,6	15,1	0,0	35,1	23,8
Mobilni telefon, putem 3G mreže	3,9	2,7	3,1	1,6	0,0	0,0	3,5	2,0
Ručni računar (palmtop)	0,0	0,3	2,2	0,8	0,0	0,0	0,5	0,8
Nijedno od navedenog	57,2	63,8	73,5	83,6	86,2	98,6	63,5	72,7

¹⁾ Podaci se odnose na pojedince koji su na pitanje C1 odgovorili: "U poslednja 3 meseca".

Interneta**u procentima**

Obrazovanje			Radni status				Ukupno	Odgovor (lica)
niže od srednjeg	srednje	više i visoko	zaposlen	nezaposlen	student	ostali		

put koristili Internet?

82,5	57,6	32,3	45,0	74,8	14,2	81,6	65,4	Nikad nisam koristio/koristila
15,9	35,3	60,2	48,5	19,7	78,1	16,2	29,9	U poslednja 3 meseca
1,3	4,6	5,6	4,9	3,7	2,9	1,4	3,3	Pre više od 3 meseca (manje od 1 godine)
0,3	2,5	1,9	1,5	1,8	4,7	0,9	1,5	Pre više od godinu dana

Internet u poslednja 3 meseca?¹⁾

44,5	44,5	68,1	54,9	35,8	65,0	43,9	50,1	Svakog dana ili skoro svakog dana
38,7	42,2	24,9	32,5	41,0	32,9	49,1	37,3	Najmanje jednom nedeljno
8,4	9,4	5,3	8,2	15,6	2,1	3,4	8,2	Najmanje jednom mesečno
8,4	4,0	1,7	4,4	7,5	0,0	3,6	4,4	Ređe nego jednom mesečno

3 meseca? (višestruki odgovor)¹⁾

75,2	73,1	82,3	73,7	76,2	81,2	76,9	75,8	Kod kuće
12,8	29,8	56,5	55,9	9,4	12,7	8,8	32,2	Na poslu (van kuće)
18,2	21,7	10,2	12,5	26,3	21,1	21,9	18,2	U kući druge osobe
25,1	11,8	4,9	1,1	11,0	44,8	26,7	13,2	U obrazovnoj ustanovi
7,8	3,8	1,8	4,8	2,1	4,2	5,4	4,2	Internet kafe

tehnika za pristup Internetu? (višestruki odgovor)¹⁾

35,0	34,2	25,1	25,2	30,9	32,3	42,4	30,3	Mobilni telefon, putem WAP ili GPRS
2,1	3,5	2,3	3,3	0,8	1,7	5,1	2,9	Mobilni telefon, putem 3G mreže
0,0	0,5	1,5	1,1	0,5	0,0	0,0	0,6	Ručni računar (palmtop)
65,0	63,5	78,2	70,6	68,6	67,5	56,5	67,3	Nijedno od navedenog

MODUL 1.C: Upotreba

Odgovor (lica)	Godine						Pol	
	16 - 24	25 - 34	35 - 44	45 - 54	55 - 64	65 - 74	muški	ženski

C5: Za koje ste aktivnosti (u privatne svrhe)

Slanje/primanje e-mail-ova	70,7	78,4	74,8	78,8	93,5	92,9	77,4	73,8
Traženje informacija o robi i uslugama	58,4	67,7	70,5	61,9	73,2	67,4	65,4	63,2
Igranje ili "skidanje" igrica, slika ili muzike	73,2	42,8	45,3	31,5	46,5	29,9	49,2	54,5
Korišćenje usluga koje se odnose na putovanja i smeštaj	24,0	30,0	34,6	32,0	44,6	37,2	26,2	35,0
Čitanje ili "skidanje" on-line novina/časopisa	23,4	30,8	34,4	30,1	45,2	50,6	29,0	30,6
Preuzimanje softvera	24,9	19,1	13,5	18,8	30,1	14,4	26,0	12,2
Druge informacije ili on-line usluge	17,5	16,7	14,9	18,2	9,8	10,9	19,3	12,7
Traženje informacija koje se odnose na zdravstvo	8,0	20,9	22,6	18,3	10,4	39,5	12,8	21,3
Formalno obrazovanje	23,2	17,2	11,1	10,0	7,4	0,0	15,6	17,3
Traženje posla ili slanje aplikacija za posao	8,3	28,4	14,3	11,3	8,0	3,1	14,3	16,8
Telefoniranje putem Interneta/video-konferencije	14,0	17,3	16,5	10,0	22,0	23,5	16,8	12,8
Internet bankarstvo	4,2	16,5	14,3	25,5	27,3	19,4	10,3	19,1
Slušanje web radija/gledanje web televizije	11,9	14,7	7,6	9,1	8,2	14,4	11,7	10,4
Postobrazovno usavršavanje	1,4	10,9	4,1	7,2	2,5	0,0	5,4	6,6
Prodaja robe ili usluga (npr. putem aukcija)	2,6	9,5	3,3	3,8	0,0	0,0	5,7	3,2
Nijedno od navedenog	5,7	6,0	4,0	3,6	2,5	0,0	6,9	2,2

C6: Da li biste voleli da

Da	69,9	58,1	48,4	55,4	47,1	68,9	58,9	59,5
Ne	30,1	41,9	51,6	44,6	52,9	31,1	41,1	40,5

¹⁾ Podaci se odnose na pojedince koji su na pitanje C1 odgovorili: "U poslednja 3 meseca".

Internet-a**u procentima**

Obrazovanje			Radni status				Ukupno	Odgovor (lica)
niže od srednjeg	srednje	više i visoko	zaposlen	nezaposlen	student	ostali		
65,2	74,2	89,9	77,0	66,4	83,7	78,8	75,9	Slanje/primanje e-mail-ova

koristili Internet u poslednja 3 meseca?¹⁾

65,2	74,2	89,9	77,0	66,4	83,7	78,8	75,9	Slanje/primanje e-mail-ova
52,5	66,7	71,1	67,6	58,7	65,9	62,3	64,5	Traženje informacija o robi i uslugama
69,2	51,2	34,8	42,2	57,4	49,0	71,6	51,4	Igranje ili "skidanje" igrica, slika ili muzike
22,8	26,9	43,6	33,1	24,1	29,0	29,0	29,9	Korišćenje usluga koje se odnose na putovanja i smeštaj
17,2	27,7	46,2	35,5	24,2	36,9	14,9	29,7	Čitanje ili "skidanje" on-line novina/časopisa
20,7	16,8	27,5	17,7	9,8	39,0	26,6	20,2	Preuzimanje softvera
11,8	17,0	20,0	18,1	13,3	10,1	20,9	16,5	Druge informacije ili on-line usluge
4,7	18,2	23,4	22,7	9,8	14,1	8,3	16,3	Traženje informacija koje se odnose na zdravstvo
21,9	12,6	19,0	12,3	8,1	36,7	22,8	16,3	Formalno obrazovanje
4,5	17,8	20,4	16,2	21,0	20,1	2,5	15,4	Traženje posla ili slanje aplikacija za posao
13,7	15,7	15,2	17,4	8,3	19,2	14,0	15,1	Telefoniranje putem Interneta/video-konferencije
1,6	13,6	26,7	21,1	8,1	10,7	3,6	14,0	Internet bankarstvo
3,0	13,9	12,9	12,2	5,2	20,0	9,3	11,2	Slušanje web radija/gledanje web televizije
2,2	3,9	13,9	7,2	4,4	9,0	2,1	5,9	Postobrazovno usavršavanje
4,3	4,1	6,2	5,1	4,0	6,6	2,8	4,7	Prodaja robe ili usluga (npr. putem aukcija)
1,7	6,7	4,1	4,9	4,3	10,0	2,3	5,0	Nijedno od navedenog

češće koristite Internet?¹⁾

74,8	58,9	44,8	51,2	70,2	58,9	67,8	59,2	Da
25,2	41,1	55,2	48,8	29,8	41,1	32,2	40,8	Ne

MODUL 1.C: Upotreba

Odgovor (lica)	Godine						Pol	
	16 - 24	25 - 34	35 - 44	45 - 54	55 - 64	65 - 74	muški	ženski

C7: Šta Vas sprečava da intenzivnije

Nedostatak vremena	41,3	50,2	61,0	61,2	60,6	70,9	49,4	52,4
Veza je suviše spora	22,8	29,2	11,4	24,5	25,7	30,8	27,2	17,2
Bolji tip konekcije je suviše skup	12,0	16,5	9,4	20,0	35,2	15,9	14,8	14,5
Troškovi on-line sadržaja	10,0	16,2	8,1	12,6	15,4	0,0	14,1	8,7
Nedovoljno znanje stranih jezika	5,4	8,7	17,4	17,5	21,2	13,2	13,6	6,5
Nedostatak veština ili znanja	2,0	2,3	4,8	10,9	15,8	13,2	8,2	4,6
Zabrinutost zbog bezbednosti ili privatnosti	0,7	5,7	1,2	0,0	15,4	0,0	3,1	1,5
Sadržaj (nije dovoljno zanimljiv)	0,0	0,8	3,2	0,0	4,0	0,0	1,3	0,3
Nijedno od navedenog	32,0	16,4	16,1	7,9	6,5	0,0	18,3	23,9

C8: Da li ste imali problema s kompjuterskim virusima, a da su ti

Ne	76,0	75,0	68,7	70,3	72,9	54,2	70,3	76,8
Da	24,0	25,0	31,3	29,7	27,1	45,8	29,7	23,2

C9: Koliko često kopirate fajlove (dokumenta, slike, itd.) s Vašeg

Ponekad	35,2	45,4	45,7	50,0	36,9	57,9	42,7	42,5
Nikada ili retko kada	37,3	28,8	27,6	29,4	25,0	16,7	29,0	34,2
Uvek ili skoro uvek	20,7	20,4	21,6	12,4	32,9	25,3	20,5	19,2
Ne odnosi se na slučaj (jer ne čuvam fajlove u računaru)	6,8	5,5	5,2	8,2	5,2	0,0	7,8	4,1

¹⁾ Podaci se odnose na pojedince koji su na pitanje C6 odgovorili: "Da".

²⁾ Podaci se odnose na pojedince koji su na pitanje C1 odgovorili: "U poslednja 3 meseca".

Interneta**u procentima**

Obrazovanje			Radni status				Ukupno	Odgovor (lica)
nije od srednjeg	srednje	više i visoko	zaposlen	nezaposlen	student	ostali		

koristite Internet? (višestruki odgovori)¹⁾

37,6	55,6	57,4	59,9	45,5	40,9	44,3	50,7	Nedostatak vremena
20,3	23,8	24,9	19,4	19,6	37,2	26,1	23,0	Veza je suviše spora
10,2	17,1	14,8	11,9	19,7	12,9	15,3	14,7	Bolji tip konekcije je suviše skup
13,4	11,1	11,3	10,7	10,1	9,2	17,8	11,8	Troškovi on-line sadržaja
11,4	10,1	10,7	13,5	8,5	2,3	12,5	10,6	Nedovoljno znanje stranih jezika
7,3	6,5	6,5	6,0	6,0	2,1	12,0	6,7	Nedostatak veština ili znanja
1,6	3,3	1,1	1,2	4,6	2,1	2,4	2,4	Zabrinutost zbog bezbednosti ili privatnosti
0,0	1,2	1,2	1,8	0,0	0,0	0,6	0,9	Sadržaj (nije dovoljno zanimljiv)
35,5	15,9	10,7	12,9	28,6	26,8	22,9	20,6	Nijedno od navedenog

problemi imali za rezultat gubitak informacija ili radnog vremena?²⁾

67,8	73,7	76,9	71,6	76,6	70,8	72,0	73,1	Ne
32,2	26,3	23,1	28,4	23,4	29,2	28,0	26,9	Da

računara na diskete, CD, Internet server i sl. da biste ih sačuvali?²⁾

43,4	39,8	48,1	45,8	41,0	44,6	34,4	42,6	Ponekad
37,5	32,3	22,7	25,4	42,2	19,0	42,5	31,2	Nikada ili retko kada
10,3	21,8	25,1	20,4	14,3	35,2	14,8	19,9	Uvek ili skoro uvek
8,8	6,1	4,1	8,5	2,5	1,3	8,3	6,2	Ne odnosi se na slučaj (jer ne čuvam fajlove u računaru)

MODUL 1.D: Trgovina putem

Odgovor (lica)	Godine						Pol	
	16 - 24	25 - 34	35 - 44	45 - 54	55 - 64	65 - 74	muški	ženski

D1: Kada ste poslednji put (u privatne svrhe) kupili/

Nikad nisam koristio/koristila	88,9	88,5	92,4	90,8	88,3	81,1	88,4	91,3
U poslednja 3 meseca	4,0	4,3	2,6	3,7	1,8	6,1	5,1	1,9
Pre više od godinu dana	4,4	1,8	1,9	4,4	7,6	12,8	3,0	4,0
Pre više od 3 meseca (manje od 1 godine)	2,7	5,4	3,1	1,1	2,3	0,0	3,4	2,9

D2: Koju ste vrstu robe ili usluge naručili (u privatne svrhe)

Knjige/magazini/novine/e-učila	46,1	27,4	49,6	37,6	0,0	0,0	35,7	40,2
Računarski softveri i dodaci (uklj. računarske i video-igrice)	23,6	35,4	0,0	11,0	0,0	0,0	29,8	4,9
Filmovi, muzika	50,6	5,5	23,2	0,0	0,0	0,0	20,0	25,5
Dobra za domaćinstvo (nameštaj, igračke, itd.)	9,6	16,8	35,8	24,1	100,0	0,0	19,3	23,0
Elektronska oprema (ukl. kamere)	0,0	34,7	0,0	11,0	0,0	0,0	14,4	14,3
Računarska hardver oprema	0,5	28,5	0,0	0,0	0,0	0,0	15,7	0,0
Ulažnice za kulturne događaje	10,2	4,5	13,3	11,0	0,0	0,0	2,7	21,1
Odeća, sportski proizvodi	0,0	2,5	17,7	0,0	44,5	0,0	3,6	7,9
Hrana/prehrambeni proizvodi	7,7	0,0	14,6	0,0	0,0	0,0	6,8	0,0
Lutrija i klađenje	0,0	0,0	13,3	0,0	0,0	0,0	6,8	0,0
Putovanja i odmori, smeštaj	1,6	0,0	0,0	0,0	44,5	0,0	2,2	0,7
Ostalo	5,2	6,2	0,0	27,4	0,0	100,0	9,8	3,1

¹⁾ Podaci se odnose na pojedince koji na pitanje C1 nisu odgovorili:

"Nikad nisam koristio/koristila".

²⁾ Podaci se odnose na pojedince koji su na pitanje D1 odgovorili:

"U poslednja 3 meseca" ili "Pre više od 3 meseca (manje od 1 godine)".

Interneta: aktivnosti i prepreke¹⁾

								u procentima
Obrazovanje			Radni status				Odgovor (lica)	
niže od srednjeg	srednje	više i visoko	zaposlen	nezaposlen	student	ostali	Ukupno	

naručili robu ili usluge putem Interneta?

89,4	90,5	88,1	89,8	92,9	78,0	92,8	89,7	Nikad nisam koristio/koristila
2,0	4,2	4,0	4,3	1,5	9,2	1,4	3,7	U poslednja 3 meseca
4,8	3,2	2,8	2,5	4,3	5,4	3,4	3,4	Pre više od godinu dana
3,8	2,1	5,1	3,4	1,3	7,4	2,4	3,2	Pre više od 3 meseca (manje od 1 godine)

putem Interneta u poslednjih 12 meseci? (višestruki odgovor)²⁾

0,0	46,1	44,3	30,3	62,1	53,6	0,0	37,1	Knjige/magazini/novine/e-učila
34,6	27,7	5,7	9,5	37,9	48,0	0,0	22,2	Računarski softveri i dodaci (uklju. računarske i video-igre)
31,0	23,4	13,3	6,9	23,4	30,3	77,8	21,7	Filmovi, muzika
34,6	5,7	36,4	18,7	1,6	32,7	12,6	20,5	Dobra za domaćinstvo (nameštaj, igračke, itd.)
34,4	11,5	7,2	27,3	0,0	0,0	0,0	14,4	Elektronska oprema (uklju. kamere)
0,0	21,2	0,5	14,1	36,7	0,0	0,0	10,9	Računarska hardver oprema
0,0	9,8	10,8	9,6	1,6	10,9	0,0	8,3	Ulaznice za kulturne događaje
0,0	0,0	15,9	7,0	0,0	0,0	12,6	4,9	Odeća, sportski proizvodi
0,0	9,3	0,0	8,9	0,0	0,0	0,0	4,7	Hrana/prehrambeni proizvodi
0,0	4,1	0,0	0,0	21,8	0,0	0,0	2,1	Lutrija i klađenje
0,0	0,0	5,5	0,0	0,0	0,7	16,0	1,7	Putovanja i odmori, smeštaj
0,0	7,0	13,6	7,8	17,2	5,0	6,2	7,8	Ostalo

MODUL 1.E:

Odgovor (lica)	Godine						Pol	
	16 - 24	25 - 34	35 - 44	45 - 54	55 - 64	65 - 74	muški	ženski

E1: Kada ste poslednji put pohađali neki kurs

Nikad nisam pohađao/pohađala	77,9	73,7	75,2	61,5	75,2	80,1	77,8	68,3
Pre više od 3 godine	4,4	12,0	15,4	15,6	17,6	3,0	7,3	15,6
Pre više od godinu dana	6,4	7,0	5,9	16,5	3,6	13,5	7,7	8,7
U poslednja 3 meseca	9,2	1,5	0,8	2,4	0,0	0,0	4,5	2,9
Pre više od 3 meseca (manje od 1 godine)	2,2	5,8	2,7	4,0	3,6	3,4	2,7	4,5

E2: Zašto u poslednje vreme niste pohađali

Nisam imao/imala potrebe jer imam dovoljno veština u korišćenju računara	36,7	37,9	25,6	27,5	20,2	15,4	35,5	27,4
Nedostatak vremena	9,9	24,1	33,9	20,7	21,3	8,5	21,3	21,1
Nisam imao/imala potrebe jer retko koristim računare	17,4	18,2	20,8	24,7	26,3	5,8	18,8	21,4
Cena kursa	12,6	10,6	17,2	10,2	10,1	10,0	14,7	10,2
Nedostatak odgovarajuće ponude	3,2	3,1	7,4	5,6	5,4	0,0	4,3	4,9
Kursevi su suviše komplikovani	1,4	1,2	1,1	2,6	2,8	0,0	1,9	1,1
Nijedno od navedenog	32,7	19,8	16,9	24,4	32,4	60,3	22,2	28,0

¹⁾ Podaci se odnose na pojedince koji na pitanje B1 nisu odgovorili: "Nikad nisam koristio".

²⁾ Podaci se odnose na pojedince koji su na pitanje E1 odgovorili:
"Nikad nisam pohađao/pohađala" ili "Pre više od 3 godine".

Elektronsko obrazovanje¹⁾

u procentima

Obrazovanje			Radni status				Ukupno	Odgovor (lica)
niže od srednjeg	srednje	više i visoko	zaposlen	nezaposlen	student	ostali		

(najmanje 3 sata) u vezi s korišćenjem računara?

77,7	76,3	58,4	65,6	78,7	75,7	81,0	73,2	Nikad nisam pohađao/pohađala
3,7	12,4	17,7	18,0	8,6	3,5	4,4	11,3	Pre više od 3 godine
5,9	6,9	14,8	10,6	8,4	6,9	3,3	8,2	Pre više od godinu dana
10,1	1,6	1,9	1,2	2,0	11,4	7,8	3,7	U poslednja 3 meseca
2,7	2,8	7,2	4,6	2,3	2,5	3,6	3,6	Pre više od 3 meseca (manje od 1 godine)

kurs za računare? (višestruki odgovor)²⁾

19,8	31,0	50,2	34,9	24,2	44,3	29,7	31,7	Nisam imao/imala potrebe jer imam dovoljno veština u korišćenju računara
13,2	25,0	19,1	27,4	22,9	12,7	9,4	21,2	Nedostatak vremena
19,0	21,7	15,6	20,4	22,9	13,2	18,3	20,0	Nisam imao/imala potrebe jer retko koristim računare
14,5	13,5	6,5	11,1	13,8	11,0	14,5	12,5	Cena kursa
2,3	6,3	2,1	4,9	6,4	1,4	2,9	4,6	Nedostatak odgovarajuće ponude
1,1	1,2	3,2	1,5	1,9	1,3	1,2	1,5	Kursevi su suviše komplikovani
42,7	20,6	15,6	16,8	28,2	27,6	36,5	25,0	Nijedno od navedenog

MODUL 1.E:

Odgovor (lica)	Godine						Pol	
	16 - 24	25 - 34	35 - 44	45 - 54	55 - 64	65 - 74	muški	ženski

E5: Gde ste i kako stekli veštine za obavljanje

Neformalna pomoć kolega, rođaka, prijatelja	50,2	51,6	49,2	46,3	46,2	62,5	54,0	44,7
Formalno obrazovanje (škole, više škole, fakulteti)	61,2	33,6	20,4	17,9	17,7	17,7	33,0	37,5
Samostalno učenje kroz rad	27,5	39,0	34,9	32,1	31,6	41,2	35,6	30,3
Samostalno učenje, uz upotrebu knjiga, CD-ova, itd.	23,4	26,1	29,4	18,5	24,3	21,8	29,9	18,6
Kursevi obuke u centrima za obrazovanje odraslih	1,4	13,1	13,4	21,0	4,7	4,8	9,3	11,7
Stručni kursevi (na zahtev poslodavca)	0,5	5,7	6,3	15,3	18,2	9,7	6,0	7,7
Na neki drugi način	8,6	10,3	15,0	7,9	17,7	22,8	11,1	10,6

E6: Da li smatrate da posedujete potrebne veštine za

Da	37,0	58,1	45,6	41,1	29,5	32,9	45,1	43,1
Ne	26,4	29,7	44,6	42,6	30,7	20,0	33,5	34,6
Nije primenljivo na slučaj	36,6	12,2	9,7	16,3	39,7	47,1	21,4	22,3

¹⁾ Podaci se odnose na pojedince koji na pitanje B1 nisu odgovorili: "Nikad nisam koristio".

Elektronsko obrazovanje¹⁾

u procentima

Obrazovanje			Radni status				Ukupno	Odgovor (lica)
niže od srednjeg	srednje	više i visoko	zaposlen	nezaposlen	student	ostali		

ovih aktivnosti? (višestruki odgovor)

48,9	51,3	45,0	50,5	46,2	46,4	53,8	49,5	Neformalna pomoć kolega, rođaka, prijatelja
42,8	31,3	37,0	26,6	24,1	82,4	45,9	35,2	Formalno obrazovanje (škole, više škole, fakultet)
22,8	32,5	47,6	40,1	25,1	28,7	30,9	33,0	Samostalno učenje kroz rad
25,3	22,3	29,7	25,4	18,6	35,7	25,1	24,4	Samostalno učenje, uz upotrebu knjiga, CD-ova, itd.
5,9	9,5	19,1	16,5	10,0	2,5	2,0	10,5	Kursevi obuke u centrima za obrazovanje odraslih
0,0	6,5	16,4	12,1	2,1	0,5	5,1	6,8	Stručni kursevi (na zahtev poslodavca)
15,4	11,1	4,4	9,1	17,4	2,2	10,0	10,9	Na neki drugi način

korišćenje računara u slučaju da tražite ili menjate posao

25,8	44,7	65,8	52,3	36,0	70,2	24,5	44,1	Da
31,4	38,6	24,0	35,9	40,5	19,4	28,3	34,1	Ne
42,8	16,6	10,1	11,8	23,5	10,4	47,2	21,8	Nije primenljivo na slučaj

MODUL 1.F: Javna uprava

Odgovor (lica)	Godine						Pol	
	16 - 24	25 - 34	35 - 44	45 - 54	55 - 64	65 - 74	muški	ženski

F3: Koji ste od sledećih poslova već

Uverenja (izvod iz maticne knjige rođenih/umrlih)	76,2	42,4	62,7	91,0	67,3	0,0	62,0	69,7
Lični dokumenti (pasao i vozačka dozvola)	21,0	38,8	50,3	39,6	0,0	0,0	36,9	29,5
Registracija kola	20,4	20,4	30,5	31,4	14,5	0,0	28,4	14,6
Upis na više škole i fakultete	31,4	19,5	0,0	0,0	0,0	0,0	13,3	17,8
Usluge traženja posla od strane službe za zapošljavanje	12,2	21,4	14,1	4,3	0,0	0,0	8,5	24,9
Objava promene mesta boravka (adrese)	19,9	4,7	17,5	9,5	0,0	0,0	12,9	7,5
Javna biblioteka	16,4	7,0	7,4	0,0	18,2	0,0	4,7	16,1
Usluge u vezi sa zdravljem	0,0	12,0	0,0	7,5	0,0	0,0	3,7	9,4
Porez na dohodak	0,0	16,2	0,0	0,0	0,0	0,0	7,2	1,9
Socijalno osiguranje (za nezaposlene, dečiji dodatak, medicinski troškovi)	6,0	4,7	0,0	11,3	0,0	0,0	5,4	4,9

F4: Za koju ste od sledećih usluga javne administracije

Dobijanje informacija sa web site-a javnih institucija	65,0	79,0	89,0	87,4	85,5	100,0	84,8	68,7
Skidanje zvaničnih formulara	41,0	67,1	55,3	57,8	67,3	100,0	55,2	61,6
Slanje popunjениh obrazaca	37,2	38,5	15,3	28,9	50,9	100,0	23,5	53,5

¹⁾ Podaci se odnose na pojedince koji su na pitanje C1 odgovorili: "U poslednja 3 meseca".

²⁾ Podaci se odnose na pojedince koji su na pitanje F1 odgovorili:
"Da, ja već koristim tu mogućnost".

(e-government)¹⁾

u procentima

Obrazovanje			Radni status				Ukupno	Odgovor (lica)
niže od srednjeg	srednje	više i visoko	zaposlen	nezaposlen	student	ostali		

obavili putem Interneta? (višestruki odgovor)²⁾

100,0	49,6	72,6	65,5	55,9	62,8	68,0	64,5	Uverenja (izvod iz matične knjige rođenih/umrlih)
47,3	27,4	39,1	46,2	20,3	22,3	0,0	34,5	Lični dokumenti (pasos i vozačka dozvola)
0,0	28,2	24,2	27,8	22,3	21,1	7,7	23,9	Registracija kola
0,0	19,3	13,1	5,7	18,8	45,3	0,0	14,7	Upis na više škole i fakultete
0,0	17,2	13,2	9,3	44,1	21,5	4,9	13,9	Usluge traženja posla od strane službe za zapošljavanje
0,0	13,6	10,7	10,6	0,0	21,1	0,0	11,1	Objava promene mesta boravka (adrese)
0,0	14,6	3,9	4,7	0,0	20,9	9,6	8,4	Javna biblioteka
0,0	8,9	3,3	9,1	0,0	0,0	0,0	5,5	Usluge u vezi sa zdravljem
0,0	5,6	6,4	9,0	0,0	0,0	0,0	5,5	Porez na dohodak
0,0	8,7	2,7	4,6	0,0	6,4	9,9	5,2	Socijalno osiguranje (za nezaposlene, dečiji dodatak, medicinski troškovi)

koristili Internet u poslednja 3 meseca? (višestruki odgovor)²⁾

47,3	81,5	83,9	83,5	100,0	77,7	46,7	79,5	Dobijanje informacija sa web site-a javnih institucija
47,3	54,8	61,8	70,0	46,9	39,5	27,2	57,3	Skidanje zvaničnih formulara
52,7	36,6	26,1	27,4	64,5	24,0	67,8	33,3	Slanje popunjениh obrazaca

1.5. UPITNIK

Korišćenje informaciono-komunikacionih tehnologija u domaćinstvima i pojedinačno

MODUL 1.A: Pristup informaciono-komunikacionim tehnologijama

A1

Da li Vi ili bilo ko iz Vašeg domaćinstva ima pristup sledećim uređajima kod kuće?

(moguće je dati više odgovora)

a)	TV	
a1)	Satelitska TV	
a2)	Kablovска TV	
a3)	Digitalna TV	
b)	Personalni računar (PC)	
c)	Mobilni telefon	
d)	Internet putem mobilnog telefona (GPRS, WAP)	
e)	Igračke konzole (play-station)	
f)	Laptop	
g)	Ručni računar (palmtop)	
h)	Nijedno od navedenog	

-> idи на A2

A2

Da li Vi ili bilo ko iz Vašeg domaćinstva ima pristup Internetu kod kuće, bez obzira na to da li je korišćen?

(moguće je dati samo jedan odgovor)

a)	Da		-> idи на A3
b)	Ne		-> idи на B1
c)	Ne znam		-> idи на B1

A3

Pomoću kojih od navedenih uređaja imate pristup Internetu kod kuće?

(moguće je dati više odgovora)

- a) Personalni računar (PC)
- b) Portabl (laptop)
- c) TV sa specifičnim Internet uređajem
- d) Igračke konzole (play-station)
- e) Ostalo
 - e1) Mobilni telefon (WAP, GPRS, ...)
 - e2) Ručni računar (palmtop, PDA)
- f) Ne znam

-> idи na A4

A4

Koji tip Internet konekcije koristite?

(moguće je dati više odgovora)

- a) Modem
- b) ISDN
- c) DSL (ADSL)
- d) Kablovski Internet
- e) Mobilni telefon: WAP, GPRS, itd.
- f) Ostale konekcije

Ako je jedan od odgovora c ili d -> idи на B1, u suprotnom idи na A5

A5

Navedite razlog zbog kojeg nemate broadband konekciju
(kao što je kablovska ili DSL konekcija) kod kuće:

(moguće je dati više odgovora)

- a) Ovaj vid konekcije je suviše skup
- b) Nemam potrebu
- c) Nije dostupno u mom okruženju
- d) Imam pristup negde drugde (npr. na poslu)
- e) Nijedno od navedenog; drugi razlozi

-> idи на B1

MODUL 1.B: Upotreba mobilnog telefona i računara

B1

Kada ste poslednji put koristili računar?

(moguće je dati samo jedan odgovor)

a)	U poslednja 3 meseca	☐	☐	-> idi na B2
b)	Pre više od 3 meseca (manje od 1 godine)	☐	☐	-> idi na B4
c)	Pre više od godinu dana	☐	☐	-> idi na B4
d)	Nikad nisam koristio/koristila	☐	☐	-> idi na B4

B2

Koliko ste često u proseku, koristili računar, u poslednja 3 meseca?

(moguće je dati samo jedan odgovor)

a)	Svakog dana ili skoro svakog dana	☐	☐
b)	Najmanje jednom nedeljno	☐	☐
c)	Najmanje jednom mesečno	☐	☐
d)	Ređe nego jednom mesečno	☐	☐

-> idi na B3

B3

Gde ste koristili računar u poslednja 3 meseca?

(moguće je dati više odgovora)

a)	Kod kuće	☐	☐
b)	Na poslu (van kuće)	☐	☐
c)	U obrazovnoj ustanovi	☐	☐
d)	U kući druge osobe	☐	☐
e)	Ostalo (Internet kafe, hotel, aerodrom...)	☐	☐

-> idi na B4

B4

Da li koristite mobilni telefon?

(moguće je dati samo jedan odgovor)

a)	Da	☐	☐
b)	Ne	☐	☐

-> idi na C1

MODUL 1.C: Upotreba Interneta

C1	Kada ste poslednji put koristili Internet?		
(moguće je dati samo jedan odgovor)			
a)	U poslednja 3 meseca	☐	-> idi na C2
b)	Pre više od 3 meseca (manje od 1 godine)	☐	-> idi na D1
c)	Pre više od godinu dana	☐	-> idi na D1
d)	Nikad nisam koristio/koristila	☐	-> idi na E1
C2	Koliko ste često, u proseku, koristili Internet u poslednja 3 meseca?		
(moguće je dati samo jedan odgovor)			
a)	Svakog dana ili skoro svakog dana	☐	☐
b)	Najmanje jednom nedeljno	☐	☐
c)	Najmanje jednom mesečno	☐	☐
d)	Ređe nego jednom mesečno	☐	☐
-> idi na C3			
C3	Gde ste koristili Internet u poslednja 3 meseca?		
(moguće je dati više odgovora)			
a)	Kod kuće	☐	☐
b)	Na poslu (van kuće)	☐	☐
c)	U obrazovnoj ustanovi	☐	☐
d)	U kući druge osobe	☐	☐
e)	Ostalo	☐	☐
e1)	Javna biblioteka	☐	☐
e2)	Pošta	☐	☐
e3)	Javna institucija, skupština, vladina organizacija	☐	☐
e4)	Komunalna ili dobrovoljna organizacija	☐	☐
e5)	Internet kafe	☐	☐
-> idi na C4			

C4

Da li ste koristili neku od sledećih mobilnih tehnika za pristup Internetu?

(moguće je dati više odgovora)

- a) Mobilni telefon putem WAP ili GPRS
- b) Mobilni telefon preko 3G mreže
- c) Ručni računar (palmtop)
- d) Laptop preko bežične veze van kuće ili radnog mesta
- e) Nijedno od navedenog

-> idi na C5

C5

Za koje ste aktivnosti (u privatne svrhe) koristili Internet u poslednja 3 meseca?

(moguće je dati više odgovora)

Komunikacija

- a) Slanje/primanje e-mail-ova
- b) Telefoniranje putem Interneta/video-konferencije
- c) Ostalo

Traženje informacija i on-line usluge

- d) Traženje informacija o robi i uslugama
- e) Korišćenje usluga koje se odnose na putovanja i smeštaj
- f) Slušanje web radija/gledanje web televizije
- g) Igranje ili "skidanje" igrica, slika ili muzike
- h) Preuzimanje (download) softvera
- i) Čitanje ili preuzimanje (download) on-line novina/časopisa
- j) Traženje posla ili slanje aplikacija za posao
- k) Traženje informacija koje se odnose na zdravstvo
- l) Druge informacije ili on-line usluge

Prodavanje robe ili usluga, bankarstvo

- m) Internet bankarstvo
- n) Prodaja robe ili usluga (npr. putem aukcija)

Obuka i edukacija

- o) Formalno obrazovanje
- p) Postobrazovno usavršavanje
- q) Ostalo

-> idi na C6

C6	Da li biste voleli da češće koristite Internet?						
(moguće je dati samo jedan odgovor)							
	a) Da	☐	-> idи na C7				
	b) Ne	☐	-> idи на C8				
 <td style="background-color: #667380; color: white; padding: 5px;">C7</td> <td colspan="3">Šta Vas sprečava da intenzivnije koristite Internet?</td>				C7	Šta Vas sprečava da intenzivnije koristite Internet?		
(moguće je dati više odgovora)							
	a) Nedovoljno znanje stranih jezika	☐					
	b) Nedostatak vremena	☐					
	c) Veza je suviše spora	☐					
	d) Bolji tip konekcije je suviše skup (npr. kablovski Internet je suviše skup)	☐					
	e) Troškovi on-line sadržaja (sajtovi naplaćuju sadržaj)	☐					
	f) Sadržaj (ono što se može naći nije dovoljno zanimljivo za intenzivnije korišćenje Interneta)	☐					
	g) Nedostatak veština ili znanja (npr. isuviše komplikovani sajtovi)	☐					
	h) Zabrinutost zbog bezbednosti ili privatnosti	☐					
	i) Ništa od gore pomenutog	☐					
-> idи на C8							
C8	Tokom upotrebe Interneta u poslednjih 12 meseci, da li ste imali problema s kompjuterskim virusima (worms ili troyan), a da su ti problemi imali za rezultat gubitak informacija ili radnog vremena?						
(moguće je dati samo jedan odgovor)							
	a) Da	☐					
	b) Ne	☐					
-> idи на C9							
C9	Koliko često kopirate fajlove (dokumenta, slike, itd.) s Vašeg računara na diskete, CD, Internet server i sl. da biste ih sačuvali?						
(moguće je dati samo jedan odgovor)							
	a) Uvek ili skoro uvek	☐					
	b) Ponekad	☐					
	c) Nikada ili retko kada	☐					
	d) Ne odnosi se na slučaj (jer ne čuvam fajlove u računaru)	☐					
-> idи на D1							

MODUL 1.D: Trgovina putem Interneta: aktivnosti i prepreke

D1

Kada ste poslednji put kupili ili naručili robu ili usluge preko Interneta u privatne svrhe? (izuzev ručno kucanih e-mail poruka)

(moguće je dati samo jedan odgovor)

a)	U poslednja 3 meseca	☐	-> idi na D2
b)	Pre više od 3 meseca (manje od 1 godine)	☐	-> idi na D2
c)	Pre više od jedne godine	☐	-> idi na E1
d)	Nikada	☐	-> idi na E1

D2

Koju ste vrstu robe ili usluge naručili preko Interneta u poslednjih 12 meseci (u privatne svrhe)?

(moguće je dati više odgovora)

a)	Hrana/prehrambeni proizvodi	☐
b)	Dobra za domaćinstvo (nameštaj, igračke, itd.)	☐
c)	Filmovi, muzika	☐
d)	Knjige/magazini/novine/e-učila	☐
e)	Odeća, sportski proizvodi	☐
f)	Računarski softveri i dodaci (uklj. računarske i video-igrice)	☐
g)	Računarska hardver oprema	☐
h)	Elektronska oprema (uklj. kamere)	☐
i)	Kupovina deonica / finansijske usluge / osiguranje	☐
j)	Putovanja i odmori, smeštaj	☐
k)	Ulaznice za kulturne događaje	☐
l)	Lutrija i klađenje	☐
m)	Ostalo	☐

->idi na E1

MODUL 1.E: e-veštine

E1

Kada ste poslednji put pohađali neki kurs (najmanje 3 sata) u vezi s korišćenjem računara?

(moguće je dati samo jedan odgovor)

a)	U poslednja 3 meseca	-> idi na E3	
b)	Pre više od 3 meseca (manje od 1 godine)	-> idi na E3	
c)	Pre više od 1 godine (manje od 3 godine)	-> idi na E3	
d)	Pre više od 3 godine	-> idi na E2	
e)	Nikad nisam pohađao/pohađala kurs	-> idi na E2	

E2

Zašto u poslednje vreme niste pohađali kurs za računare?

(moguće je dati više odgovora)

a)	Nisam imao/la potrebe jer imam dovoljno veština u korišćenju računara	
b)	Nisam imao/la potrebe jer retko koristim računare	
c)	Nedostatak vremena	
d)	Cena kursa	
e)	Nema odgovarajuće ponude	
f)	Kursevi su suviše komplikovani	
g)	Ništa od gore pomenutog	

-> idi na E3

E3

Koje ste od sledećih računarskih aktivnosti već obavljali?

(moguće je dati više odgovora)

a)	Kopiranje ili pomeranje fajla ili foldera	
b)	Korišćenje copy ili paste alata za duplikiranje ili pomeranje informacija u okviru dokumenta	
c)	Korišćenje osnovnih aritmetičkih formula u spreadsheet-u	
d)	Kompresovanje fajlova (ZIP, RAR)	
e)	Konektovanje i instaliranje novih uređaja, npr. štampača ili modema	
f)	Pisanje računarskog programa	
g)	Konektovanje računara na lokalnu mrežu (umreženje)	
h)	Detektovanje i rešavanje računarskih problema (npr. računar usporeno radi)	
i)	Nijedno od navedenog	

-> idi na E4

E4

Koje ste od sledećih Internet aktivnosti već obavljali?

(moguće je dati više odgovora)

a)	Korišćenje pretraživača radi nalaženja informacija
b)	Slanje e-mail-ova sa attachment-om (dokumenta, slike, itd.)
c)	"Četovanje" ili diskutovanje na on-line forumu
d)	Korišćenje Interneta radi obavljanja telefonskog razgovora
e)	Korišćenje peer to peer slanja fajlova za razmenu filmova, muzike, itd.
f)	Pravljenje web stranice
g)	Pronalaženje, preuzimanje (download) i instaliranje softvera
h)	Pronalaženje i uklanjanje računarskih virusa, "spyware"-a i "adaware"-a s računara
i)	Nijedno od navedenog

-> idi na E5

E5

Gde ste i kako stekli veštine za obavljanje ovih aktivnosti?

(moguće je dati više odgovora)

a)	Formalno obrazovanje (škole, više škole, fakulteti)
b)	Kursevi obuke u centrima za obrazovanje odraslih
c)	Stručni kursevi (na zahtev poslodavca)
d)	Samostalno učenje, uz upotrebu knjiga, CD-ova, itd.
e)	Samostalno učenje kroz rad
f)	Neformalna pomoć kolega, rođaka, prijatelja
g)	Na neki drugi način

-> idi na E6

E6

Da li smatrate da posedujete potrebne veštine za korišćenje računara u slučaju da tražite ili menjate posao?

(moguće je dati više odgovora)

a)	Da
b)	Ne
c)	Nije primenljivo na slučaj

-> idi na F1

MODUL 1.F: e-vlada (administracija)

F1

Da li biste bili zainteresovani da koristite Internet servise javne administracije umesto da ostvarujete lične kontakte?

(moguće je dati samo jedan odgovor)

a) Da, ja već koristim tu mogućnost	☐	-> idi na F3
b) Da, bio/bila bih zainteresovan/zainteresovana	☐	-> idi na F2
c) Ne	☐	-> idi na G1

F2

Iz kog razloga ne koristite Internet servise javne administracije?

(moguće je dati više odgovora)

a) Nedostatak informacija	☐
b) Usluge koje su meni potrebne nisu dostupne na Internetu ili ih je teško pronaći	☐
c) Više mi odgovara lični kontakt	☐
d) Želim direktni odgovor	☐
e) Zabrinutost zbog sigurnosti podataka	☐
f) Dodatni troškovi	☐
g) Suviše je komplikovano	☐
h) Nijedno od navedenog	☐

-> idi na G1

F3

Koju ste od sledećih aktivnosti već obavili putem Interneta?

(moguće je dati više odgovora)

a) Porez na dohodak	☐
b) Usluge traženja posla od strane službe za zapošljavanje	☐
c) Socijalno osiguranje (za nezaposlene, dečiji dodatak, medicinski troškovi)	☐
d) Lični dokumenti (pasoš i vozačka dozvola)	☐
e) Registracija kola	☐
f) Zahtev za građevinsku dozvolu	☐
g) Izjava policiji	☐
h) Javna biblioteka	☐
i) Uverenja (izvod iz matične knjige rođenih/umrlih)	☐
j) Upis na više škole i fakultete	☐
k) Objava promene mesta boravka (adrese)	☐
l) Usluge u vezi sa zdravljem	☐

-> idi na F4

F4

Za koju ste od sledećih usluga javne administracije koristili Internet u poslednja tri meseca (u privatne svrhe)?

(moguće je dati više odgovora)

- a) Dobijanje informacija s web site-a javnih institucija
- b) "Skidanje" zvaničnih formulara
- c) Slanje popunjениh obrazaca

-> idи na G1

MODUL 1.G: Osnovne informacije o ispitaniku

G1 Broj godina ispitanika _____

G2 Pol ispitanika

- a) Muški
- b) Ženski

G3 Obrazovni nivo ispitanika

- a) Niže od srednjeg obrazovanja
- b) Srednje obrazovanje
- c) Više i visoko obrazovanje

G4 Radni status ispitanika

- a) Zaposlen
- b) Nezaposlen
- c) Student
- d) Ostali neuključeni u radnu snagu (na služenju vojnog roka, penzioneri)

G5 Opština _____ šifra |_____|_____|____|

G6 Naselje _____ šifra |_____|_____|____|

G7 Broj članova domaćinstva _____

G8 od toga, broj dece mlađe od 18 godina _____

G9 Prihod domaćinstva (prosečan neto mesečni prihod)

- a) do 300 evra
- b) od 300 do 600 evra
- c) preko 600 evra

G10 Podaci su dati za:

- a) ispitanika
- b) drugog člana domaćinstva

Upotreba informaciono-komunikacionih tehnologija u Republici Srbiji, 2007.

Deo 1 – Domaćinstva/pojedinci

Deo 2 – Preduzeća

2.1. METODOLOGIJA

Realizacija:	<ul style="list-style-type: none">Istraživanje je sproveđeno od 22. maja do 5. juna 2007.
Tip istraživanja:	<ul style="list-style-type: none">Telefonski intervju
Veličina uzorka:	<ul style="list-style-type: none">1000 preduzeća
Ciljna populacija:	<ul style="list-style-type: none">Preduzeća sa 10 i više zaposlenihSektor D: Prerađivačka industrijaSektor F: GrađevinarstvoSektor G: Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozilaGrupe 55.1 i 55.2: Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravakSektor I: Saobraćaj, skladištenje i vezeSektor K: Poslovi u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnostiGrupe 92.1 i 92.2: Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnostiBanke i osiguravajuća društva
Tip uzorka:	<ul style="list-style-type: none">Stratifikovan uzorak
Domen istraživanja:	<ul style="list-style-type: none">Teritorija Republike Srbije (bez Kosova i Metohije)

2.2. UZORAK

Istraživanje o upotrebi informaciono-komunikacionih tehnologija u preduzećima sprovedeno je na reprezentativnom uzorku od 1000 preduzeća na teritoriji Republike Srbije. Stopa odgovora je 94,2% (942 preduzeća).

Uzorak (preduzeća)		Veličina			Region			Ukupno
		malo (10-49)	srednje (50-249)	veliko (250+)	centralna Srbija	Vojvodina	Beograd	
Delatnost	Prerađivačka industrija	102	88	164	144	107	103	354
	Građevinarstvo	30	22	29	25	24	32	81
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	89	67	32	56	62	70	188
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	19	18	10	21	11	15	47
	Saobraćaj, skladištenje i veze	35	26	38	35	15	49	99
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	48	22	23	23	26	44	93
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	21	11	0	12	12	8	32
	Banke i osiguravajuća društva	7	13	28	3	9	36	48
Broj		351	267	324	319	266	357	942
Procenat		37,3	28,3	34,4	33,9	28,2	37,9	100

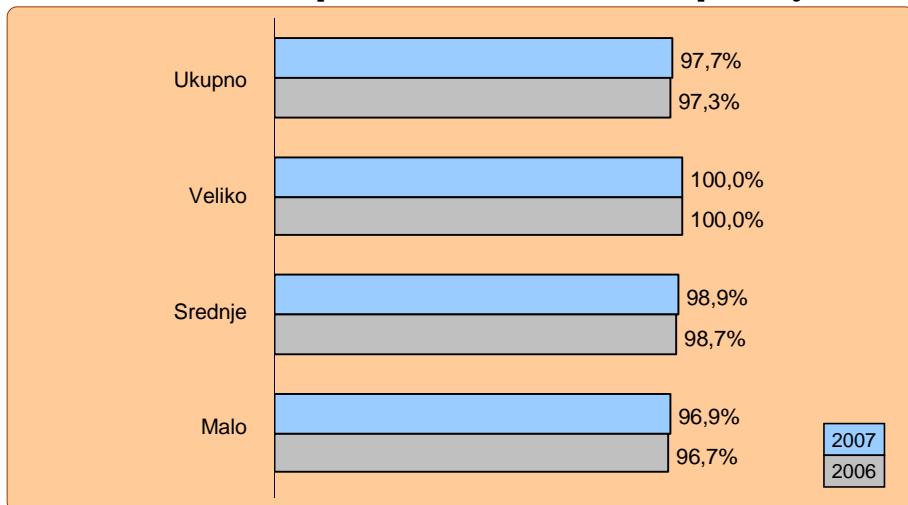
2.3. GLAVNI NALAZI

2.3.1. Računari u preduzećima

Rezultati istraživanja pokazuju da 97,7% preduzeća na teritoriji Republike Srbije koristi računar u svom poslovanju, što je za 0,4% više u odnosu na 2006. godinu. Zastupljenost računara najveća je kod velikih preduzeća (preduzeća s više od 250 zaposlenih) i iznosi 100%. U srednjim preduzećima (preduzeća sa 50-249 zaposlenih) ona iznosi 98,9%, dok zastupljenost računara u malim preduzećima (10-49 zaposlenih) iznosi 96,9%.

97,7% preduzeća u Republici Srbiji koristi računar u svom poslovanju

Graf. 2.1. Da li vaše preduzeće koristi računar u svom poslovanju?

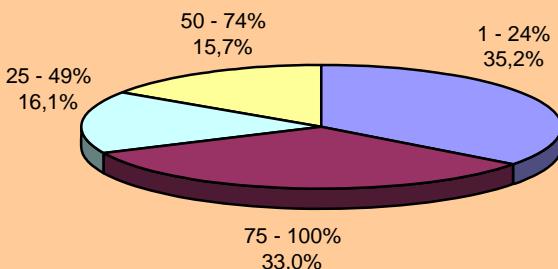
Zastupljenost računara u preduzećima varira u zavisnosti od teritorijalne celine: u Vojvodini ona iznosi 98,3%, u centralnoj Srbiji 98,2%, a u Beogradu 97%.

Korišćenje računara u preduzećima, prema delatnosti:

- Saobraćaj, skladištenje i veze (100%);
- Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti (100%);
- Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti (100%);
- Banke i osiguravajuća društva (100%);
- Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak (100%);
- Trgovina na veliko i malo (95,2%);
- Prerađivačka industrija (93,6%);
- Građevinarstvo (90,4%).

U 35,2% preduzeća ¼ zaposlenih lica koristi računar najmanje jedanput nedeljno, dok u 33,0% preduzeća 75-100% zaposlenih koriste računar najmanje jedanput nedeljno.

Graf. 2.2. Učešće zaposlenih lica koja koriste računar najmanje jedanput nedeljno

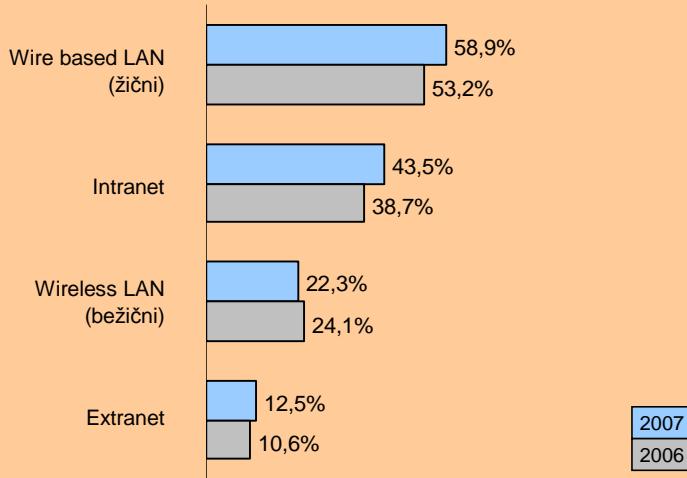

2.3.2. Računarski sistemi u preduzećima

Na pitanje koje se odnosi na zastupljenost informaciono-komunikacionih tehnologija preduzeća su mogla давати више одговора. Istraživanje pokazuje da 58,9% preduzeća poseduje Wire based LAN, 43,5% Intranet, 22,3% Wireless LAN, dok 12,5% poseduje Extranet.

58,9% preduzeća poseduje Wire based LAN

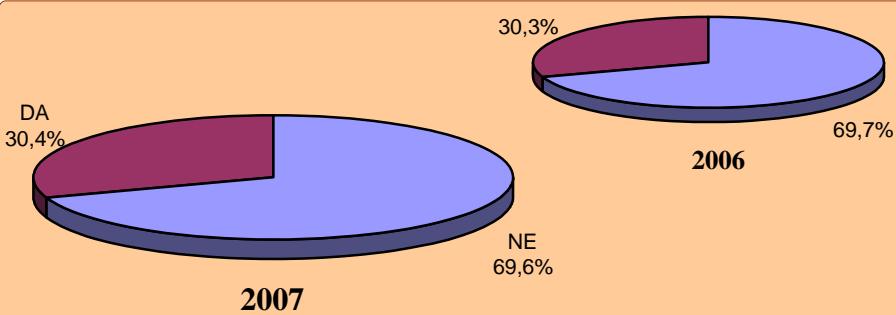
Graf. 2.3. Da li vaše preduzeće koristi sledeće informacione i komunikacione tehnologije?

Istraživanje pokazuje da 30,4% preduzeća koristi IT sisteme pomoću kojih se vrši rukovođenje poslovima koji se odnose na plasiranje ili prijem porudžbina, dok 69,6% ne poseduje takve sisteme.

30,4% preduzeća koristi IT sisteme pomoću kojih se vrši rukovođenje poslovima koji se odnose na plasiranje ili prijem porudžbina

Graf. 2.4. Procenat preduzeća koja koriste IT sisteme pomoću kojih se vrši rukovođenje poslovima koji se odnose na plasiranje ili prijem porudžbina

IT sistemi za regulisanje porudžbina (u preduzećima koja ih poseduju) automatski su povezani sa sledećim sistemima:

“Sistemom za fakturisanje i plaćanje.” (76,9%)

“Internim sistemom za naručivanje nove robe i popunjavanje zaliha.” (49%)

“Sistemom preduzeća za kontrolu proizvodnje, logistike i servisnih operacija.” (28,6%)

“Sistemom za poslovanje s kupcima (za kupce van preduzeća).” (27%)

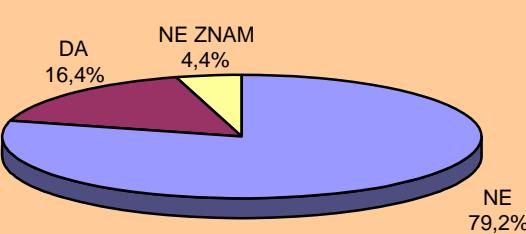
“Poslovnim sistemima snabdevača (snabdevači van grupacije preduzeća).” (23%)

16,4% preduzeća u Srbiji koristilo je ERP sistem tokom januara 2007. godine

ERP sistem (skraćenica od Enterprise Resource Planning) odnosno Poslovni informacioni sistem najkraće se može definisati kao softverski sistem koji integriše osnovne poslovne procese u preduzeću, kao što su proizvodnja, distribucija, finansije (tj. računovodstvo), u jednu jedinstvenu celinu. Tako se dobija sistem preko kojeg je moguće, s jedne strane, upravljati svim ljudskim i materijalnim resursima, a s druge - planirati, razvijati i pratiti poslovne procese i procedure.

U Evropskoj uniji, počev od 2007. godine, jedan od pokazatelja razvijenosti upotrebe informaciono-komunikacionih tehnologija jeste i mera upotrebe ERP sistema u preduzećima.

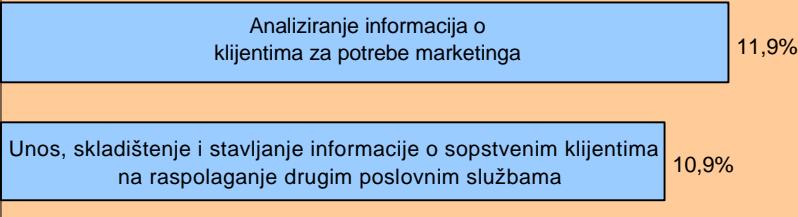
Tokom januara 2007. godine 16,4% preduzeća u Srbiji koristilo je ERP sistem. Analiza preduzeća prema veličini pokazuje da ERP sistem poseduje 32,9% velikih preduzeća, 20,7% srednjih preduzeća i 13,5% malih preduzeća. Analiza preduzeća prema oblasti poslovanja pokazuje da banke i osiguravajuća društva najviše koriste ERP sistem (39,3%), a zatim slede preduzeća iz oblasti „Saobraćaj, skladištenje i veze“ (25,1%).

Graf. 2.5. Da li je vaše preduzeće u januaru 2007. koristilo ERP sistem?

Poput ERP sistema, i upotreba sistema za upravljanje odnosima s klijentima, skraćeno CRM (skraćenica od Customer Relationship Management), počev od 2007. godine, je jedan od osnovnih pokazatelja razvijenosti upotrebe informaciono-komunikacionih tehnologija u preduzećima u EU. U najkraćem, CRM sistem za upravljanje odnosima s klijentima, može se definisati kao skup procesa koji omogućava da se prikupe neophodne informacije o potrošačima, prodaji, marketinškoj efikasnosti, reakcijama potrošača i tržišnim trendovima.

11,9% preduzeća u Srbiji koristilo je CRM sistem tokom januara 2007. godine

Tokom januara 2007. godine 11,9% preduzeća u Srbiji koristilo je CRM sistem koji omogućava analiziranje informacija o klijentima za potrebe marketinga, dok 10,9% preduzeća koristi CRM za unos, skladištenje i stavljanje informacija o klijentima na raspolaganje drugim poslovnim službama. Analiza preduzeća prema veličini pokazuje da CRM sistem poseduje 26,1% velikih preduzeća, 12,9% srednjih preduzeća i 8,8% malih preduzeća. Analiza preduzeća prema oblasti poslovanja pokazuje da banke i osiguravajuća društva najviše koriste CRM sistem (42,1%), a zatim slede preduzeća iz oblasti „Saobraćaj, skladištenje i veze“ (29,5%).

Graf. 2.6. Da li je vaše preduzeće u januaru 2007. koristilo neku softversku aplikaciju za upravljanje informacijama o klijentima, tzv. CRM, koja omogućava:

Tokom januara 2007. godine 14,3% preduzeća koristilo je Linux operativni sistem. Linux operativni sistem je najzastupljeniji kod velikih preduzeća (32,1%), zatim u srednjim preduzećima (14,1%), dok zastupljenost Linux operativnog sistema kod malih preduzeća iznosi 12,7%.

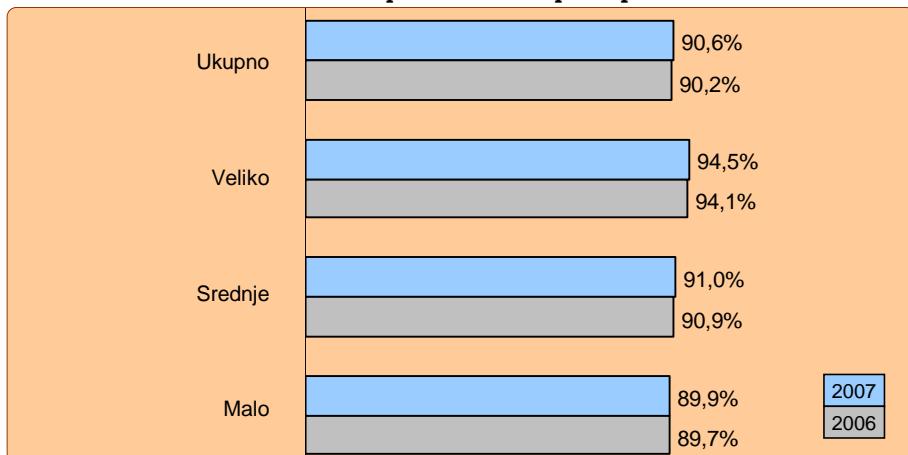
14,3% preduzeća koristilo je Linux „open source“ operativni sistem tokom januara 2007. godine

2.3.3. Internet u preduzećima

U Republici Srbiji 90,6% preduzeća ima Internet priključak, što je za 0,4% više u odnosu na 2006. godinu. Analiza preduzeća prema veličini pokazuje da od ukupnog broja velikih preduzeća Internet priključak poseđuje 94,5%. Kada je reč o srednjim preduzećima, Internet priključak ima 91% preduzeća. Situacija je neznatno drugačija kod malih preduzeća, gde 89,9% ima Internet priključak.

90,6% preduzeća u Republici Srbiji ima Internet priključak

Graf. 2.7. Da li vaše preduzeće ima pristup Internetu?

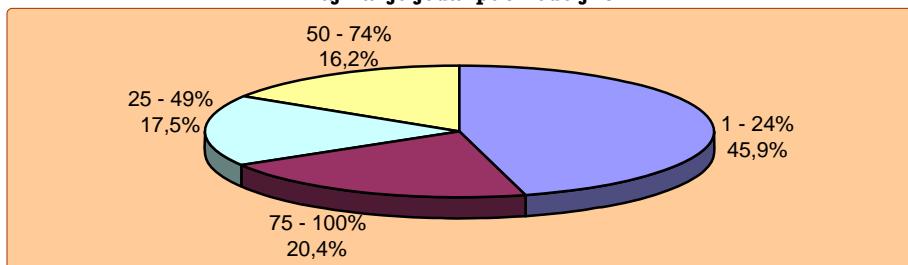

Korišćenje Interneta u preduzećima, prema delatnosti:

- Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti (100%);
- Banke i osiguravajuća društva (99,2%);
- Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti (96,1%);
- Saobraćaj, skladištenje i veze (94,5%);
- Prerađivačka industrija (92,1%);
- Trgovina na veliko i malo (91,9%);
- Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak (84,9%);
- Građevinarstvo (79,3%).

U 45,9% preduzeća ¼ zaposlenih lica koristi Internet najmanje jedanput nedeljno, dok u 20,4% preduzeća 75-100% zaposlenih koriste Internet najmanje jedanput nedeljno.

Graf. 2.8. Učešće zaposlenih lica koja koriste Internet najmanje jedanput nedeljno

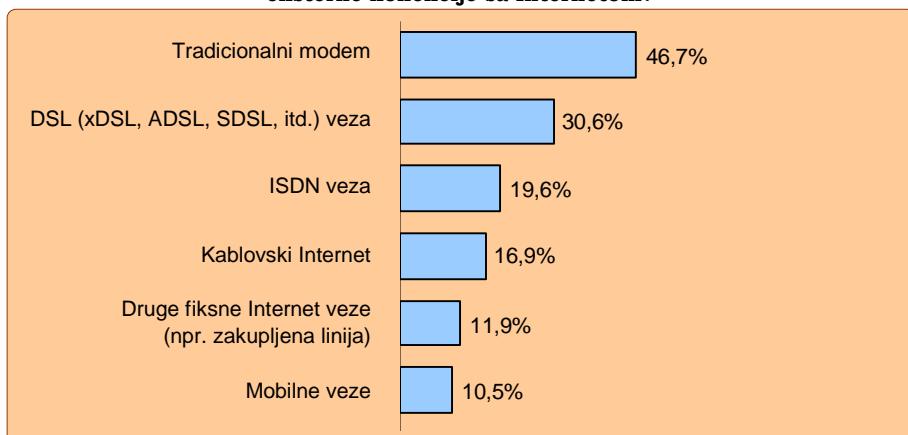

U vezi s načinom pristupanja Internetu (tipovi konekcije), preduzećima je bilo omogućeno da odaberu nekoliko ponuđenih odgovora.

Na osnovu dobijenih rezultata, od ukupnog broja preduzeća koja poseduju Internet priključak, modemsku konekciju ima 46,7% preduzeća, DSL 30,6% preduzeća, ISDN 19,6% preduzeća, a kablovski Internet 16,9%.

46,7% preduzeća koja imaju Internet priključak koriste modemsku "dial-up" konekciju

Graf. 2.9. Da li vaše preduzeće ima neku od sledećih vrsta eksterne konekcije sa Internetom?

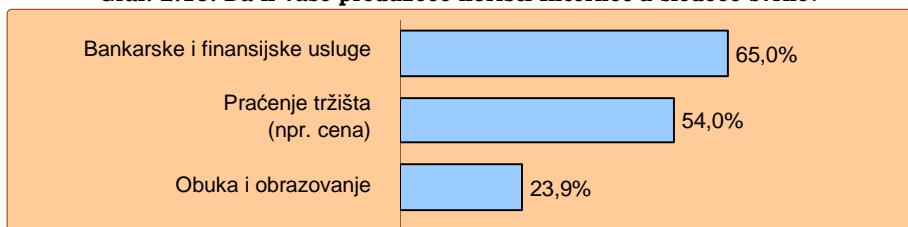
Među odgovorima na pitanje u koje svrhe preduzeće koristi Internet najčešći su sledeći:

"Bankarske i finansijske usluge." (65%)

"Praćenje tržišta." (54%)

"Obuka i obrazovanje." (23,9%)

Graf. 2.10. Da li vaše preduzeće koristi Internet u sledeće svrhe?

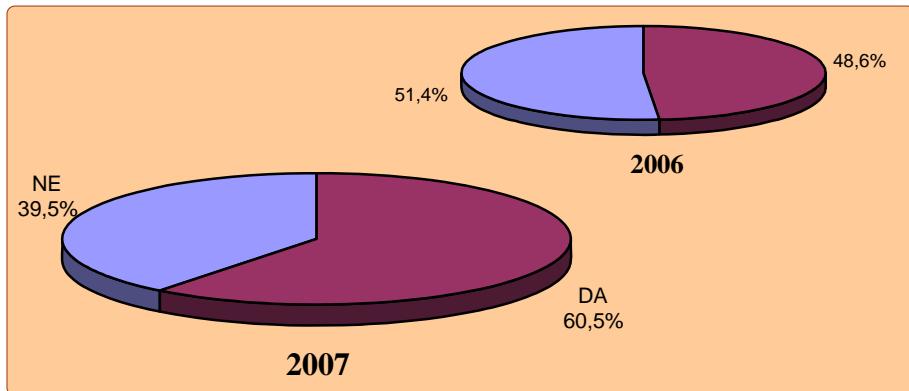

2.3.4. Javna uprava (e-government)

Od ukupnog broja preduzeća koja imaju Internet priključak, 60,5% preduzeća koristi elektronske servise javne uprave, dok 39,5% ne koristi tu mogućnost.

60,5% preduzeća koja imaju Internet priključak koristi elektronske servise javne uprave

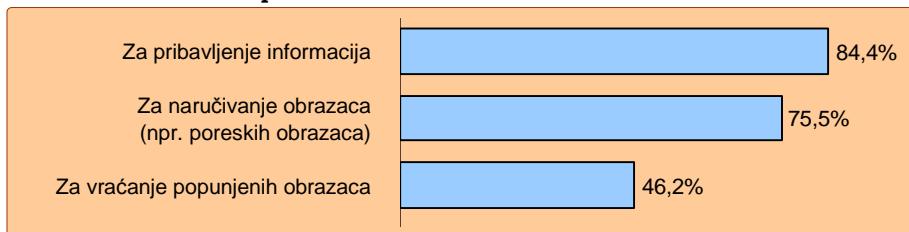
Graf. 2.11. Da li vaše preduzeće koristi Internet servise javne uprave?

Među odgovorima na pitanje u koje svrhe preduzeće koristi elektronske servise javne administracije najčešći su sledeći:

- "Za pribavljanje informacija." (84,4%)
- "Za pribavljanje obrazaca." (75,5%)
- "Za vraćanje popunjениh obrazaca." (46,2%)

Graf. 2.12. Da li vaše preduzeće koristi servise javne uprave putem Interneta na sledeće načine?

2.3.5. Web Site

61,8% preduzeća koja imaju Internet priključak poseduje Web Site, dok je taj procenat za 2006. godinu iznosio 52,9%.

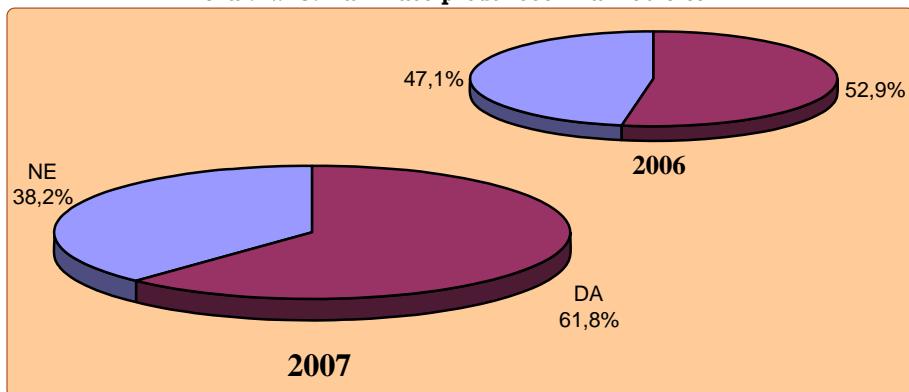
Kada pogledamo strukturu preduzeća prema veličini, dobijamo sledeće rezultate:

- 82,4% od velikih preduzeća poseduje Web Site;
- 63,7% od srednjih preduzeća poseduje Web Site;
- 59,4% od malih preduzeća poseduje Web Site.

61,8% preduzeća koja imaju Internet priključak poseduje Web Site

Razlike postoje i u zavisnosti od teritorijalne celine. U Beogradu, Web Site poseduje 67,7% preduzeća, u centralnoj Srbiji 65,6%, a u Vojvodini 47,5%.

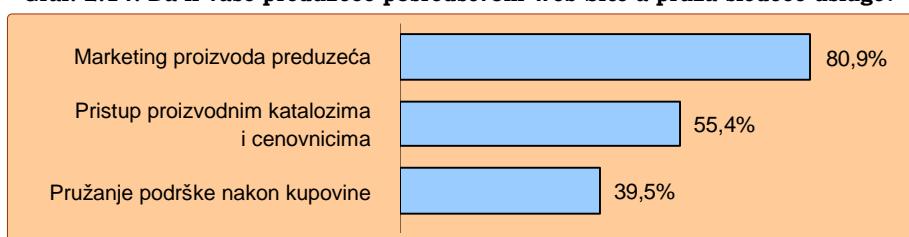
Graf. 2.13. Da li vaše preduzeće ima Web Site?

Posedovanje Web Site-a u preduzećima, prema delatnosti:

- Banke i osiguravajuća društva (96,4%);
- Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak (86,7%);
- Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti (74,5%);
- Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti (72,7%);
- Prerađivačka industrija (68,6%)
- Trgovina na veliko i malo (52,8%);
- Građevinarstvo (49,3%);
- Saobraćaj, skladištenje i veze (47,3%).

Graf. 2.14. Da li vaše preduzeće posredstvom Web Site-a pruža sledeće usluge?

Preduzeća koja poseduju Web Site posredstvom Web Site-a najčešće pružaju sledeće usluge:

- Marketing proizvoda preduzeća (80,9%);
- Obezbeđivanje pristupa proizvodnim katalozima i cenovnicima (55,4%);
- Pružanje podrške nakon kupovine (39,5%).

2.3.6. Elektronsko poslovanje

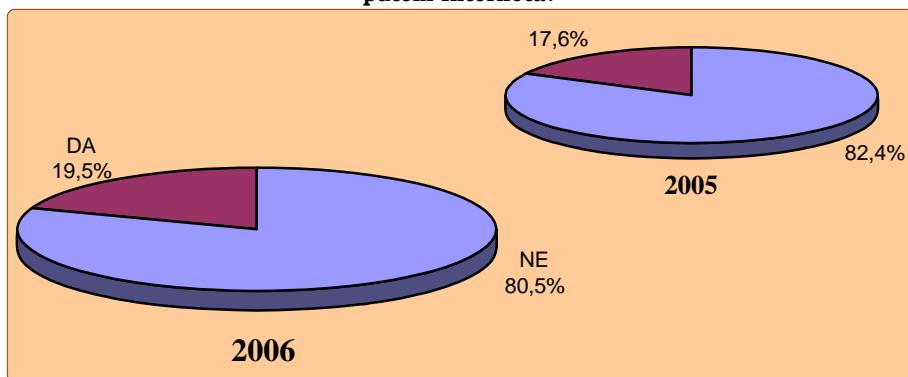
19,5% preduzeća u Republici Srbiji koja imaju Internet priključak naručivalo je tokom 2006. godine proizvode/usluge putem Interneta, što čini povećanje od 1,9% u odnosu na 2005. godinu.

Kada pogledamo strukturu preduzeća prema veličini, dobijamo sledeće rezultate:

- 16,3% od velikih preduzeća naručivalo je proizvode/usluge putem Interneta;
- 21% od srednjih preduzeća naručivalo je proizvode/usluge putem Interneta;
- 19,4% od malih preduzeća naručivalo je proizvode/usluge putem Interneta.

19,5% preduzeća koja imaju Internet priključak naručivalo je proizvode/usluge putem Interneta tokom 2006. godine

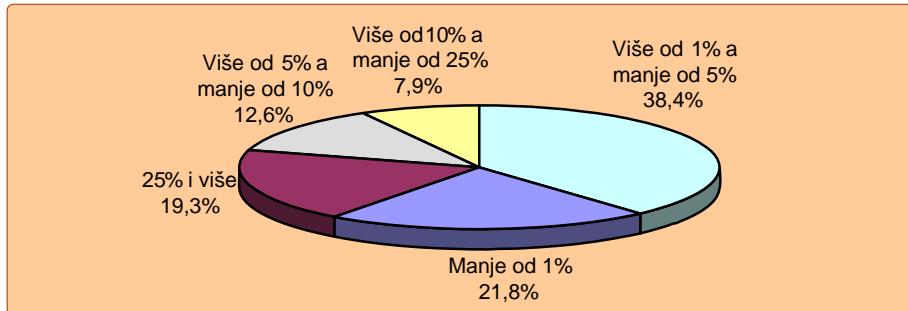
Graf. 2.15. Da li je vaše preduzeće naručivalo proizvode/usluge putem Interneta?

Na pitanje o učešću Internet nabavki u ukupnim nabavkama preduzeća su dala sledeće odgovore:

- "Manje od 1%" (21,8% preduzeća)
 "Više od 1%, a manje od 5%" (38,4% preduzeća)
 "Više od 5%, a manje od 10%" (12,6% preduzeća)
 "Više od 10%, a manje od 25%" (7,9% preduzeća)
 "25% i više." (19,3% preduzeća)

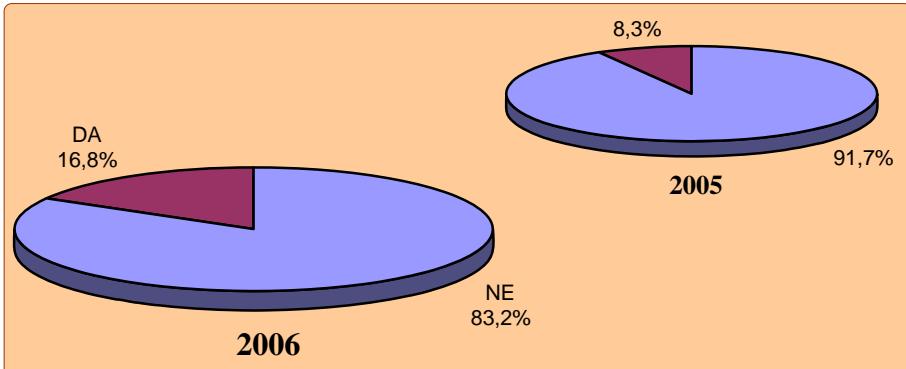
Graf. 2.16. Procenat Internet nabavki u odnosu na ukupne nabavke u 2006. godini

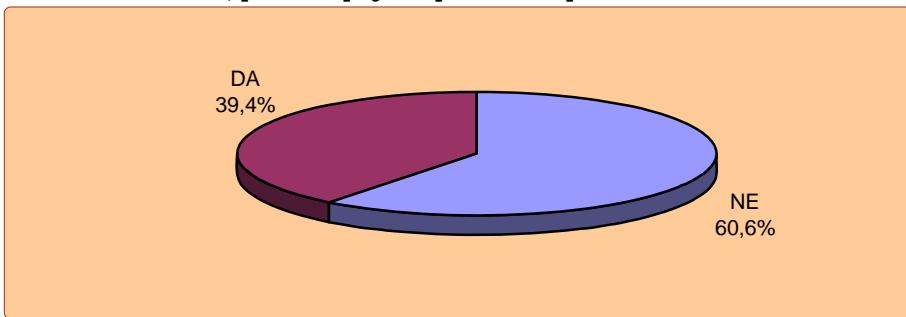
Rezultati istraživanja pokazuju da je samo 16,8% preduzeća koja imaju Internet priključak tokom 2006. godine primalo porudžbine (izuzev e-mail porudžbina) putem Interneta, što čini povećanje od 8,5% u odnosu na 2005. godinu.

16,8% preduzeća koja imaju Internet priključak primalo je tokom 2006. godine porudžbine putem Interneta

Graf. 2.17. Da li je vaše preduzeće primalo porudžbine putem Interneta?

Graf. 2.18. Da li vaše preduzeće koristi neki bezbednosni protokol, kao što je SSL ili TLS, prilikom prijema porudžbina putem Interneta?

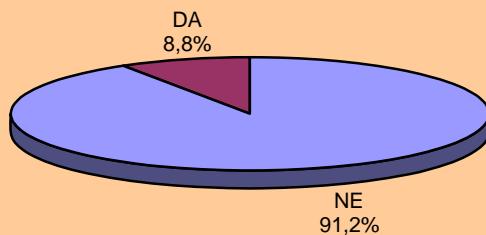
3% preduzeća u Republici Srbiji naručivalo je tokom 2006. godine proizvode/usluge putem drugih eksternih kompjuterskih mreža, izuzev Interneta

2.3.7. Elektronske veštine (e-skills)

8,8% preduzeća je zapošljavalo IT stručnjake tokom januara 2007. godine. Za IT stručnjake smatraju se osobe koje su sposobne da specificiraju, osmisle, razviju, instaliraju, rade, održavaju, upravljaju, procenjuju i istražuju IT sisteme. IT im je glavni posao.

IT stručnjake su najviše zapošljavale banke i osiguravajuća društva (42,9%).

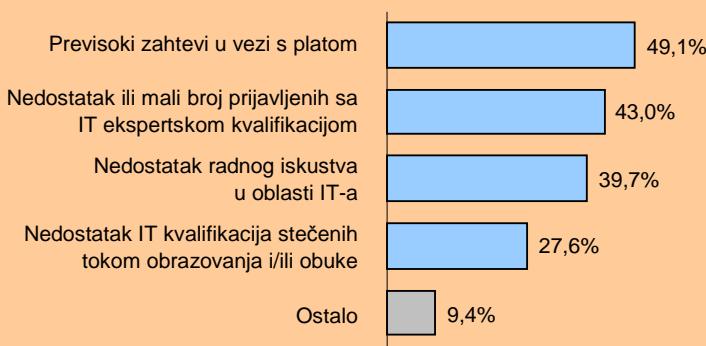
Graf. 2.19. Da li je vaše preduzeće zapošljavalo IT stručnjake tokom januara 2007. godine?

Tokom 2006. godine 6,8% preduzeća u Srbiji je zaposlilo ili pokušalo da zaposli IT stručnjake, a među njima je 44,1% imalo problema prilikom njihovog angažovanja. Kao najčešći problemi navedeni su:

- "Previsoki zahtevi u vezi s platom." (49,1%)
- "Nedostatak ili suviše mali broj prijavljenih sa IT ekspertskskom kvalifikacijom." (43%)
- "Nedostatak radnog iskustva u oblasti IT-a." (39,7%)

Graf. 2.20. Koji su, po vašem mišljenju, bili glavni problemi prilikom pronalaženja IT stručnjaka?

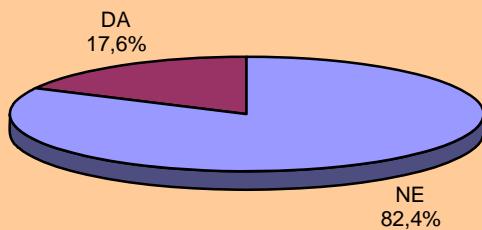

17,6% preduzeća je tokom 2006. godine zaposlilo ili pokušalo da zaposli radnike za obavljanje poslova koji zahtevaju i veštine u korišćenju IT-a. Pod veštinama za korišćenje IT-a podrazumeva se sposobnost da se efikasno koriste osnovni softverski alati (osnovne veštine), ili posebni, često sektorski orientisani alati (visoke kvalifikacije).

Banke i osiguravajuća društva su najviše zapošljavale radnike na poslovima koji zahtevaju veštine u korišćenju IT-a (89,3%).

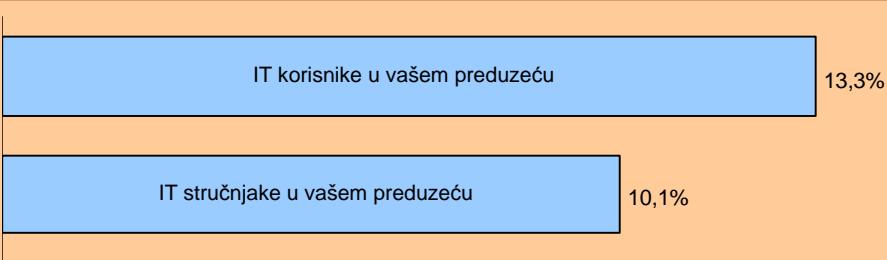
Tokom 2006. godine 18,2% preduzeća imalo je problema prilikom angažovanja radnika za poslove koji zahtevaju veštine u korišćenju IT-a.

Graf. 2.21. Da li je vaše preduzeće zaposlilo ili pokušalo da zaposli radnike za poslove koji zahtevaju veštine u korišćenju IT-a?

13,3% preduzeća, obezbedilo je tokom 2006. godine obuku (u cilju razvoja i unapređenja znanja) za IT korisnike u svom preduzeću, a 10,1% preduzeća je obezbedilo obuku za IT stručnjake u svom preduzeću.

**Graf. 2.22. Da li je vaše preduzeće obezbedilo obuku
(u cilju razvoja i unapređenja znanja) za:**

U 53,3% preduzeća u Republici Srbiji spoljna lica (lica izvan preduzeća) obavljala su IT stručne poslove tokom 2006. godine

2.4. REZULTATI ISTRAŽIVANJA

MODUL 2.A: Osnovne informacije o ICT sistemu¹⁾

A1: Da li vaše preduzeće koristi računar u svom poslovanju?

u procentima

Preduzeća	Veličina			Region			Ukupno
	malo (10-49)	srednje (50-249)	veliko (250+)	centralna Srbija	Vojvodina	Beograd	
DA							
Delatnost	Saobraćaj, skladištenje i veze	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
	Kinematsografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
	Banke i osiguravajuća društva	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	92,7	98,8	100,0	93,3	86,5	88,0
	Prerađivačka industrija	90,4	98,9	100,0	93,0	90,1	98,2
	Građevinarstvo	90,7	94,6	100,0	86,3	100,0	90,7
Ukupno		96,9	98,9	100,0	98,2	98,3	97,0
							97,7

A2: Učešće zaposlenih lica koja koriste računar (najmanje jedanput nedeljno)

u procentima

Preduzeća	Preduzeća						Ukupno	
	veličina			region				
	malo (10-49)	srednje (50-249)	veliko (250+)	centralna Srbija	Vojvodina	Beograd		
1 - 24%	26,7	58,2	49,1	45,6	40,0	20,9	35,2	
75 - 100%	38,7	19,7	16,3	14,7	27,9	55,7	33,0	
25 - 49%	18,2	9,9	14,9	22,6	18,7	7,6	16,1	
50 - 74%	16,4	12,2	19,7	17,1	13,4	15,8	15,7	

¹⁾ Rezultati, u tabelama A2 - A8, se odnose samo na preduzeća koja su na pitanje A1 odgovorila potvrđno.

**A3: Da li vaše preduzeće koristi
sledeće informacione i komunikacione tehnologije?**

u procentima

Preduzeća	Veličina			Region			Ukupno
	malo (10-49)	srednje (50-249)	veliko (250+)	centralna Srbija	Vojvodina	Beograd	

Wireless LAN (bežični)

Delatnost	Saobraćaj, skladištenje i veze	42,5	16,4	55,3	36,8	43,6	38,1	39,0
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	38,6	35,0	-	20,4	65,7	39,4	38,5
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	32,5	28,3	49,1	50,7	43,8	9,8	32,2
	Banke i osiguravajuća društva	14,3	31,3	33,3	33,3	36,4	28,6	30,4
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	14,7	27,0	46,2	7,8	44,8	38,6	22,7
	Građevinarstvo	21,6	26,0	22,2	9,2	36,3	23,3	22,6
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	9,8	44,2	45,7	11,4	13,1	19,1	16,3
	Prerađivačka industrija	8,7	17,2	32,6	6,9	19,8	18,2	13,5
	Ukupno	21,0	22,9	35,6	20,8	30,5	18,3	22,3

Wire based LAN (žični)

Delatnost	Banke i osiguravajuća društva	85,7	100,0	90,9	100,0	81,8	95,2	92,9
	Prerađivačka industrija	63,2	75,8	77,2	51,3	87,0	77,4	68,2
	Saobraćaj, skladištenje i veze	64,3	59,1	100,0	88,9	8,8	83,8	65,9
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	63,4	80,0	-	79,6	52,9	54,5	65,3
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	51,5	87,2	42,9	15,6	25,1	80,9	56,7
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	50,0	70,2	92,7	35,4	77,5	56,1	54,0
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	7,9	56,8	85,7	34,1	10,7	59,1	36,8
	Građevinarstvo	28,9	52,0	61,1	10,6	43,2	54,4	35,9
	Ukupno	53,3	71,7	77,4	43,9	66,5	69,3	58,9

**A3: Da li vaše preduzeće koristi
sledeće informacione i komunikacione tehnologije?**

u procentima

Preduzeća	Veličina			Region			Ukupno
	malo (10-49)	srednje (50-249)	veliko (250+)	centralna Srbija	Vojvodina	Beograd	

Intranet (ne Internet)

Delatnost	Banke i osiguravajuća društva	85,7	87,5	97,0	100,0	81,8	95,2	92,9
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	80,2	85,0	-	90,7	47,1	100,0	81,0
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	79,4	76,3	74,3	73,5	80,1	80,1	78,7
	Saobraćaj, skladištenje i veze	51,7	20,9	53,2	50,6	6,6	72,5	46,8
	Prerađivačka industrija	34,8	44,8	53,6	31,4	40,5	51,8	39,5
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	35,6	37,1	63,6	34,8	5,5	56,0	36,5
	Građevinarstvo	28,7	49,3	63,9	4,5	32,3	69,4	35,5
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	22,4	12,2	69,2	28,9	3,6	15,9	21,0
Ukupno		41,7	44,4	59,5	34,3	30,9	61,9	43,5

Extranet (ne Internet)

Delatnost	Prerađivačka industrija	57,1	75,0	90,9	100,0	90,9	78,6	82,1
	Građevinarstvo	16,8	35,0	-	20,4	0,0	39,4	19,8
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	18,3	21,2	36,1	4,7	17,2	25,2	19,4
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	7,7	19,2	25,2	10,1	14,2	15,6	12,7
	Saobraćaj, skladištenje i veze	7,3	21,1	16,7	0,6	4,8	26,7	10,9
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	7,3	19,3	43,6	11,1	4,7	11,9	9,9
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	7,7	3,6	34,0	0,8	2,7	21,9	8,8
	Banke i osiguravajuća društva	0,0	5,4	14,3	6,6	0,0	0,0	3,7
	Ukupno	8,9	18,8	30,1	8,5	9,8	18,5	12,5

A4: Da li vaše preduzeće koristi IT sisteme pomoću kojih se vrši rukovodenje poslovima koji se odnose na plasiranje/prijem robe?

u procentima

Preduzeća	Veličina			Region			Ukupno	
	malo (10-49)	srednje (50-249)	veliko (250+)	centralna Srbija	Vojvodina	Beograd		
DA								
Djelatnost	Banke i osiguravajuća društva	57,1	56,3	66,7	0,0	72,7	64,3	62,5
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	47,2	32,1	58,2	57,9	19,0	49,4	45,1
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	33,7	62,8	28,6	20,4	9,9	53,0	38,0
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	34,7	0,0	-	20,4	22,9	51,5	29,5
	Saobraćaj, skladištenje i veze	21,1	24,5	36,2	11,5	12,2	42,1	22,6
	Prerađivačka industrija	20,5	20,6	33,7	12,0	31,5	28,6	21,9
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	18,7	16,2	30,8	20,0	28,6	11,4	19,1
	Građevinarstvo	10,9	0,0	22,2	12,5	15,4	0,6	9,3
Ukupno		29,7	23,9	36,1	24,3	23,9	37,7	30,4

A5: Da li su IT sistemi vašeg preduzeća za regulisanje porudžbina automatski povezani s nekim od sledećih IT sistema?¹⁾

Preduzeća	u procentima					
	Veličina			Region		
malo (10-49)	srednje (50-249)	veliko (250+)	centralna Srbija	Vojvodina	Beograd	Ukupno

Internim sistemom za naručivanje nove robe i popunjavanje zaliha

Delatnost	Građevinarstvo	69,5	-	87,5	97,8	50,0	50,0	72,2
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	50,0	88,3	68,8	69,1	25,4	47,0	54,8
	Prerađivačka industrija	50,7	39,7	41,7	31,1	38,4	65,3	46,4
	Saobraćaj, skladištenje i veze	53,6	14,8	50,0	6,7	0,0	67,3	46,2
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	40,2	30,9	30,0	11,9	0,0	43,2	37,6
	Banke i osiguravajuća društva	0,0	11,1	45,5	-	25,0	32,1	30,6
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	14,3	30,8	75,0	16,7	75,0	0,0	29,0
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	25,7	-	-	0,0	50,0	35,3	27,8
	Ukupno	49,1	48,4	49,6	54,8	34,4	51,3	49,0

Sistemom za fakturisanje i plaćanje

Delatnost	Građevinarstvo	100,0	-	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
	Banke i osiguravajuća društva	75,0	100,0	86,4	-	75,0	92,6	88,6
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	85,7	-	-	50,0	100,0	100,0	85,7
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	84,4	71,1	100,0	100,0	100,0	78,0	81,5
	Saobraćaj, skladištenje i veze	75,0	100,0	88,2	100,0	81,8	75,0	80,8
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	78,2	65,1	78,1	69,5	47,5	90,7	76,8
	Prerađivačka industrija	70,7	67,7	85,0	85,4	59,4	76,2	72,0
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	14,3	69,2	14,3	63,2	25,0	0,0	43,8
	Ukupno	77,6	70,1	85,5	77,0	63,1	82,8	76,9

¹⁾ Rezultati se odnose samo na preduzeća koja su na pitanje A4 odgovorila potvrđno.

A5: Da li su IT sistemi vašeg preduzeća za regulisanje porudžbine automatski povezani s nekim od sledećih IT sistema?¹⁾

u procentima

Preduzeća	Veličina			Region			Ukupno
	мало (10-49)	средње (50-249)	већко (250+)	централна Србија	Војводина	Београд	

Vašim sistemom za kontrolu proizvodnje, logistike i servisnih operacija

Delatnost	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	27,9	78,6	20,0	45,2	63,2	38,5	40,5
	Prerađivačka industrija	37,2	33,9	56,7	31,6	30,7	53,5	39,2
	Saobraćaj, skladištenje i veze	29,5	29,6	55,6	26,7	8,7	40,4	33,1
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	31,4	-	-	50,0	0,0	35,3	31,4
	Građevinarstvo	30,5	-	18,8	2,2	50,0	100,0	28,9
	Banke i osiguravajuća društva	0,0	22,2	22,7	-	37,5	14,3	19,4
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	11,8	53,9	50,0	12,8	30,5	19,2	17,5
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	0,0	0,0	40,0	10,5	0,0	0,0	6,3
	Ukupno	22,1	46,5	47,6	19,0	31,9	33,7	28,6

**Poslovnim sistemima vaših snabdevača
(za snabdevače van grupacije vašeg preduzeća)**

Delatnost	Saobraćaj, skladištenje i veze	66,1	25,9	52,9	93,3	0,0	59,6	57,7
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	14,3	33,3	75,0	38,9	25,0	0,0	29,0
	Građevinarstvo	30,5	-	12,5	2,2	50,0	50,0	27,8
	Prerađivačka industrija	31,4	14,3	33,9	35,4	26,4	22,4	27,2
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	21,4	19,6	20,0	2,3	15,8	23,6	20,8
	Banke i osiguravajuća društva	0,0	0,0	28,6	-	0,0	22,2	17,1
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	15,2	15,5	56,3	18,4	18,8	13,7	16,3
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	-	-	-	-	-	-	-
	Ukupno	23,1	16,6	36,8	23,6	24,9	21,9	23,0

¹⁾ Rezultati se odnose samo na preduzeća koja su na pitanje A4 odgovorila potvrđno.

**A5: Da li su IT sistemi vašeg preduzeća za regulisanje porudžbine
automatski povezani s nekim od sledećih IT sistema?¹⁾**

	Preduzeća	u procentima						Ukupno
		Veličina			Region			
		malo (10-49)	srednje (50-249)	veliko (250+)	centralna Srbija	Vojvodina	Beograd	
Sistemom za poslovanje sa kupcima (za kupce van preduzeća)								
Delatnost	Banke i osiguravajuća društva	50,0	22,2	68,2	-	50,0	55,6	54,3
	Saobraćaj, skladištenje i veze	50,0	29,6	61,1	100,0	13,6	40,4	48,1
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	0,0	69,2	100,0	63,2	0,0	20,0	40,6
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	40,2	37,8	60,0	7,1	63,2	42,9	39,9
	Prerađivačka industrija	47,8	19,7	34,1	45,9	36,5	35,0	38,3
	Građevinarstvo	30,5	-	40,0	13,3	50,0	0,0	32,0
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	14,3	-	-	50,0	0,0	0,0	14,3
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	6,7	33,3	43,8	6,5	23,1	12,0	10,6
	Ukupno	24,7	28,9	43,6	21,1	34,2	28,0	27,0

¹⁾ Rezultati se odnose samo na preduzeća koja su na pitanje A4 odgovorila potvrđno.

A6: Da li je vaše preduzeća u januaru 2007. koristilo ERP sistem?**u procentima**

Preduzeća	Veličina			Region			Ukupno	
	malo (10-49)	srednje (50-249)	veliko (250+)	centralna Srbija	Vojvodina	Beograd		
DA								
Delatnost	Banke i osiguravajuća društva	42,9	43,8	38,2	0,0	54,5	38,1	39,3
	Saobraćaj, skladištenje i veze	24,8	19,1	41,7	57,1	1,7	8,5	25,1
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	18,8	32,1	54,5	8,5	18,7	34,4	21,6
	Prerađivačka industrija	9,2	22,0	33,2	10,1	22,4	16,6	15,2
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	10,9	15,0	-	5,6	0,0	33,3	11,6
	Građevinarstvo	11,2	7,7	12,5	9,5	10,9	11,1	10,5
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	2,6	10,8	30,8	6,6	21,4	6,7	9,1
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	7,4	5,8	22,2	6,2	5,2	8,9	7,6
Ukupno		13,5	20,7	32,9	12,7	16,8	19,9	16,4
NE								
Delatnost	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	89,5	89,2	53,8	91,2	71,4	84,4	86,0
	Građevinarstvo	85,5	87,4	65,3	86,0	77,9	88,9	84,4
	Prerađivačka industrija	88,9	77,3	64,7	88,0	74,8	83,4	83,2
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	78,5	65,8	52,8	93,8	82,3	67,4	75,7
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	78,2	60,4	43,6	90,6	69,1	64,5	74,7
	Saobraćaj, skladištenje i veze	75,2	76,4	50,0	42,1	98,3	88,7	73,6
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	74,3	65,0	-	79,6	88,2	45,5	72,7
	Banke i osiguravajuća društva	57,1	56,3	50,0	100,0	45,5	52,4	53,6
Ukupno		82,6	74,3	60,4	85,4	76,2	75,0	79,2

A6: Da li je vaše preduzeća u januaru 2007. koristilo ERP sistem?**u procentima**

Preduzeća	Veličina			Region			Ukupno	
	malo (10-49)	srednje (50-249)	veliko (250+)	centralna Srbija	Vojvodina	Beograd		
NE ZNAM								
Delatnost	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	14,0	28,4	25,0	0,0	12,5	23,7	16,6
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	14,9	20,0	-	14,8	11,8	21,2	15,7
	Banke i osiguravajuća društva	0,0	0,0	11,8	0,0	0,0	9,5	7,1
	Građevinarstvo	3,3	5,0	22,2	4,5	11,2	0,0	5,1
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	7,9	0,0	15,4	2,2	7,1	8,9	4,9
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	3,0	7,5	1,8	0,9	12,2	1,1	3,7
	Prerađivačka industrija	1,9	0,7	2,1	1,9	2,7	0,0	1,6
	Saobraćaj, skladištenje i veze	0,0	4,5	8,3	0,8	0,0	2,8	1,3
	Ukupno	4,0	5,0	6,6	1,9	7,0	5,1	4,4

A7: Da li je vaše preduzeće u januaru 2007. koristilo neku softversku aplikaciju za upravljanje informacijama o klijentima, tzv. CRM, koja omogućava:

u procentima

Preduzeća	Veličina			Region			Ukupno
	malo (10-49)	srednje (50-249)	veliko (250+)	centralna Srbija	Vojvodina	Beograd	

Unos, skladištenje i stavljanje informacija o sopstvenim klijentima na raspolaganje drugim poslovnim službama?

Delatnost	Banke i osiguravajuća društva	42,9	31,3	45,5	100,0	45,5	35,7	41,1
	Saobraćaj, skladištenje i veze	15,2	3,6	46,8	26,4	3,3	12,6	15,4
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	7,1	10,8	17,7	12,1	35,7	2,3	13,5
	Prerađivačka industrija	10,4	13,9	24,7	6,3	18,6	17,8	12,8
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	10,4	16,0	11,4	4,7	11,0	13,7	11,3
	Građevinarstvo	7,8	7,6	20,8	10,3	3,3	12,2	8,8
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	5,3	14,5	27,3	1,3	14,7	7,8	7,2
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	0,0	0,0	-	0,0	0,0	0,0	0,0
	Ukupno	8,8	12,9	26,1	6,9	13,8	12,9	10,9

Analiziranje informacija o klijentima za potrebe marketinga (određivanje cena, prodajne promocije, izbor distribucionih kanala, itd.)?

Delatnost	Banke i osiguravajuća društva	42,9	25,0	50,0	100,0	50,0	35,7	42,1
	Saobraćaj, skladištenje i veze	32,9	4,5	48,9	26,8	40,3	24,3	29,5
	Prerađivačka industrija	10,7	13,6	20,7	8,3	14,8	17,0	12,5
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	11,8	10,8	21,4	13,3	21,4	2,3	11,7
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	10,4	5,8	8,6	1,9	12,0	11,3	9,5
	Građevinarstvo	7,8	7,6	18,1	10,3	3,3	11,9	8,7
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	6,1	17,3	25,5	2,2	16,9	8,4	8,3
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	5,9	0,0	-	0,0	0,0	18,2	5,0
	Ukupno	10,6	12,5	23,9	8,0	15,5	13,4	11,9

**A8: Da li je vaše preduzeće tokom 2007. godine koristilo
"open source" operativne sisteme kao što je Linux?**

u procentima

Preduzeća	Veličina			Region			Ukupno	
	malo (10-49)	srednje (50-249)	veliko (250+)	centralna Srbija	Vojvodina	Beograd		
DA								
Delatnost	Banke i osiguravajuća društva	28,6	50,0	75,8	100,0	75,0	54,8	61,4
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	32,7	20,0	-	14,8	32,4	54,5	30,6
	Saobraćaj, skladištenje i veze	25,0	6,4	44,7	10,0	42,0	24,3	23,5
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	15,9	39,7	31,4	18,5	18,8	21,1	20,1
	Prerađivačka industrija	17,3	10,7	27,9	7,4	12,3	35,2	16,5
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	4,6	21,6	47,3	6,9	7,1	9,9	8,2
	Građevinarstvo	7,0	2,7	20,8	0,6	10,9	9,7	7,0
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	2,6	5,4	7,7	0,0	21,4	2,3	4,3
	Ukupno	12,7	14,1	32,1	7,4	14,2	21,5	14,3

MODUL 2.B: Upotreba Interneta¹⁾

B1: Da li vaše preduzeće ima pristup Internetu?

Preduzeća							u procentima	
	Veličina			Region				
maло (10-49)	средње (50-249)	вељоко (250+)	централна Србија	Војводина	Београд		Укупно	
DA								
Delatnost	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	100,0	100,0	-	100,0	100,0	100,0	100,0
	Banke i osiguravajuća društva	95,7	100,0	100,0	100,0	100,0	97,6	99,2
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	94,9	100,0	94,3	93,1	85,3	99,8	96,1
	Saobraćaj, skladištenje i veze	96,1	86,4	91,5	88,2	100,0	98,8	94,5
	Prerađivačka industrija	91,8	93,8	96,0	87,6	86,4	94,5	92,1
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	86,0	90,4	98,2	92,3	87,3	97,0	91,9
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	85,9	82,4	85,7	69,1	100,0	90,9	84,9
	Građevinarstvo	83,4	64,3	84,7	72,4	87,3	89,8	79,3
Ukupno		89,9	91,0	94,5	87,4	87,9	96,3	90,6

B2: Učešće zaposlenih lica koja koriste Internet

Preduzeća							u procentima	
	Preduzeća							
	veličina			region				
mało (10-49)	средње (50-249)	вељоко (250+)	централна Србија	Војводина	Београд		ukupno	
1 - 24%	37,2	71,2	62,5	56,2	57,4	27,9	45,9	
75 - 100%	24,2	11,0	8,5	10,6	20,2	30,2	20,4	
25 - 49%	19,3	10,9	17,9	20,7	14,7	16,1	17,5	
50 - 74%	19,4	6,9	11,1	12,4	7,7	25,8	16,2	

¹⁾ Rezultati, u tabelama B2 - B8, se odnose samo na preduzeća koja su na pitanje B1 odgovorila potvrđno.

B3: Da li vaše preduzeće ima neku od sledećih vrsta eksterne konekcije sa Internetom?

u procentima

Preduzeća	Veličina			Region			Ukupno
	malo (10-49)	srednje (50-249)	veliko (250+)	centralna Srbija	Vojvodina	Beograd	

Tradicionalni modem

Delatnost	Saobraćaj, skladištenje i veze	62,8	91,7	53,5	86,9	59,1	52,9	66,0
	Građevinarstvo	52,6	59,7	82,0	68,1	54,0	46,2	55,8
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	53,5	40,0	-	35,2	50,0	78,8	51,2
	Prerađivačka industrija	44,2	63,5	44,2	50,9	55,4	41,3	49,4
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	41,3	48,4	36,4	70,1	35,7	7,5	44,4
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	37,5	48,8	46,3	36,3	80,5	18,3	39,3
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	30,7	57,1	41,2	35,6	39,1	34,6	35,5
	Banke i osiguravajuća društva	50,0	12,5	21,2	33,3	36,4	17,1	21,8
	Ukupno	43,0	59,9	47,4	50,2	60,5	34,0	46,7

ISDN veza

Delatnost	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	31,6	25,2	29,6	20,7	41,4	32,9	30,7
	Banke i osiguravajuća društva	0,0	18,8	33,3	33,3	81,8	9,8	25,5
	Saobraćaj, skladištenje i veze	22,9	7,1	32,6	22,2	38,7	8,6	21,6
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	21,6	21,8	18,2	18,6	17,3	23,4	21,5
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	20,8	0,0	-	0,0	44,1	18,2	17,4
	Prerađivačka industrija	11,0	18,4	27,3	15,0	14,0	14,6	14,6
	Građevinarstvo	3,6	28,9	13,1	0,7	22,5	3,9	8,7
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	0,0	6,6	0,0	6,0	0,0	0,0	3,0
	Ukupno	19,0	19,8	25,8	15,5	24,9	20,2	19,6

B3: Da li vaše preduzeće ima neku od sledećih vrsta eksterne konekcije sa Internetom?

u procentima

Preduzeća	Veličina			Region			Ukupno
	malo (10-49)	srednje (50-249)	veliko (250+)	centralna Srbija	Vojvodina	Beograd	

DSL (xDSL, ADSL, SDSL, itd.) veza

Delatnost	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	53,5	50,0	39,4	30,5	60,3	57,2	52,4
	Građevinarstvo	15,6	29,4	54,1	20,9	33,6	51,1	35,7
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	32,9	36,8	53,7	23,3	26,6	46,8	33,9
	Banke i osiguravajuća društva	50,0	25,0	27,3	33,3	9,1	34,1	29,1
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	24,8	38,1	-	40,7	17,6	18,2	28,1
	Prerađivačka industrija	22,2	31,7	31,5	21,0	15,0	43,5	25,7
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	22,2	6,6	33,3	11,9	0,0	32,5	15,6
	Saobraćaj, skladištenje i veze	6,7	10,7	48,8	2,4	2,2	22,1	9,9
	Ukupno	29,6	32,2	37,3	21,1	22,3	45,7	30,6

Kablovski Internet

Delatnost	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	42,9	52,5	33,3	25,0	64,3	70,0	46,3
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	34,7	55,0	-	40,7	22,9	51,5	38,5
	Banke i osiguravajuća društva	16,7	12,5	27,3	33,3	0,0	26,8	21,8
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	18,9	23,1	18,2	13,8	9,7	23,9	19,6
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	17,5	18,8	37,0	8,3	34,1	17,2	18,1
	Građevinarstvo	20,5	7,5	10,0	21,3	8,7	21,8	17,5
	Prerađivačka industrija	17,0	8,9	11,4	12,6	9,2	21,7	14,2
	Saobraćaj, skladištenje i veze	12,0	7,1	18,6	3,3	1,1	27,3	11,9
	Ukupno	17,9	13,8	15,7	12,4	15,8	22,0	16,9

B3: Da li vaše preduzeće ima neku od sledećih vrsta eksterne konekcije sa Internetom?

u procentima

Preduzeća	Veličina			Region			Ukupno
	malo (10-49)	srednje (50-249)	veliko (250+)	centralna Srbija	Vojvodina	Beograd	

Mobilne veze

Delatnost	Banke i osiguravajuća društva	16,7	0,0	-	0,0	50,0	12,2	19,6
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	18,8	10,0	-	0,0	22,9	39,4	17,2
	Saobraćaj, skladištenje i veze	18,2	2,4	27,9	41,0	1,7	7,0	16,8
	Građevinarstvo	12,4	18,1	11,5	10,6	7,6	20,5	13,2
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	10,8	16,0	15,2	11,8	8,4	12,5	11,7
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	8,0	11,3	35,2	14,0	3,2	8,2	9,0
	Prerađivačka industrija	8,8	8,4	11,9	9,0	7,2	10,6	9,0
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	11,1	6,6	8,3	16,2	0,0	2,5	8,8
	Ukupno	10,1	10,0	16,1	12,7	6,2	11,1	10,5

Druge fiksne Internet veze (npr. zakupljena linija)

Delatnost	Banke i osiguravajuća društva	16,7	62,5	78,8	66,7	100,0	58,5	67,3
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	19,5	8,7	20,4	48,2	2,0	1,9	18,0
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	16,8	20,0	-	0,0	2,9	60,6	17,4
	Saobraćaj, skladištenje i veze	12,1	4,8	22,7	10,8	2,7	19,3	11,8
	Prerađivačka industrija	6,1	14,9	21,8	10,6	10,7	8,5	10,0
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	4,7	18,6	27,3	6,4	7,7	8,1	7,7
	Građevinarstvo	4,4	3,8	8,2	10,3	3,8	0,0	4,6
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	-	-	-	-	-	-	-
	Ukupno	10,7	12,5	23,3	19,8	6,9	7,4	11,9

B4: Da li vaše preduzeće koristi Internet u sledeće svrhe?

(Kao korisnik Internet usluga)

u procentima

Preduzeća	Veličina			Region			Ukupno
	malo (10-49)	srednje (50-249)	veliko (250+)	centralna Srbija	Vojvodina	Beograd	

Bankarske i finansijske usluge

Delatnost	Banke i osiguravajuća društva	83,3	100,0	87,9	66,7	90,9	92,7	90,9
	Građevinarstvo	76,6	73,0	88,3	68,1	63,0	96,4	76,7
	Prerađivačka industrija	73,1	79,2	80,1	78,2	60,7	85,3	75,4
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	77,0	59,6	52,9	93,1	63,9	69,5	73,3
	Saobraćaj, skladištenje i veze	73,8	61,9	81,4	64,2	52,7	95,1	72,8
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	43,5	60,7	58,3	41,8	53,6	72,5	53,3
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	35,5	72,5	90,7	49,0	49,2	31,7	41,8
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	32,7	50,0	-	14,8	44,1	60,6	35,5
Ukupno		61,0	74,1	80,6	67,8	57,4	67,4	65,0

Obuka i obrazovanje

Delatnost	Banke i osiguravajuća društva	33,3	56,3	66,7	0,0	81,8	58,5	60,0
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	54,0	64,1	15,2	46,3	21,3	65,4	54,4
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	20,5	49,4	53,7	21,6	24,4	28,8	25,2
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	21,8	40,0	-	14,8	44,1	21,2	24,8
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	25,4	26,2	8,3	22,4	21,4	30,0	24,4
	Saobraćaj, skladištenje i veze	15,9	25,0	55,8	33,8	12,2	13,1	19,7
	Prerađivačka industrija	13,6	23,6	37,6	15,5	26,2	16,6	18,7
	Građevinarstvo	7,6	18,2	15,0	1,7	10,7	16,6	9,9
	Ukupno	20,3	32,1	37,9	18,8	22,8	29,7	23,9

B4: Da li vaše preduzeće koristi Internet u sledeće svrhe?

(Kao korisnik Internet usluga)

u procentima

Preduzeća	Veličina			Region			Ukupno
	malo (10-49)	srednje (50-249)	veliko (250+)	centralna Srbija	Vojvodina	Beograd	

Praćenje tržišta (npr. cena)

Delatnost	Banke i osiguravajuća društva	100,0	87,5	97,0	100,0	100,0	92,7	94,5
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	66,6	76,9	41,2	39,0	28,8	86,2	67,5
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	68,3	59,7	66,7	66,2	48,3	72,5	64,2
	Saobraćaj, skladištenje i veze	58,5	64,3	69,8	65,7	61,3	54,3	60,1
	Građevinarstvo	57,5	58,1	75,4	65,8	45,3	64,4	58,8
	Prerađivačka industrija	52,4	56,2	67,7	38,8	68,5	67,5	54,9
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	38,9	65,6	79,6	70,0	29,0	29,6	43,5
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	30,7	70,0	-	40,7	44,1	27,3	38,0
	Ukupno	50,6	60,8	69,8	51,8	51,5	57,8	54,0

B5: Da li vaše preduzeće putem Interneta koristi usluge

javne administracije?

u procentima

Preduzeća	Veličina			Region			Ukupno	
	malo (10-49)	srednje (50-249)	veliko (250+)	centralna Srbija	Vojvodina	Beograd		
Delatnost	Banke i osiguravajuća društva	83,3	87,5	81,8	100,0	90,9	78,0	81,8
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	79,0	84,0	60,6	64,9	92,9	79,9	79,1
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	70,3	70,0	-	85,2	44,1	72,7	70,2
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	69,8	66,1	66,7	58,8	48,3	97,5	67,9
	Prerađivačka industrija	67,5	59,6	68,5	76,1	56,9	56,7	65,4
	Građevinarstvo	54,2	80,0	86,9	69,8	26,0	83,1	60,8
	Saobraćaj, skladištenje i veze	51,7	73,8	69,8	53,5	14,9	88,1	55,8
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	40,7	70,5	85,2	63,0	38,4	35,7	45,8
	Ukupno	57,6	66,7	72,2	69,9	47,1	60,2	60,5

B6: Da li vaše preduzeće koristi servise javne administracije putem Interneta za:¹⁾

u procentima

Preduzeća	Veličina			Region			Ukupno
	malo (10-49)	srednje (50-249)	veliko (250+)	centralna Srbija	Vojvodina	Beograd	

Pribavljenje informacija?

Delatnost	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	99,2	87,7	80,4	95,2	92,9	98,9	96,0
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	100,0	90,2	100,0	100,0	71,4	100,0	95,7
	Banke i osiguravajuća društva	80,0	92,9	100,0	100,0	100,0	93,8	95,6
	Saobraćaj, skladištenje i veze	90,5	100,0	100,0	100,0	100,0	88,4	93,0
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	92,5	90,8	76,2	52,9	100,0	99,2	91,9
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	91,7	85,7	-	100,0	100,0	70,8	91,8
	Građevinarstvo	75,3	95,3	88,5	52,6	92,0	99,6	80,9
	Prerađivačka industrija	65,7	89,6	98,0	59,0	88,4	96,5	75,1
	Ukupno	81,3	90,6	94,2	70,2	91,6	96,9	84,4

Pribavljanje obrazaca, npr. poreskih obrazaca?

Delatnost	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
	Banke i osiguravajuća društva	80,0	92,9	96,3	100,0	90,0	93,8	93,3
	Saobraćaj, skladištenje i veze	90,2	90,3	96,7	93,0	100,0	88,4	90,7
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	86,0	83,2	71,4	73,8	66,0	93,6	85,1
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	86,7	75,3	97,8	83,3	77,0	91,4	84,7
	Građevinarstvo	83,4	81,9	98,1	70,1	100,0	90,9	84,3
	Prerađivačka industrija	55,8	74,2	85,5	45,9	82,6	82,0	63,4
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	46,5	42,9	-	30,4	86,7	54,2	47,1
	Ukupno	73,2	77,7	89,3	61,4	81,2	88,7	75,5

¹⁾ Rezultati se odnose samo na preduzeća koja su na pitanje B5 odgovorila potvrđeno.

B6: Da li vaše preduzeće koristi servise javne administracije putem Interneta za:¹⁾

Preduzeća	u procentima							
	Veličina			Region			Ukupno	
		malo (10-49)	srednje (50-249)	veliko (250+)	centralna Srbija	Vojvodina		
Vraćanje popunjениh obrazaca?								
Delatnost	Banke i osiguravajuća društva	80,0	69,2	77,8	100,0	70,0	75,0	75,6
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	74,5	66,4	15,0	68,6	27,6	85,4	71,5
	Građevinarstvo	58,7	68,0	60,4	19,4	86,7	85,8	60,9
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	47,7	61,0	100,0	82,5	57,1	31,6	57,6
	Saobraćaj, skladištenje i veze	49,6	71,0	83,3	86,8	85,2	36,7	56,5
	Prerađivačka industrija	32,0	48,9	53,6	25,5	46,2	58,5	38,4
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	32,8	36,1	68,1	21,5	60,6	39,2	35,0
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	23,6	14,3	-	10,9	73,3	8,3	21,2
Ukupno		43,0	51,6	58,7	30,1	51,3	62,0	46,2

¹⁾ Rezultati se odnose samo na preduzeća koja su na pitanje B5 odgovorila potvrđno.

B7: Da li vaše preduzeće ima Web Site?**u procentima**

Preduzeća	Veličina			Region			Ukupno	
	malo (10-49)	srednje (50-249)	veliko (250+)	centralna Srbija	Vojvodina	Beograd		
DA								
Delatnost	Banke i osiguravajuća društva	83,3	93,8	100,0	100,0	100,0	95,1	96,4
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	73,0	100,0	91,7	80,6	82,1	100,0	86,7
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	73,2	76,9	93,9	44,9	60,6	87,1	74,5
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	73,3	75,0	-	44,4	97,1	93,9	72,7
	Prerađivačka industrija	69,3	63,1	78,5	77,8	50,7	71,1	68,6
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	51,3	56,5	87,0	63,0	36,5	53,6	52,8
	Građevinarstvo	42,5	65,6	85,2	27,5	66,4	54,4	49,3
	Saobraćaj, skladištenje i veze	46,2	35,7	83,7	55,7	7,7	69,4	47,3
Ukupno		59,4	63,7	82,4	65,6	47,5	67,7	61,8

B8: Da li vaše preduzeće posredstvom Web Site-a obezbeđuje:
 (vaše preduzeće kao *provajder* Internet usluga)¹⁾

	Preduzeća	u procentima						Ukupno
		Veličina		Region				
		malo (10-49)	srednje (50-249)	veliko (250+)	centralna Srbija	Vojvodina	Beograd	
Marketing proizvoda preduzeća								
Delatnost	Banke i osiguravajuća društva	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	94,6	100,0	-	100,0	87,9	100,0	95,5
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	94,6	64,6	74,5	88,4	77,7	95,0	89,4
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	90,3	81,7	77,4	92,9	100,0	85,5	88,3
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	84,8	93,4	60,0	74,5	100,0	97,5	87,3
	Saobraćaj, skladištenje i veze	80,4	100,0	88,9	81,4	100,0	84,0	83,7
	Prerađivačka industrija	69,4	85,0	81,7	62,3	87,1	87,7	74,7
	Građevinarstvo	72,5	55,8	88,5	61,0	58,9	87,2	70,5
	Ukupno	81,0	79,8	82,8	71,8	82,0	89,2	80,9
Pristup proizvodnim katalogozima i cenovnicima								
Delatnost	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	95,7	86,9	72,7	89,1	73,9	97,5	89,0
	Banke i osiguravajuća društva	80,0	73,3	93,9	100,0	100,0	82,1	86,8
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	70,3	50,0	-	88,0	57,6	58,1	66,3
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	66,0	41,8	46,8	77,4	62,8	46,0	61,8
	Saobraćaj, skladištenje i veze	60,4	23,3	77,8	61,3	100,0	54,1	59,1
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	59,6	53,3	41,9	40,0	26,6	66,0	57,7
	Prerađivačka industrija	52,4	57,9	49,8	39,1	72,2	65,7	53,5
	Građevinarstvo	34,9	10,6	9,8	0,0	45,8	18,3	26,6
	Ukupno	57,3	51,2	50,5	50,4	61,9	57,0	55,4

¹⁾ Rezultati se odnose samo na preduzeća koja su na pitanje B7 odgovorila potvrđeno.

B8: Da li vaše preduzeće posredstvom Web Site-a obezbeđuje:
 (vaše preduzeće kao *provajder* Internet usluga)¹⁾

u procentima

Preduzeća	Veličina			Region			Ukupno
	malo (10-49)	srednje (50-249)	veliko (250+)	centralna Srbija	Vojvodina	Beograd	
Pružanje podrške nakon kupovine							
Delatnost	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	100,0	100,0	-	100,0	100,0	100,0
	Banke i osiguravajuća društva	80,0	80,0	76,5	100,0	58,3	82,1
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	57,6	47,1	16,1	4,8	34,0	65,4
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	39,1	47,5	36,4	46,3	34,8	42,7
	Prerađivačka industrija	39,5	39,7	38,0	23,8	58,8	53,3
	Saobraćaj, skladištenje i veze	38,6	12,9	66,7	60,2	53,8	23,5
	Građevinarstvo	44,0	22,1	7,8	0,0	45,8	39,4
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	34,3	32,7	40,4	42,6	66,7	13,5
	Ukupno	40,3	37,3	38,4	29,3	53,5	42,6

¹⁾ Rezultati se odnose samo na preduzeća koja su na pitanje B7 odgovorila potvrđno.

MODUL 2.C: Elektronsko poslovanje (putem Interneta)¹⁾

C1: Da li je vaše preduzeće tokom 2006. godine naručivalo proizvode ili usluge putem Interneta (izuzev ručno kucanih e-mail poruka)?

u procentima

Preduzeća	Veličina			Region			Ukupno	
	malo (10-49)	srednje (50-249)	veliko (250+)	centralna Srbija	Vojvodina	Beograd		
DA								
Delatnost	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	47,0	51,3	32,4	31,0	15,5	60,3	47,2
	Saobraćaj, skladištenje i veze	22,5	28,6	30,2	21,7	12,2	34,7	24,0
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	21,8	15,0	-	9,3	0,0	60,6	20,7
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	27,0	13,1	16,7	27,9	14,3	10,0	19,9
	Prerađivačka industrija	17,9	15,2	13,5	14,4	13,4	23,6	16,7
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	12,5	25,2	18,5	22,7	18,0	5,4	14,4
	Građevinarstvo	11,8	18,1	11,7	1,3	5,9	29,6	12,9
Ukupno		19,4	21,0	16,3	17,0	13,5	26,2	19,5

C2: Procenat Internet nabavki u odnosu na ukupne nabavke u 2006.²⁾

u procentima

Preduzeća	Preduzeća						
	veličina			region			
	malo (10-49)	srednje (50-249)	veliko (250+)	centralna Srbija	Vojvodina	Beograd	
Manje od 1%	19,5	22,0	51,1	31,7	9,2	19,8	21,8
Više od 1% a manje od 5%	35,6	50,9	27,2	26,2	47,1	43,3	38,4
Više od 5% a manje od 10%	14,6	6,0	10,9	22,4	12,4	6,2	12,6
Više od 10% a manje od 25%	8,3	7,3	5,4	6,4	0,7	11,5	7,9
25% i više	22,0	13,6	5,4	13,3	30,7	19,1	19,3

¹⁾ Rezultati se odnose samo na preduzeća koja su na pitanje B1 odgovorila potvrđno.

²⁾ Rezultati se odnose samo na preduzeća koja su na pitanje C1 odgovorila potvrđno.

C3: Da li je vaše preduzeće tokom 2006. godine primalo porudžbine putem Interneta (izuzev e-mail porudžbina)?

u procentima

Preduzeća	Veličina			Region			Ukupno	
	malo (10-49)	srednje (50-249)	veliko (250+)	centralna Srbija	Vojvodina	Beograd		
DA								
Delatnost	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	43,5	52,5	25,0	36,8	27,6	75,0	46,0
	Saobraćaj, skladištenje i veze	29,5	36,9	23,3	43,9	9,9	32,8	30,0
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	19,8	37,2	0,0	0,0	12,2	31,1	21,9
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	19,8	0,0	-	9,3	11,8	33,3	16,5
	Prerađivačka industrija	15,8	15,7	14,9	16,6	12,9	16,7	15,7
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	15,9	11,9	13,0	30,6	9,5	5,9	15,3
	Građevinarstvo	4,0	14,5	13,1	1,0	5,2	12,1	6,3
Ukupno		16,5	18,7	14,3	20,0	10,9	17,6	16,8

C4: Učešće onog dela ukupnog prometa u 2006. godini koji je realizovan na osnovu porudžbina primljenih putem Interneta¹⁾

u procentima

Preduzeća	Preduzeća						ukupno	
	veličina			region				
	malo (10-49)	srednje (50-249)	veliko (250+)	centralna Srbija	Vojvodina	Beograd		
Manje od 1%	21,0	25,1	34,1	30,5	17,4	16,3	22,7	
Više od 1% a manje od 5%	16,1	43,7	22,0	17,1	27,5	26,9	22,7	
Više od 5% a manje od 10%	23,7	10,3	26,8	20,9	13,8	23,6	20,8	
Više od 10% a manje od 25%	19,2	8,3	3,7	17,7	30,4	7,5	15,8	
25% i više	20,0	12,7	13,4	13,8	10,9	25,7	18,0	

¹⁾ Rezultati se odnose samo na preduzeća koja su na pitanje C3 odgovorila potvrđno.

C5: Da li vaše preduzeće koristi neki bezbednosni protokol, kao što je SSL ili TLS, prilikom prijema porudžbina putem Interneta?¹⁾

u procentima

Preduzeća	Veličina			Region			Ukupno	
	malo (10-49)	srednje (50-249)	veliko (250+)	centralna Srbija	Vojvodina	Beograd		
DA								
Delatnost	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	100,0	62,5	50,0	76,0	0,0	100,0	77,8
	Građevinarstvo	100,0	26,1	37,5	100,0	37,5	68,3	61,7
	Saobraćaj, skladištenje i veze	48,0	16,1	100,0	71,0	10,5	23,8	45,3
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	39,3	39,7	-	71,0	63,2	36,8	39,2
	Prerađivačka industrija	54,9	8,4	18,9	21,9	64,8	45,6	38,7
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	28,6	-	-	0,0	0,0	50,0	28,6
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	24,6	43,9	100,0	29,2	14,3	35,5	28,0
	Ukupno	44,1	24,9	38,3	34,0	44,7	43,3	39,4

¹⁾ Rezultati se odnose samo na preduzeća koja su na pitanje C3 odgovorila potvrđno.

MODUL 2.D: Elektronsko poslovanje putem eksternih kompjuterskih mreža, osim Interneta¹⁾

D1: Da li je vaše preduzeće tokom 2006. godine naručivalo proizvode ili usluge putem eksternih kompjuterskih mreža, osim Interneta (izuzev ručno kucanih e-mail poruka)?

	Preduzeća	u procentima					
		Veličina			Region		
Delatnost	maло (10-49)	srednje (50-249)	veliko (250+)	centralna Srbija	Vojvodina	Beograd	Ukupno
	DA						
Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	6,6	17,9	2,9	0,0	0,0	13,7	8,2
Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	9,2	0,0	0,0	7,7	0,0	0,0	4,3
Prerađivačka industrija	3,6	3,2	7,2	7,2	1,2	1,0	3,9
Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	0,4	5,3	10,9	0,2	3,5	1,0	1,4
Saobraćaj, skladištenje i veze	0,6	0,0	12,8	0,0	0,0	3,6	1,3
Građevinarstvo	0,0	0,0	2,8	0,3	0,0	0,3	0,2
Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	0,0	0,0	-	0,0	0,0	0,0	0,0
Ukupno	2,3	4,1	7,0	3,7	1,4	3,4	3,0

¹⁾ Rezultati se odnose samo na preduzeća koja su na pitanje A1 odgovorila potvrđno.

D3: Da li je vaše preduzeće tokom 2006. godine primalo porudžbine putem eksternih kompjuterskih mreža, osim Interneta (izuzev e-mail porudžbina)?

u procentima

Preduzeća	Veličina			Region			Ukupno	
	malo (10-49)	srednje (50-249)	veliko (250+)	centralna Srbija	Vojvodina	Beograd		
DA								
Delatnost	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	9,2	0,0	0,0	7,7	0,0	0,0	4,3
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	0,0	17,9	0,0	0,0	0,0	4,6	2,8
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	1,0	5,5	12,5	0,7	5,2	1,2	2,0
	Saobraćaj, skladištenje i veze	0,6	0,0	12,8	0,0	0,0	3,6	1,3
	Prerađivačka industrija	0,8	1,6	3,7	1,1	2,8	0,1	1,3
	Građevinarstvo	0,0	0,0	1,4	0,3	0,0	0,0	0,1
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	0,0	0,0	-	0,0	0,0	0,0	0,0
Ukupno		0,7	3,3	4,7	0,9	2,5	1,5	1,5

MODUL 2.E: E-VEŠTINE

E1: Da li je vaše preduzeće zapošljavalo IT stručnjake tokom januara 2007. godine?

u procentima

Preduzeća	Veličina			Region			Ukupno	
	malo (10-49)	srednje (50-249)	veliko (250+)	centralna Srbija	Vojvodina	Beograd		
DA								
Delatnost	Banke i osiguravajuća društva	28,6	31,3	51,5	66,7	63,6	35,7	42,9
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	20,3	33,3	22,9	4,3	13,1	31,6	22,4
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	10,9	25,0	-	0,0	8,8	39,4	13,2
	Prerađivačka industrija	6,6	9,8	14,1	5,6	13,0	8,1	8,3
	Saobraćaj, skladištenje i veze	3,8	9,1	46,8	1,9	3,3	16,6	7,5
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	0,0	10,8	23,1	0,0	0,0	25,0	6,7
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	2,4	17,3	46,4	4,0	4,3	7,9	5,7
	Građevinarstvo	0,0	14,3	12,5	8,1	1,8	1,7	3,9
Ukupno		6,0	13,8	21,8	4,9	8,5	13,0	8,8

E2: Učešće IT stručnjaka zaposlenih u preduzeću tokom januara 2007. godine (najmanje jedanput nedeljno)¹⁾

u procentima

	Preduzeća						ukupno
	veličina			region			
	malo (10-49)	srednje (50-249)	veliko (250+)	centralna Srbija	Vojvodina	Beograd	
1 - 5%	41,6	82,6	87,9	80,3	68,6	54,6	63,5
6 - 10%	20,4	1,4	3,6	16,3	2,4	12,9	11,0
11 - 25%	25,4	2,4	6,4	1,1	6,3	23,2	14,3
26 - 75%	3,9	13,5	1,4	1,7	8,7	8,0	6,8
75 - 100%	8,6	0,0	0,0	0,6	14,0	1,3	4,3

¹⁾ Rezultati se odnose samo na preduzeća koja su na pitanje E1 odgovorila potvrđno.

E3: Da li je vaše preduzeće tokom 2006. godine zaposlilo ili pokušalo da zaposli radnike na radna mesta koja zahtevaju IT ekspertsку kvalifikaciju?

u procentima

Preduzeća	Veličina			Region			Ukupno	
	malo (10-49)	srednje (50-249)	veliko (250+)	centralna Srbija	Vojvodina	Beograd		
DA								
Delatnost	Banke i osiguravajuća društva	14,3	75,0	72,7	100,0	90,9	57,1	66,1
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	16,8	10,0	-	0,0	0,0	54,5	14,9
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	7,8	26,3	34,3	10,9	18,8	9,7	11,7
	Prerađivačka industrija	7,5	4,1	13,0	3,0	10,7	10,1	7,0
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	2,6	5,4	28,6	2,2	7,1	13,6	6,1
	Saobraćaj, skladištenje i veze	2,6	4,5	44,7	1,5	1,7	13,4	5,8
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	3,8	8,5	43,6	8,1	4,8	3,4	5,4
	Građevinarstvo	0,0	2,7	6,9	0,8	1,8	0,6	1,0
	Ukupno	5,2	7,1	21,8	4,4	8,1	8,3	6,8

E4: Da li je vaše preduzeće imalo tokom 2006. godine problema prilikom pronalaženja stručnjaka za IT poslove?¹⁾

u procentima

Preduzeća	Veličina			Region			Ukupno	
	malo (10-49)	srednje (50-249)	veliko (250+)	centralna Srbija	Vojvodina	Beograd		
DA								
Djelatnost	Građevinarstvo	-	100,0	20,0	33,3	100,0	0,0	63,6
	Saobraćaj, skladištenje i veze	28,6	50,0	85,7	75,0	100,0	56,3	61,5
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	64,7	0,0	-	-	-	61,1	61,1
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	58,5	72,7	54,2	93,2	24,1	25,0	60,9
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	100,0	0,0	100,0	100,0	100,0	33,3	60,0
	Prerađivačka industrija	20,0	68,9	73,5	41,2	50,9	23,4	38,1
	Banke i osiguravajuća društva	100,0	8,3	39,1	66,7	27,3	29,2	31,6
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	30,8	14,6	91,7	47,8	47,2	15,3	31,4
	Ukupno	34,1	47,7	66,4	67,9	47,4	28,7	44,1

¹⁾ Rezultati se odnose samo na preduzeća koja su na pitanje E3 odgovorila potvrđno.

E5: Koji su, po vašem mišljenju, bili glavni problemi prilikom pronalaženja IT stručnjaka tokom 2006. godine?¹⁾

Preduzeća	u procentima						
	Veličina			Region			Ukupno
Preduzeća	malo (10-49)	srednje (50-249)	veliko (250+)	centralna Srbija	Vojvodina	Beograd	

Nedostatak ili suviše mali broj prijavljenih sa IT eksperckom kvalifikacijom

Delatnost	Građevinarstvo	0,0	100,0	0,0	0,0	100,0	0,0	85,7
	Saobraćaj, skladištenje i veze	60,0	50,0	94,4	66,7	50,0	94,4	84,0
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	0,0	0,0	100,0	100,0	0,0	100,0	66,7
	Banke i osiguravajuća društva	0,0	0,0	66,7	50,0	50,0	57,1	54,5
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	50,0	0,0	-	0,0	0,0	50,0	50,0
	Prerađivačka industrija	50,0	38,7	25,0	85,7	35,7	0,0	37,3
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	30,0	0,0	63,6	0,0	35,3	77,8	35,1
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	0,0	64,0	100,0	17,6	100,0	100,0	33,3
Ukupno		25,6	48,6	60,4	32,4	44,7	54,9	43,0

Nedostatak IT kvalifikacija stečenih tokom obrazovanja i/ili obuke

Delatnost	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	100,0	-	25,0	0,0	100,0	50,0	50,0
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	50,0	-	-	-	-	50,0	50,0
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	30,0	0,0	54,5	9,1	35,3	55,6	32,4
	Prerađivačka industrija	50,0	38,7	8,3	61,9	33,9	0,0	31,4
	Saobraćaj, skladištenje i veze	60,0	50,0	16,7	66,7	50,0	16,7	28,0
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	0,0	29,2	76,9	5,9	100,0	70,0	21,2
	Banke i osiguravajuća društva	0,0	0,0	11,1	0,0	50,0	0,0	9,1
	Građevinarstvo	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno		27,3	28,6	26,4	18,5	39,8	25,6	27,6

¹⁾ Rezultati se odnose samo na preduzeća koja su na pitanje E4 odgovorila potvrđeno.

E5: Koji su, po vašem mišljenju, bili glavni problemi prilikom pronalaženja IT stručnjaka tokom 2006. godine?¹⁾

Preduzeća	u procentima					
	Veličina		Region			Ukupno
Preduzeća	malo (10-49)	srednje (50-249)	veliko (250+)	centralna Srbija	Vojvodina	
Nedostatak radnog iskustva u oblasti IT-a						

Delatnost	Građevinarstvo	0,0	100,0	100,0	100,0	100,0	-	100,0
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	45,8	66,7	92,3	50,0	100,0	88,9	58,3
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	100,0	0,0	25,0	0,0	100,0	50,0	50,0
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	50,0	0,0	-	0,0	0,0	50,0	50,0
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	45,0	0,0	63,6	27,3	35,3	77,8	43,2
	Banke i osiguravajuća društva	0,0	0,0	44,4	100,0	50,0	14,3	36,4
	Saobraćaj, skladištenje i veze	100,0	100,0	5,6	33,3	100,0	16,7	29,2
	Prerađivačka industrija	0,0	38,7	41,7	71,4	16,1	8,0	25,5
	Ukupno	35,0	42,9	42,9	51,4	30,9	34,6	39,7

Previsoki zahtevi u vezi s platom

Delatnost	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	55,0	100,0	75,0	63,6	64,7	80,0	68,4
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	54,2	64,0	84,6	54,4	100,0	77,8	60,7
	Banke i osiguravajuća društva	0,0	100,0	50,0	0,0	50,0	70,0	57,1
	Saobraćaj, skladištenje i veze	40,0	50,0	50,0	33,3	50,0	50,0	48,0
	Prerađivačka industrija	0,0	61,3	61,1	90,5	23,2	36,0	40,2
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	0,0	0,0	25,0	0,0	0,0	50,0	16,7
	Građevinarstvo	0,0	0,0	100,0	100,0	0,0	0,0	14,3
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	0,0	0,0	-	0,0	0,0	0,0	0,0
	Ukupno	31,4	61,6	62,4	60,2	36,6	48,8	49,1

¹⁾ Rezultati se odnose samo na preduzeća koja su na pitanje E4 odgovorila potvrđno.

E5: Koji su, po vašem mišljenju, bili glavni problemi prilikom pronalaženja IT stručnjaka tokom 2006. godine?¹⁾

	Preduzeća	u procentima						
		Veličina			Region			
		malo (10-49)	srednje (50-249)	veliko (250+)	centralna Srbija	Vojvodina	Beograd	
Ostalo								
Delatnost	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	0,0	0,0	25,0	0,0	0,0	50,0	16,7
	Prerađivačka industrija	0,0	38,7	11,4	4,8	1,8	57,7	16,5
	Građevinarstvo	0,0	0,0	100,0	100,0	0,0	-	14,3
	Banke i osiguravajuća društva	100,0	0,0	10,0	0,0	0,0	20,0	13,3
	Saobraćaj, skladištenje i veze	0,0	0,0	16,7	33,3	0,0	11,1	12,5
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	0,0	0,0	23,1	0,0	0,0	30,0	3,5
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	0,0	0,0	8,3	0,0	0,0	10,0	2,6
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	0,0	0,0	-	0,0	0,0	0,0	0,0
Ukupno		0,8	16,7	15,1	2,8	1,1	26,7	9,4

¹⁾ Rezultati se odnose samo na preduzeća koja su na pitanje E4 odgovorila potvrđno.

E6: Da li je vaše preduzeće tokom 2006. godine zaposlilo ili pokušalo da zaposli radnike za poslove koji zahtevaju veštine u korišćenju IT?

u procentima

Preduzeća	Veličina			Region			Ukupno	
	malo (10-49)	srednje (50-249)	veliko (250+)	centralna Srbija	Vojvodina	Beograd		
DA								
Delatnost	Banke i osiguravajuća društva	57,1	81,3	100,0	66,7	100,0	88,1	89,3
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	48,5	80,0	-	70,4	5,9	78,8	54,5
	Prerađivačka industrija	24,6	17,9	18,8	10,8	22,5	40,1	22,1
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	15,5	21,8	31,4	20,4	13,1	17,1	17,0
	Građevinarstvo	14,7	15,7	34,7	0,6	6,9	40,3	16,2
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	25,0	0,0	28,6	16,5	21,4	4,5	14,1
	Saobraćaj, skladištenje i veze	12,2	8,2	47,9	9,2	2,7	27,1	13,9
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	6,4	20,8	60,0	10,6	6,3	11,2	9,8
Ukupno		16,1	18,4	31,3	11,3	14,1	26,7	17,6

E7: Da li je vaše preduzeće tokom 2006. godine imalo poteškoća u popunjavanju slobodnih radnih mesta zbog nedostatka IT veština kod kandidata?¹⁾

Delatnost	Preduzeća	u procentima						
		Veličina			Region			Ukupno
		malo (10-49)	srednje (50-249)	veliko (250+)	centralna Srbija	Vojvodina	Beograd	
DA								
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	25,4	47,0	51,5	57,3	48,7	14,3	35,8
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	10,5	0,0	100,0	13,3	33,3	100,0	26,1
	Saobraćaj, skladištenje i veze	6,2	12,5	87,0	8,3	60,0	29,9	26,0
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	17,3	41,2	18,2	0,0	65,4	21,2	22,5
	Banke i osiguravajuća društva	25,0	0,0	21,2	50,0	25,0	13,5	17,6
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	22,4	0,0	-	13,2	0,0	23,1	16,7
	Prerađivačka industrija	13,5	3,6	31,4	7,5	5,2	19,3	12,8
	Građevinarstvo	0,0	50,0	0,0	0,0	26,1	8,3	10,6
	Ukupno	14,1	20,5	36,0	19,3	17,9	17,8	18,2

¹⁾ Rezultati se odnose samo na preduzeća koja su na pitanje E6 odgovorila potvrđno.

**E8: Da li je vaše preduzeće tokom 2006. godine obezbedilo obuku
(u cilju razvoja i unapređenja znanja) za:**

u procentima

Preduzeća	Veličina			Region			Ukupno
	malo (10-49)	srednje (50-249)	veliko (250+)	centralna Srbija	Vojvodina	Beograd	

IT stručnjake u vašem preduzeću

Delatnost	Banke i osiguravajuća društva	28,6	68,8	87,9	33,3	100,0	71,4	75,0
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	12,7	28,8	17,1	7,1	13,1	18,8	15,2
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	11,0	24,3	40,0	26,7	4,8	7,7	13,7
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	8,9	0,0	-	0,0	11,8	18,2	8,3
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	5,3	10,8	0,0	0,0	0,0	27,3	7,4
	Prerađivačka industrija	6,2	6,0	18,8	4,3	9,7	9,9	7,3
	Građevinarstvo	7,6	2,7	11,1	9,2	9,4	1,7	6,7
	Saobraćaj, skladištenje i veze	3,9	4,5	29,8	2,3	1,7	12,6	5,8
	Ukupno	8,5	11,3	23,9	10,3	8,4	11,2	10,1

IT korisnike u vašem preduzeću

Delatnost	Banke i osiguravajuća društva	28,6	62,5	90,9	33,3	100,0	71,4	75,0
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	24,8	35,0	-	35,2	20,6	21,2	27,3
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	35,5	21,6	7,7	7,7	21,4	70,5	27,0
	Prerađivačka industrija	11,4	15,2	31,0	9,1	20,0	17,5	14,4
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	10,0	29,5	31,4	7,1	8,3	17,8	13,7
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	6,1	35,3	58,2	14,0	5,2	13,6	11,7
	Građevinarstvo	11,1	4,9	22,2	9,2	12,7	10,0	10,6
	Saobraćaj, skladištenje i veze	3,0	4,5	48,9	1,9	2,7	13,8	6,4
	Ukupno	9,4	19,3	36,4	10,1	13,3	16,7	13,3

E9: Da li su tokom 2006. godine spoljna lica (lica izvan preduzeća) obavljala IT stručne poslove u vašem preduzeću (u potpunosti ili delimično)?

u procentima

Preduzeća	Veličina			Region			Ukupno	
	malo (10-49)	srednje (50-249)	veliko (250+)	centralna Srbija	Vojvodina	Beograd		
DA								
Delatnost	Banke i osiguravajuća društva	85,7	87,5	85,3	100,0	75,0	88,1	86,0
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	88,2	48,6	61,5	51,1	75,0	97,7	67,9
	Prerađivačka industrija	52,6	77,4	63,1	53,2	83,4	51,1	60,8
	Građevinarstvo	54,9	48,4	58,3	48,7	57,1	55,6	53,7
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	45,1	58,1	80,0	94,4	20,8	24,2	47,9
	Saobraćaj, skladištenje i veze	47,9	29,1	68,1	38,7	5,0	84,6	46,3
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	40,3	45,5	60,0	48,3	74,5	29,3	41,8
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	38,6	20,0	-	29,6	2,9	78,8	35,5
	Ukupno	48,9	64,1	65,5	61,4	56,0	43,1	53,3

2.5. UPITNIK

Korišćenje informaciono-komunikacionih tehnologija u preduzećima

MODUL 2.A: Osnovne informacije o informaciono-komunikacionim tehnologijama

		DA	NE
A1: Da li vaše preduzeće koristi računar u svom poslovanju?		☐	☐ kraj
A2: Molimo, ocenite učešće zaposlenih lica koja su tokom januara 2007. godine koristila računar najmanje jedanput nedeljno.		☐	☐ %
A3: Da li vaše preduzeće koristi sledeće informacione i komunikacione tehnologije?		DA	NE
a) b) c) d)	Wireless LAN (bežični)	☐	☐
	Wire based LAN (žični)	☐	☐
	Intranet (ne Internet)	☐	☐
	Extranet (ne Internet)	☐	☐
A4: Da li vaše preduzeće koristi IT sisteme pomoću kojih se vrši rukovođenje poslovima koji se odnose na pласiranje ili prijem porudžbina?		DA	NE
		☐	☐ idi na A6
A5: Da li su IT sistemi vašeg preduzeća za regulisanje porudžbina automatski povezani s nekim od sledećih IT sistema?		DA	NE
a) b) c) d) e)	Internim sistemom za naručivanje nove robe i popunjavanje zaliha	☐	☐
	Sistemom za fakturisanje i plaćanje	☐	☐
	Vašim sistemom za kontrolu proizvodnje, logistike i servisnih operacija	☐	☐
	Poslovnim sistemima vaših snabdevača (za snabdevače van grupacije vašeg preduzeća)	☐	☐
	Sistemom za poslovanje s kupcima (za kupce van preduzeća)	☐	☐

A6: Da li je vaše preduzeće u januaru 2007. koristilo ERP sistem? (Sistem za praćenje i upravljanje preduzećem, koji omogućava trenutno praćenje svih poslovnih događaja i informacija o finansijskim i robnim tokovima)		DA	NE	Ne Znam
		☐	☐	☐
A7: Da li je vaše preduzeće u januaru 2007. koristilo neku softversku aplikaciju za upravljanje informacijama o klijentima tzv. CRM koja omogućava:		DA	NE	
	a) Unos, skladištenje i stavljanje na raspolaganje drugim poslovnim službama informacije o svojim klijentima?	☐	☐	
	b) Analiziranje informacija o klijentima za potrebe marketinga (određivanje cena, prodajne promocije, izbor distribucionih kanala, itd.)?	☐	☐	
A8: Da li je vaše preduzeće tokom 2007. godine koristilo open source operativne sisteme kao što je Linux?		DA	NE	
		☐	☐	
A9: Da li je vaše preduzeće tokom 2007. godine <u>slalo</u> e-fakture u digitalnom formatu s mogućnošću automatske obrade?		DA	NE	
		☐	☐	
A10: Da li je vaše preduzeće tokom 2007. godine <u>primalo</u> e-fakture u digitalnom formatu s mogućnošću automatske obrade?		DA	NE	
		☐	☐	
A11: Da li je vaše preduzeće tokom 2007. godine koristilo digitalan potpis prilikom slanja poruka, tj. enkriptivne metode koje obezbeđuju verodostojnost i celovitost poruke?		DA	NE	
		☐	☐	

MODUL 2.B: Upotreba Interneta

B1: Da li je vaše preduzeće imalo pristup Internetu tokom januara 2007. godine?	DA	NE
	☐	☐ idi na D1
B2: Molimo, ocenite učešće dela zaposlenih lica koja su koristila Internet tokom januara 2007. godine.	☐	☐ %

B3: Da li je vaše preduzeće tokom januara 2007. godine imalo neku od sledeće navedenih vrsta eksterne konekcije sa Internetom?		DA	NE
		☐	☐
<p>a) Tradicionalni Modem (dial-up pristup preko normalne telefonske linije)</p> <p>b) ISDN veza</p> <p>c) DSL (xDSL, ADSL, SDSL, itd.) veza</p> <p>d) Kablovski Internet</p> <p>e) Mobilne veze (npr. analogni mobilni telefon, GSM, GPRS, UMTS, EDGE, CDMA2000 1xEVDO)</p> <p>f) Druge fiksne Internet veze (npr. kablovska, zakupljena linija, npr. E1 ili E3 na nivou 1 i ATM na nivou 2, Frame Relay)</p>	☐	☐	
	☐	☐	
	☐	☐	
	☐	☐	
	☐	☐	
	☐	☐	
B4: Da li je vaše preduzeće tokom januara 2007. godine koristilo Internet u sledeće svrhe? <u>(Kao korisnik Internet usluga)</u>		DA	NE
		☐	☐
<p>a) Bankarske i finansijske usluge</p> <p>b) Obuka i obrazovanje</p> <p>c) Praćenje tržišta (npr. cena)</p>	☐	☐	
	☐	☐	
	☐	☐	
B5: Da li je vaše preduzeće tokom 2006. godine putem Interneta koristilo servise javne administracije?		DA	NE
		☐	☐ idi na B7
B6: Da li je vaše preduzeće tokom 2006. godine, koristilo servise javne administracije na sledeći način:		DA	NE
		☐	☐
<p>a) za pribavljenje informacija</p> <p>b) za pribavljenje obrazaca, npr. poreskih obrazaca</p> <p>c) za vraćanje popunjениh obrazaca, npr. dostavljanje statističkih informacija javnoj administraciji</p> <p>d) podnošenje ponuda/predloga u elektronskom sistemu licitacije</p>	☐	☐	
	☐	☐	
	☐	☐	
	☐	☐	
B7: Da li vaše preduzeće ima Web Site/Home Page?		DA	NE
		☐	☐ idi na C1

B8: Da li posredstvom Web Site-a vaše preduzeće obezbeđuje: (Vaše preduzeće <u>kao provajder</u> Internet usluga)		DA	NE
		☐	☐
a)	marketing proizvoda preduzeća	☐	☐
b)	pristup proizvodnim katalozima i cenovnicima	☐	☐
c)	podršku nakon kupovine	☐	☐

MODUL 2.C: Elektronsko poslovanje (putem Interneta)

Porudžbine plasirane putem Interneta (nabavke)			
C1: Da li je vaše preduzeće tokom 2006. godine naručivalo proizvode/usluge putem Interneta (izuzev ručno kucanih e-mail poruka)?	DA	NE	
	☐	☐ idi na C3	
C2: Molimo, navedite podatak za 2006. godinu o procentu Internet nabavki u odnosu na ukupnu vrednost nabavki. (Označiti samo jedan odgovor.)			
a) Manje od 1% b) Više od 1% a manje od 5% c) Više od 5% a manje od 10% d) Više od 10% a manje od 25% e) 25% i više	☐		
	☐		
Porudžbine primljene putem Interneta (prodaja)			
C3: Da li je vaše preduzeće tokom 2006. godine primalo porudžbine putem Interneta (izuzev e-mail porudžbina)?	DA	NE	
	☐	☐ idi na D1	
C4: Molimo, ocenite učešće onog dela ukupnog prometa u 2006. godini koji je realizovan na osnovu porudžbina primljenih putem Interneta.	☐	☐	%
C5: Da li vaše preduzeće koristi neki bezbednosni protokol, kao što je SSL ili TLS, prilikom prijema porudžbina putem Interneta?	DA	NE	
	☐	☐	

MODUL 2.D: Elektronsko poslovanje putem eksternih kompjuterskih mreža (izuzev Interneta)

Porudžbine plasirane putem eksternih kompjuterskih mreža (izuzev Interneta) (Nabavke) (EDI, EDIFACT...)

D1: Da li je vaše preduzeće tokom 2006. godine naručivalo proizvode/usluge putem eksternih kompjuterskih mreža (izuzev Interneta)?	DA	NE
	☐	☐ idi na D3
D2: Molimo da navedete podatak za 2006. godinu o procentu nabavki putem eksternih kompjuterskih mreža (izuzev Interneta) u odnosu na ukupnu vrednost nabavki. (Označiti samo jedan odgovor.)		
<p>a) Manje od 1%</p> <p>b) 1% i više, a manje od 25%</p> <p>c) 25% i više, a manje od 50%</p> <p>d) 50% i više, a manje od 75%</p> <p>e) 75% i više</p>	☐	
	☐	
Porudžbine primljene putem eksternih kompjuterskih mreža (izuzev Interneta) (Prodaja) (EDI, EDIFACT...)		
D3: Da li je vaše preduzeće tokom 2006. godine primalo porudžbine putem eksternih kompjuterskih mreža (izuzev Interneta)?	DA	NE
	☐	☐ idi na E1
D4: Molimo, ocenite učešće onog dela ukupnog prometa koji je u 2006. godini ostvaren na osnovu porudžbina primljenih preko kompjuterskih mreža (izuzev Interneta).	☐ %	

MODUL 2.E: E-veštine

E1: Da li je vaše preduzeće zapošljavalo IT stručnjake tokom januara 2007. godine?	DA	NE
	☐	☐ idi na E3
Definicija IT stručnjaka: IT stručnjaci su sposobni da specificiraju, osmisle, razviju, instaliraju, rade, održavaju, upravljaju, procenjuju i istražuju IT sisteme. IT je glavni posao.		
E2: Molimo, ocenite procenat IT stručnjaka zaposlenih u vašem preduzeću, u odnosu na ukupan broj zaposlenih, tokom januara 2007. godine.	☐ %	
E3: Da li je vaše preduzeće tokom 2006. godine zaposilo ili pokušalo da zaposli radnike na radnim mestima koja zahtevaju IT stručnu kvalifikaciju?	DA	NE
	☐	☐ idi na E6

E4: Da li je vaše preduzeće tokom 2006. godine imalo problema prilikom pronalaženja stručnjaka za IT poslove?		DA	NE
		☐	☐ idи на E6
E5: Koji su, po vašem mišljenju, bili glavni problemi prilikom pronalaženja IT stručnjaka tokom 2006. godine?			
	a) Nedostatak ili suviše mali broj prijavljenih sa IT ekspertskom kvalifikacijom	☐	
	b) Nedostatak IT kvalifikacija stičenih tokom obrazovanja i/ili obuke	☐	
	c) Nedostatak radnog iskustva u oblasti IT-a	☐	
	d) Previsoki zahtevi u vezi s platom	☐	
	e) Ostalo	☐	
E6: Da li je vaše preduzeće tokom 2006. godine zaposlilo ili pokušalo da zaposli radnike za poslove koji zahtevaju veštine u korišćenju IT?		DA	NE
<i>Definicija veštine za korišćenje IT: Sposobnosti da se efikasno koriste osnovne softverske alate (osnovne veštine) ili posebne, često sektorski orientisane, alate (visoke kvalifikacije). Poslovi koji zahtevaju veštine za korišćenje IT: IT je važan alat za obavljanje posla i u tu svrhu se koristi i/ili se intenzivnije koristi na poslu (u svakodnevnim aktivnostima).</i>		☐	☐ idи на E8
E7: Da li je vaše preduzeće imalo poteškoća tokom 2006. godine u popunjavanju slobodnih radnih mesta zbog nedostatka IT veština kod kandidata?		DA	NE
		☐	☐
E8: Da li je vaše preduzeće tokom 2006. godine obezbedilo obuku (u cilju razvoja i unapređenja znanja) za:		DA	NE
	a) IT stručnjake u vašem preduzeću	☐	☐
	b) IT korisnike u vašem preduzeću	☐	☐
E9: Da li su tokom 2006. godine spoljna lica (lica izvan preduzeća) obavljala IT stručne poslove u vašem preduzeću (u potpunosti ili delimično)?		DA	NE
<i>Definicija spoljnih (trećih) lica: Druga preduzeća; obuhvata i strana preduzeća/pravna lica, pridružena ili nepridružena grupi preduzeća.</i>		☐	☐

ICT REČNIK

ADSL (Asymmetric Digital Subscriber Line):

Širokopojasna digitalna transmisiona tehnologija, koja koristi postojeću telefonsku liniju i dopušta istovremeno slanje podataka i komunikaciju glasom. Veći deo opsega služi za slanje podataka korisniku, a brzine se kreću do 6 Mbps.

Bit (Binary Digit):

Najmanja jedinica informacije kojom rukuje računar. Bit se prikazuje sa 1 ili 0 u binarnom prikazu i true ili false u logičkom prikazu. Grupa od 8 bita čini 1 bajt.

Broadband:

Komunikacioni sistem čiji nosilac (npr. optički kabl) prenosi umnožene podatke u isto vreme, a svaki pojedinačni podatak modulisan je na posebnoj frekvenciji.

B2B (Business-to-Business):

Transakcije između dva preduzeća koje se sprovode putem mreža zasnovanih na IP i putem drugih kompjuterskih mreža.

B2C (Business-to-Customer):

Transakcije koje se sprovode između posla i privatnog potrošača putem IP mreža i putem drugih kompjuterskih mreža.

CRM (Customer Relationship Management):

Predstavlja proces ili metodologiju koja se koristi kako bismo više naučili o potrebama i navikama naših potrošača i da bismo razvili čvršće veze s njima. CRM sadrži više tehnoloških komponenti, ali je CRM, u organizacionom smislu, skup procesa koji će pomoći da se sakupe neophodne informacije o potrošačima, prodaji, marketinškoj efikasnosti, reakcijama potrošača i tržišnim trendovima. CRM pomaže poslovno korišćenje tehnologije i ljudskih resursa kako bi se stekao uvid u ponasanje i vrednost potrošača.

Dawnloading-preuzimanje:

Elektronski transfer informacija sa udaljenog računara na vaš računar. Preuzimanje datoteka sa anonimnog FTP-a je popularan način pribavljanja besplatnog softvera u javnom vlasništvu.

Dial-up connection:

Kada se za povezivanje s mrežom koristi telefonska mreža. To uključuje modem i običnu telefonsku liniju, ISDN karticu i ISDN liniju, ... Ako ste tipičan korisnik računara, imate jednu, ili dve dial-up konekcije: jednu za povezivanje na Internet, a drugu za povezivanje s mrežom u preduzeću.

DSL (Digital Subscriber Line):

Vrsta brze Internet koneksi korišćenjem standardnih telefonskih parica. Može biti i vrsta broadband koneksi.

xDSL, ADSL, itd. :

Prenosi koji se vrše putem internet mreža zasnovanih na protokolu i putem ostalih kompjuterskih mreža. Roba i usluge se naručuju putem tih mreža, ali isplata i konačno dostavljanje robe ili usluge može da se sprovodi na mreži ili van mreže (off-line). Porudžbine koje se primaju putem telefona, faksa ili e-mail-a ne ulaze u kategoriju elektronske trgovine.

Digitalni proizvodi ili usluge:

Roba/usluge koje mogu da se naruče i isporuče direktno putem računara (putem Interneta), npr. muzika, video, filmovi, igrice, kompjuterski softver, "on-line" novine, konsultantske usluge, itd.

E-mail:

Elektronski prenos poruke, uključujući tekst i atačmene, s jednog na drugi računar koji su locirani unutar ili van organizacije. To uključuje elektronski mejl putem Interneta ili drugih kompjuterskih mreža.

Ekstranet:

Bezbedno produženje Intraneta koje omogućava spoljašnjim korisnicima pristup nekim delovima Intraneta u organizaciji.

Elektronska trgovina:

E-Commerce (Electronic Commerce: EC - elektronska trgovina) jeste kupovina ili prodaja dobara ili usluga putem Interneta, naročito putem servisa World Wide Web. U praksi se ovaj termin često koristi umesto novijeg termina e-business, što znači poslovanje putem Interneta.

Elektronski (digitalni) potpis:

Elektronski potpis predstavlja tehnologiju čijom se primenom u sistemima elektronskog poslovanja omogućava provera autentičnosti potpisnika, zaštita integriteta podataka koji se prenose i nepotencijalno elektronskog potpisivanja date poruke ili dokumenta. Dakle, analogno svojeručnom potpisu u standardnom poslovanju, elektronski potpis se koristi u elektronskom poslovanju. Stavište, elektronski potpis ima i dodatnu osobinu da štiti integritet elektronski potpisane poruke, što svojeručni potpis ne obezbeđuje.

ERP (Enterprise Resource Planning):

ERP je, najkraće, softverski sistem koji prati sve aspekte poslovanja jedne kompanije. Implementirani ERP sistem je u mogućnosti da integrise poslovanje različitih delova firme (kao npr. računovodstvo, prodaja, proizvodnja, itd.) u jednu jedinstvenu celinu. Tako se dobija sistem preko kojeg je moguće, s jedne strane, upravljati svim ljudskim i materijalnim resursima, a s druge - planirati, razvijati i pratiti poslovne procese i procedure.

Firewall:

Kombinacija hardvera i softvera koja održava sistem sigurnim (bezbednim). Uobičajeno se koristi da spreči neautorizovan pristup od spolja na internu lokalnu mrežu. Firewall sprečava direktnu komunikaciju mreže sa eksternim kompjuterima.

Hardware:

Fizička jedinica računarskog sistema, uključujući i spoljne jedinice, štampače, moderne, miševe, itd.

Internet:

Svetska mreža računara.

Internet address:

Adresa nekog od resursa na Internetu. Tipično glasi, npr.:

<http://www.statserb.sr.gov.yu>

Intranet:

Mreža u okviru jedne organizacije, zasnovana na Internet tehnologijama i protokolima, ali raspoloživa samo određenoj grupi ljudi, npr. zaposlenima.

ISDN (Integrated Services Digital Network):

Brzi digitalni telefonski servis, čija se brzina kreće do 128 Kbps, što je nekoliko puta brže od analognog modema.

Local Area Network (LAN):

Lokalna mreža koja obuhvata i povezuje grupu računara, štampača i drugih jedinica, u relativno limitiranoj lokaciji (npr. zgrada). Svakoj konektovanoj jedinici LAN omogućeno je da komunicira s drugim mrežama, po potrebi.

Network:

Grupa računara, ili drugih uređaja, kao što su štampači, skeneri i sl., koji su povezani na komunikacioni link, što omogućava svim uređajima međusobnu interakciju. Može biti mala, ili velika, povezana kablovima, bežična, stalno povezana, privremeno povezana, ... Najveća mreža je Internet, najveća grupa svih međusobno povezanih svetskih mreža.

Server:

Kompjuter, u mrežnom okruženju, koji sadrži deljene resurse, a koje koriste mrežni korisnici.

Virus:

Računarski program čije startovanje i učitavanje izaziva oštećivanje ili brisanje podataka na računaru.

Wide Area Network (WAN):

Komunikaciona mreža koja spaja geografski razdvojene računare, štampače i ostale uređaje.

Window:

Deo ekrana monitora, s kog programi i procesi mogu da se startuju. Korisnik može startovati više "prozora" (window) u isto vreme.